פרסם מודעת דרושים
ב"דף הירוק – יום ג'
ותקבל- בחינם
מודעה נוספת
ב"על המשמר"–יום ו'
ולהיפך
03-6388581-3-5

מבצע!!!
הלוח הירוק
לוח המוכר
בעיר בכפר ובקיבוץ
03-638850

יום ב', 10.10.1994, ה' בחשון תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15595 ■ 2.90 ש"ח

התקפת מחבלים במרכז ירושלים

כמה מחבלים חדרו אמש סמוך לחצות למידרחוב בירושלים פתחו באש לכל עבר והטילו רימונים □ אדם אחד נהרג ותשעה נפצעו □ שני מחבלים נהרגו □ כוחות משטרה גדולים ממשיכים במרדף אחר מחבלים נוספים

□ נחמן גלבוע, עתים

תושב ירושלים נהרג אמש ונפצעו במדרחוב סלומון ו־9 נוספים נפצעו באורח קל עד קשה. שני מחבלים נהרגו, מאש השוטרים.

אמש סמוך לשעה 11.30 הגיעו לאיזור בתי הקפה שבמדרחוב סלומון הסמוך לכיכר ציון במרכז ירושלים, כמה מחבלים חמושים ברובי סער ורימונים. השניים החלו לירות לעבר יושבי בתי הקפה צרורות ארוכים והשליכו רימונים. כוחות גדולים של משטרה, צבא הגיעו למקום, חסמו את הרחוב ופתחו בסריקות אחר המחבלים.

אחד מעדי הראיה, חמי, צעיר שמכר תכשיטים סיפר: "מכרתי תכשיטים ופתאום ראיתי בן אדם הולך ויורה. תפסתי את החברה שלי ואמרתי לה לשכב. פתאום עבר לידי כדור ופגע בברזלים. ראיתי בן אדם רץ ויורה באנשים כשהוא חמוש בקלצ'ניקוב".

היריות נמשכו כ־10 דקות עד שלמקום החלו לחוש אנשי בטחון רבים. עד ראיה שישב במסעדה ליד נחלת השבעה סיפר: "ישבתי במסעדה ליד נחלת שבעה כשלפתע שמענו יריות וצעקות יצאתי החוצה עם אקדח ורצנו לעבר המחבל במדרחוב. הייתי עם 4 חיילים מגולני והמחבל ירה לעברנו ממרחק 50 מטר עם קלצ'ניקוב. לכן, לא

המשך בעמוד 8

כריסטופר: ארה"ב תערוב לבטחונה של ישראל ותספק לה טילי פטריוט משופרים

ישראל מקבלת דיווחים שוטפים מהאמריקאים על ההתפתחויות □ הרמטכ"ל אהוד ברק העריך בישיבת הממשלה כי אין כל סיבה לחשוש מעירק וכי אין לה יכולת צבאית לתקוף את ישראל □ עם זאת אמר "בפעם שעברה לא הצלחנו להעריך את מה שקרה, התשובה נמצאת בין שתי אוזניו של סאדם חוסיין ואנחנו עוקבים ועירניים" □ פרס בשובו: אם נשיא עירק ימשיך במעשיו – העם העירקי ישלם את המחיר

□ פאר-לי שחר

ארה"ב תספק לישראל טילי פטריוט שעברו שיפורים ניכרים בארבע השנים האחרונות מאז מלחמת המפרץ, אמר אתמול מזכיר המדינה האמריקני וורן כריסטופר. כריסטופר הודיע כי ארה"ב תדאג לבטחונה של ישראל "אינו מתכוונים להתעלם מהמצב כאן" אמר. כריסטופר אמור לקטוע בשלב מסוים את מסע הדילוגים בין דמשק לירושלים כדי לצאת לכוויית ולעמוד מקרוב על ההערכות בשטח.

"למיטב שיפוטי, העובדה שהקואליציה מתנגדת לחלוטין למעשיו של סדאם חוסיין, יכולה אפילו להניע עוד את תהליך השלום. מדינות ערביות רבות יצאו עד־כה נגד פעולותיו של סדאם חוסיין", אמר מזכיר המדינה האמריקני וורן כריסטופר בירושלים.

כריסטופר אמר, כי מטרתו המקורית של סיורו במזרח התיכון היתה לקדם את המשא ומתן לשלום בין ישראל לבין שכנותיה הערביות. עם זאת ציין, כי ביקור זה הפך עבורו להזדמנות להרגיש את השקפות ארה"ב כנגד התעצמותו של הצבא העיראקי באיזור הגבול עם כוויית.

כריסטופר אמר עוד בנושא המשבר במפרץ, כי "נשקול צעדים נוספים, ברומה למה שנקטנו בעבר כלפי ישראל. ישראל היא אחת המדינות כמו כוויית וסעודיה שסבלו מהתקפה עיראקית ואיננו מתכוונים להתעלם מן המצב. למדנו רבות מאז 1990. שר ההגנה פרי הבטיח לי שהנשק שאנו מספקים הוא אף יותר אפקטיבי עכשיו משהיה לפני ארבע שנים, ואנו בהחלט במצב טוב יותר מבחינת ציוד מכפי שהיינו לפני ארבע שנים".

ישראל מקבלת דיווחים שוטפים מהאמריקאים על ההתפתחויות במפרץ. בישיבת הממשלה אתמול מסרו גורמי ביטחון, כי לישראל לא צפויה כל סכנה בעקבות העימות המחודש בין ארה"ב לעירק עם תגבור כוחות צבא עירק מול גבול כוויית.

השר משה שחל תבע לכנס ישיבה מיוחדת של הממשלה או לחליפין את ועדת השרים לענייני בטחון כדי לקבל הערכות של הגורמים המקצועיים

הרמטכ"ל אהוד ברק אמר כי אין כל סיבה לחששות מעירק. למרות התחמשותה בטילים, אין לה יכולת צבאית לתקוף את את ישראל. באשר לצעדים בהם ינקוט סאדם חוסיין השיב הרמטכ"ל: "בפעם שעברה לא הצלחנו להעריך את מה שקרה, התשובה נמצאת בין שתי אוזניו של סאדם חוסיין. אנחנו עוקבים אנחנו עירניים".

בסיום הישיבה אמר שר הבינוי והשיכון בנימין בן אליעזר: "בעיראק יש משטר טוטאליטרי והחלטה בדבר פעילות צבאית כלשהי נתונה בידי אדם אחד. ממה שהבנתי בישיבה, הערכות צבא עירק כיום אינה מהווה סיכון או איום על מדינת ישראל. יש צורך לבחון את התנהגותו ובעיותיו של סדאם חוסיין. ייתכן שבעיותיו הפנימיות משפיעות בצורה כלשהי לצאת לפעולות הרפתקניות".

שר החוץ שמעון פרס ששב אמש מפריס בתום סיורו בארה"ב, אמר בנמל התעופה בן גוריון כי "המתיחות במפרץ לא תשפיע על השיחות עם וורן כריסטופר. אם נשיא עירק ימשיך במעשיו – העם העירקי ישלם את המחיר".

עירק מבודדת בעולם הערבי

ירדן ותוניס שתמכו בה בעבר מסתייגות ממנה

□ פנחס ענברי

תוניס וירדן הצטרפו אתמול למגנים את סדאם חוסיין. נשיא תוניס זיין אל עבדין בן עלי, אמר לשגריר עירק בארצו, כי תוניס אמנם רוכשת אהדה לסבלו של העם העירקי, אבל אין הדבר מצדיק את התרסת המתיחות במזרח התיכון, ואת ערעור היציבות בו. לדעת תוניס, אפשר להביא את כל הסכסוכים לדיון פוליטי ועירק יכולה להביא את עמדתה בפני האו"ם בדיונים העומדים להיפתח בקרוב. כתבנו מעיר כי בתקופת משבר כוויית לפני ארבע שנים, היתה תוניסיה בגוש המדינות אשר תמכו בסדאם חוסיין.

ירדן הגיבה אתמול לראשונה על ההתפתחויות בגבול עירק־כוויית, כאומרה כי היא מתנגדת בכל נסיבות שהן למלחמה בין ערבים, שבה יישפך דם ערבי בידי ערבים. כתבנו אומר, כי זהו שינוי בעמדת ירדן לעומת משבר כוויית הקודם. או התנגדה ירדן שמדינה ערבית תקרא

המשך בעמוד 8

האמריקאים מרכזים כוח רב־עוצמה באזור; עירק מחפשת מוצא מדיני

הרבה תלוי בדוח שיגיש היום רולף אקאוס לאו"ם □ כוויית: העירקים נמצאים 12 ק"מ מהגבול

□ סוכנויות הידיעות

וושינגטון. – ארה"ב מקדמת כוח אווירי רב עוצמה של מטוסי "אפ־15", "אפ־16" ומטוסי מלחמה מדגמים נוספים לאיזור המפרץ הפרסי בתגובה על ריכוז הכוח העירקי לאורך הגבול עם כוויית – הודיע שר ההגנה ויליאם פרי אתמול.

מקור כוויתי בכיר אמר אתמול כי הכוחות העירקים המוצבים בדרום

המשך בעמוד 8

ישראל תסכים לפרז בתחומה שטח שרוחבו רק מאות מטרים

כריסטופר יתרכז הפעם בסידורי הביטחון □ המחלוקת על קו הגבול – הבינלאומי או 67 □ רבין שיבח נעימת דבריו של א־שרע

□ פאר-לי שחר

ישראל תסכים לפרז לאורך הגבול העתידי עם סוריה שטח שרוחבו לא יעלה על מאות מטרים, ובמקום הרחב ביותר יגיע הפירוז לק"מ אחד בלבד מן הצד הישראלי, מגלים מקורות מדיניים בירושלים. בכל מקרה לא יהיה זה מעבר לקו הגבול של 67.

על פי עמדתה של ישראל יעבור הגבול בין סוריה לישראל בגבול הבינלאומי, ואילו הסורים תובעים נסיגה לקווי 67. בישראל סבורים כי מאחר שסוריה תידרש לפרז את השטח שישראל תפנה בגולן מכל סוג נשק שהוא, וישראל מצידה תידרש לפרוז ההדדי, הרי מרגע שסוריה הסכימה כי הפירוז לא יהיה סימטרי, יש לנהוג על פי התקדים המצרי שם פורז בצד המצרי שטח ברוחב של 150 ק"מ בעוד שישראל פרזה לאורך גבולה 4 ק"מ בלבד.

היום ייפגש כריסטופר עם ראש־הממשלה רבין ושר החוץ פרס.

ראש הממשלה יצחק רבין הגיב אתמול על נאומו

המשך בעמוד 8

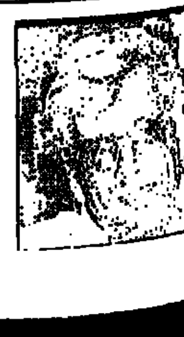

5 **גרעון ההסתדרות**
ח"כ אורון אומר כי גרעון ההסתדרות עלול להגיע למיליארד שקל

13 **עדיין מבקש ניצחון במפרץ**
לחוץ מהאמברגו, סדאם שוב עושה שרירים בדרך לכוויית

פ.או.ק, ריאל, פזארו, לובליאנה, פאנאתינאיקוס, צ.ס.ק.א ובנפיקה

אלו יריבות מכבי ת"א בבית שמינית גמר גביע אירופה לאלופות, שייפתח ביד־אליהו ב־27 בחודש, נגד פ.או.ק ● גביע המחזיקות: הפועל ת"א תארח את ברנו ב־25 בחודש, ובעייה להפועל ירושלים: טאוגרס הספרדית

□ י. חכם

קבוצת הכדורסל היוונית, פ.או.ק סלוניקי, שהדיחה בסוף השבוע את הפועל תל־אביב ממעגל משחקי גביע אירופה לאלופות (66:82), שובצה אתמול בבית שמינית הגמר עם אלופת ישראל, מכבי תל־אביב.

הקבוצות הנוספות בבית של מכבי ת"א: פאנאתינאיקוס (יוון), שאשתקד דורגה במקום השלישי בפיינל־פור, בנפיקה ליסבון (פורטוגל), צ.ס.ק.א מוסקבה (רוסיה), סקאווליני פזארו (איטליה), ריאל מדריד (ספרד), אולימפיה לובליאנה (סלובניה).

הקבוצות בבית השני: אלופת אירופה, חובנטוד בדלונה (ספרד), אולימפיאקוס (יוון), ברצלונה (ספרד), לימוז' (צרפת), לברקוזן (גרמניה), ציבונה זאגרב (קרואטיה), אפס פילזן (תורכיה), בולוניה (איטליה).

בהגרלת השיבוצים שהיתה אתמול במשרדי פיב"א במינכן, השתתפו יו"ר מכבי ת"א, שמעון מזרחי, ומנכ"ל הקבוצה, אמי אשל.

זהו סדר משחקי מכבי תל־אביב: פ.או.ק סלוניקי תתארח ביד־אליהו ב־27.10. הגומלין בחוץ, ב־12 בינואר 95. פאנאתינאיקוס (בית 3.11, חוץ 12.1); ריאל מדריד (בית 24.11, חוץ 26.1); סקאווליני פזארו (חוץ 1.12, בית 2.2); אולימפיה לובליאנה (בית 8.12, חוץ 9.2), צ.ס.ק.א מוסקבה (בית 15.12, חוץ 16.2); בנפיקה ליסבון (חוץ 5.1, בית 23.2).

הפועל תל־אביב "נפלה" בעקבות ההפסדה בסלוניקי לגביע אירופה למחזיקות גביע. היא תארח ב־25 באוקטובר את הקבוצה הצ'כית ביזוטה ברנו. הנציגה השנייה במחזיקות, הפועל ירושלים, הוגרלה לשחק נגד הקבוצה הספרדית החזקה, ויטוריה טאוגרס, והמשחק הראשון יהיה בחוץ ב־25 באוקטובר. משחקי הגומלין של הפועל תל־אביב וירושלים יהיו ב־2 בנובמבר.

דורון ג'מצ'י. העסק האמיתי מתחיל ב־27 בחודש

קצורין: בית קשה מאד

□ יצחק לביא

מאמן מכבי תל־אביב, מולי קצורין, הגיב אמש על שיבוצה של קבוצתו: "את מרבית היריבות אנו מכירים היטב. ברור שהמדובר בבית מאד קשה, אולי הקשה ביותר שמכבי ידעה בשנים האחרונות. העובדה שנתחיל בבית, מול פ.או.ק סלוניקי, יכולה לעזור מבחינה מוראלית, אם כי שני המשחקים הבאים, נגד פאנאתיניקוס בחוץ וריאל מדריד בבית, עשויים להיות משמעותיים יותר לגבי המשך הדרך. כל היריבות הן קשות. גם אולימפיה לובליאנה, צ.ס.ק.א וסקאווליני פזארו הן יריבות ותיקות ובעלות מסורת, ולכן צפוי חורף חם ביותר".

מאמן הפועל ירושלים, גרי קידר: "טאוגרס היא יריבה חזקה מאד ובעלת כדורסל אגרסיבי ביותר. כמובן שאנו לא מרימים ידיים, אבל ברור שהמשימה קשה מאד. הכל תלוי בתוצאת המשחק הראשון".

מאמן הפועל תל־אביב, צבי שרף, שחזר עם קבוצתו נסער מהמאורעות ביוון, עדיין מנסה להתאושש מההדחה ברגע האחרון מגביע האלופות. שרף אינו יודע עדיין כיצד "לאכול" את היריבה שזומנה לשחקניו בגביע המחזיקות, קבוצת ביזוטה הצ'כית: "אני לא יודע במי המדובר, אין לי כל נתונים עליהם ונצטרך לאסוף מידע בימים הקרובים".

צרפת 0 — רומניה 0

בשורה לא רעה לנבחרת הכדורגל של ישראל: נבחרות צרפת ורומניה, הנכללות ב"בית הישראלי" במוקדמות גביע אירופה לאומות, נפרדו אתמול בתיקו 0:0 – תוצאה שלבטח משרתת את האינטרסים של שלמה שרף ושחקניו.

במשחק שהיה אתמול באיצטדיון בסט. אטיין, לחצו הצרפתים ללא הרף על שער הרומנים, אבל לא הצליחו להשיג את מבוקשם – ניצחון (וגם שער) ראשון במסגרת זו, לאחר שבמשחק הראשון נפרדו בתוצאה זהה מנבחרת סלובקיה.

★ נבחרות הכדורגל הצעירות של צרפת ורומניה סיימו בתיקו אפס במסגרת מוקדמות אליפות אירופה לנבחרות צעירות. בבית זה נכללת גם נבחרת ישראל.

ריינג'רס נוצחה באזיל בולי הורחק

אלופת הכדורגל הסקוטית גלאזגו ריינג'רס הפסידה להיברניאן 2:1. במשחק הורחק מגינה של הריינג'רס, הצרפתי באזיל בולי, לאחר שכבש את השער היחיד לקבוצתו. את השערים למנצחת הבקיעו הנטר והארפר.

סלטיק ואברדין סיימו בתיקו 0:0. דאנדי יונייטד ניצחה בחוץ את קילמרנוק 0:2, וכך עשתה גם הארטס נגד פארטיק 0:1. מאדרוול – פולקרק 3:5.

רוזנטל מגיע הבוק...

יצטרף למחנה הנבחרת לקראת המשחק נגד סל... ביום רביעי ● בנין כשיר, רוני לוי הפצוע בספ...

□ שמואל קליגר

רוני רוזנטל, שאמור היה להגיע הבוקר מאנגליה, כבר ישתתף היום אחר הצהריים באימון הנבחרת ברמת־גן, בפתיחת מחנה האימונים המסכם לקראת המשחק נגד סלובקיה, ביום רביעי הקרוב, במוקדמות בית 1 של גביע אירופה לאומות.

רוזנטל יצטרף לחבריו שסיימו ביום חמישי שעבר מחנה אימונים מרוכז בן ארבעה ימים, שבמהלכו התמודדה הנבחרת פעמיים עם הנבחרת האולימפית.

לאחר שחרורם של אורום קייסי ושמעון ביטון מהנבחרת, קיים ספק לגבי שיתופו של רוני לוי, שהיה פצוע, ולא השתתף במחנה האחרון.

רק היום יוברר אם לוי יוכל לשחק, או שמא פציעתו [illegible] לשחרורו מן המחנה.

מאמן הנבחרת, שלמה [illegible] יצטרך לנפות מן הסגל [illegible] נוספים, כדי להעמיד את [illegible] השחקנים על 16. לעומת [illegible] שמצבו לא ברור עדיין, כבר [illegible] של בנין כשיר, ויוכל לשח[illegible] רביעי, לאחר שהתאושש מ[illegible] ובשבת.

הנבחרת הסלובקית [illegible] מחר, וכבר באותו יום [illegible] ראשון באיצטדיון רמת־גן.

★ קבוצת הכדורגל [illegible] פנרבחצה איסטנבול [illegible] רדיוס, בגלל התנהגות [illegible] האחרון בגביע אירופה.

איטליה שוב אלופת העולם

ניצחה בגמר ביוון את נבחרת הולנד 1:3

נבחרת איטליה שמרה אתמול על תוארה כאלופת העולם בכדורעף.

במשחק הגמר על אליפות העולם ה־13 בכדורעף הוכיחו האיטלקים שהם הטובים ביותר, בניצחון על נבחרת הולנד 1:3.

האיטלקים פתחו בנצחון 10:15 במערכה הראשונה. ההולנדים ניצחו בשנייה 11:15, ובמערכה השלישית שוב ניצחו האיטלקים 11:15. במערכה הרביעית שיתקו האיטלקים בצורה מושלמת ומחצו את יריביהם 1:15.

בנבחרת איטליה הצטיינו ברנרדי קנטגלי, זורזי ג'יאני, טופלי וזידטו. במקום השלישי זכתה נבחרת ארצות הברית, שגברה על קובה 1:3 (6:15, 16:14, 8:15, 9:15).

בגביע הפדרציה האירופית:

הפתעה: זבולון גמלה 3:0 לסופיה ועלתה לשלב הבא

□ מיכאל אטקין

קבוצת הפועל זבולון חוללה אמש הפתעה מרעישה, כשגברה על לבסקי סופיה מבולגריה 0:3 (9:15, 12:15, 5:15) ועלתה לסיבוב השני בגביע הפדרציה.

מעופפי זבולון הפתיעו את הקבוצה הבולגרית המצויינת תוך הצגת כדורעף מהיר, יעיל ותכליתי ליד הרשת ובהגנה בקו האחורי.

במשחק הראשון, בסופיה, בשבוע שעבר, ניצחו הבולגרים 2:3, מה שהשאיר אפשרות של ניצחון ישראלי בגומלין – וכך קרה. כבר בתחילת המשחק בלט יתרונה של הקבוצה המקומית באולם בקיבוץ אושה, כשגנונה מילוא, שגיא ברעם ועופר מריק נותנים את הטון, וביחד עם שני הזרים, אלכסנדר גבריאלוב ואיגור נאומוב, והפליימייקר עידו כהן, בן 18, משלימים קבוצה לוחמת ומפתיעה.

שפטו במשחק אוקטביין דראגן מרומניה ואלכס רוזנברג מישראל, לעיני כ־400 צופים.

בסיבוב השני ישחקו הישראלים מול מקדוניה, ב־17 בנובמבר.

★ בוריס בקר מגרמניה וריצ'ארד קרייצ'ק מהולנד ישחקו בגמר טורניר הטניס בסידני.

כפ"ס ניצחה את מכבי ת"א 0:3 וזכתה בגביע סבח

□ חיים ספדה

הפועל כפר־סבא זכתה אתמול בטורניר ע"ש אליעזר סבח ז"ל, שנהרג במלחמת לבנון, והיה מקורב לאגודת הפועל בת־ים.

כפר־סבא ניצחה בגמר הטורניר את מכבי תל־אביב 0:3, וקיבלה את הגביע מידי משפחת סבח. בכפר־סבא בלט הזר הרוסי, ניקולאי קורבקין. אגב, במשחקים המוקדמים ניצחה מכבי תל־אביב את כפר־סבא 1:2.

הפועל בת־ים איכזבה, כשנוצחה על־ידי שתי הקבוצות בתוצאה זהה 2:1. הטורניר נערך בבת־ים בסוף השבוע, ובמשחק הגמר שפטו אלכס נוקור ומיקי ממרן, לעיני 100 צופים.

מכבי פ"ת אוהבת טוטו: מכבי פתח־תקוה שומרת על 100 אחוזי הצלחה בגביע הטוטו בתום 3 מחזורים שסיימו את הסיבוב הראשון. 35 שערים הובקעו במשחקי שלשום ואתמול. כל המשחקים, כל השערים, בסקירה מלאה בעמ' 18־19. משחקי המחזור הרביעי בגביע־הטוטו הלאומי יהיו ב־21 בנובמבר. בית א': הפועל חיפה – מכבי חיפה; בני־יהודה ת"א – הפועל ת"א. בית ב': הפועל ראשל"צ – מכבי ת"א; הפועל צפרירים חולון – מכבי נתניה. בית ג': הפועל בית־שאן – הפועל באר־שבע; מכבי הרצליה – הפועל פ"ת. בית ד': בית"ר ת"א – מכבי פ"ת; בית"ר ירושלים – מכבי עירוני אשדוד. בתצלום: חלוץ צפרירים חולון, קונסטנטין מרקו (משמאל) מבקיע את שער הניצחון לקבוצתו על מכבי ת"א ביום ששי 0:1 (צילום: אריה קשר)

ערפאת: מעשי סדאם טקטיים בלבד ונועדו להסיר את המצור

ראש אש"ף אמר את הדברים בפגישה עם משלחת מפ"ם □ יו"ר מפ"ם חנן ארז: אנו תובעים לקדם את תהליך הבחירות בשטחים ללא דיחוי

יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, מקבל את פניו של יו"ר מפ"ם, חנן ארז, בלשכתו בעזה. (צילום: גדעון מרקוביץ'/י.פ.פ.א.)

(ע). "מעשיו של סדאם חוסיין לא רציניים. הם נועדו לצרכים מדיניים וטקטיים בלבד על מנת להקל ולהסיר את טבעת המצור שעירק נתונה בה". – כך העריך אתמול ראש אש"ף, יאסר ערפאת, בשיחה שניהל עם משלחת מפ"ם, שנפגשה עימו בלשכתו בעזה.

ערפאת, אשר סימן בידו בתנועה של ביטול וזלזול, הוסיף, כי מאחר וזו היא מטרתו של סדאם חוסיין, הדבר לא דורש יותר מדי התייחסות. "העם העיראקי סבל כבר מספיק" הוסיף ראש אש"ף.

משלחת מפ"ם כללה את יו"ר מפ"ם חנן ארז, ח"כ לשעבר חסין פארו, חבר מזכירות מפ"ם, לטיף דורי ודובר הסיעה, יוסי גזית.

המשלחת התקבלה – לדבריה – בחמימות על ידי ערפאת ואנשיו, וכולם הביעו תקווה שדווקא עתה, כאשר התחדש האיום העיראקי, יצאו במסר ברור להמשך תהליך השלום, תוך שמירת הביטחון בכל הצדדים.

ארז וערפאת דנו גם בנושא הבחירות בשטחים. יו"ר מפ"ם אמר לערפאת, כי מרצ היא חלק מהממשלה וכי עמדתה לגבי הבחירות בשטחים ברורה. "אנו תובעים לקדם את תהליך הבחירות ללא דיחוי, משום שבחירות הן אקט דמוקרטי שעשוי לחזק ולבסס את המתונים בשטחים ובהנהגה," אמר ארז. הוא הוסיף, כי התרשם לטובה מכך שערפאת גינה את אירועי הטרור האחרונים שהיו בשטחים. "אני בטוח שביחד נוכל לקדם את התהליך לרווחת כולנו", אמר ארז. הוא הביע התרשמותו גם מהשינוי החיצוני לטובה ברחובותיה של עזה.

ערפאת אמר, שמאוד חשוב לו לקדם את הבחירות, וכי הוא מעריך שכך הדבר גם לגבי החמאס, שנמצא עימו בדיאלוג חיובי. הוא הביע תקווה, שגם השייח' אחמד יאסין יתמוך בבחירות. כן הביע תקווה, שממשלת ישראל לא תעכב את לוח הזמנים בעניין הבחירות באוטונומיה ושלא יהיו דחיות מיותרות.

ערפאת אמר בשיחה, כי יש לו כוחות בטחוניים שערוכים ומוכנים להכנס לגדה, וכי הכוחות זקוקים לאמצעים נוספים.

ערפאת התלונן, כי מערכת המים והביוב בעזה הרוסה וכי התרומות שהובטחו, לא הגיעו ברובן הגדול. הוא ציין, כי הצפיפות בכיתות מדהימה, וכי הוא מקווה לשיפור במצב.

ח"כ לשעבר חסן פארו, איש חינוך, הציע לשר החינוך להסתייע בתוכניות הלימודים בתחום המדעים של משרד החינוך הישראלי, לתרגמן לערבית ולהשתמש בהן בבתי הספר בעזה.

הפלסטינים הביעו התלהבות מהצעה זו, ופנו בבקשה לעזרה בתרגום הספרים. פארו הבטיח ליזום הקמת צוות מיוחד שיטפל בכך.

השיחות הדו צדדיות עם ירדן מתחדשות באילת

בכירים ירדניים: ירדן וישראל צועדות לקראת הסכם שלום

חבר המשלחת הירדנית: סבב השיחות הבא יעסוק בעיקר בנושא פרטי ההסכם □ השיחות היום יתמקדו בשאלת סימון הגבול ובבעיית המים

רבת עמון, (ע"י). ירדן מצפה כי סבב השיחות הבא עם ישראל, שמתחדש הבוקר באילת, יביא את שתי המדינות קרוב יותר להסכם שלום סופי.

בכירים ירדנים ששוחחו עם כתבי סוכנות הידיעות יונייטד פרס אינטרנשיונל, ובקשו לשמור על עילום שמם, אמרו כי שני הצדדים יעלו את הקווים העיקריים להסכם שלום סופי בשני השבועות הקרובים של המו"מ. "אין ספק, שהסכם שלום סופי עם ישראל ייחתם עוד לפני סוף השנה", אמר אחד מחברי המשלחת הירדנית למו"מ. "סבב השיחות הבא יהיה בעיקר בנושא פרטי ההסכם".

מקורות רשמיים אמרו, כי פגישת שר החוץ פרס עם יורש העצר הירדני, הנסיך חסן, סללה את הדרך לפשרה בנושאי המחלוקות שירדן רואה כעקרוניים, לפני שתסכים לחתום על הסכם סופי.

ירדן הודיעה, כי לא תחתום על הסכם שלום עם ישראל לפני שיושבו בעיות הגבול וחלוקת מקורות המים.

מקורות מקורבים לארמון המלוכה אמרו, כי המלך חוסיין, שרצה להגיע להסכם בהקדם האפשרי, "מאבד את סבלנותו כלפי עמדות ישראל בנושאי הגבולות והמים".

מקורות ירדניים טענו בשיחות פרטיות, כי ישראל ממקדת את השיחות בנושא שיתוף הפעולה העתידי בין המדינות, ואינה עושה כל מאמצים כדי להגיע לפשרה בנושא החזרת השטחים.

"המלך הבהיר, כי ירדן עשתה מספיק בכל הנוגע לשיתוף הפעולה", אמר מקור מקורב לארמון.

אנשי המשלחת הירדנית משוכנעים, כי בסבב השיחות הקרוב יגיעו הצדדים לתוצאות מעשיות בנושא המים.

(ע). הנושא העיקרי השני עדיין במחלוקת בין הצדדים הוא סימונו של הגבול באיזור הערבה. באיזור זה המחלוקת היא על כ־380 קמ"ר, אשר ישראל כבשה בראשית שנות ה־70 כחלק ממדיניותה להרחיק את גדר הגבול המזרחית מהישובים בערבה, במגמה למנוע סיכונם על ידי מחבלים ומסתננים. הירדנים דורשים ריבונות על כל השטח. בחלקו של שטח זה מצויות כיום אדמות חקלאיות מעובדות על ידי מושבים וקיבוצים ישראליים בסביבה.

מקורות מירושלים הביעו אופטימיות לגבי תוצאותיו של הסבב הנוכחי. המקורות מסרו, כי עד כה התנהל המו"מ ברוח טובה ותוך אווירה של הבנה הדדית. "אנו מקווים כי המצב יימשך כך", אמרו המקורות. נודע, כי החלו הכנות להכשרת קרקע חלופית, במקום חלק מהקרקעות אשר צפויות להמסר לידי ירדן, במסגרת ההסדרים בערבה.

"ישראל שואפת להסכם סחר חופשי עם ירדן"

□ אריה דיין

לקראת חידוש השיחות הכלכליות עם ירדן היום, כינס שר התעשיה והמסחר, מיכה חריש, ישיבה בלשכתו, לדיון בעמדות ישראל בנושא הסחר. היעד הסופי של ישראל בשיחות הסחר עם ירדן, אומרים במשרד התעשיה והמסחר, צריך להיות חתימה על הסכם בדבר סחר חופשי. הסכם כזה חייב להיות מבוסס על עיקרון ההדדיות, שיאפשר פתיחה משמעותית של השוק הירדני בפני הייצוא הישראלי, תוך כדי מתן פטור ממכס בשוק הירדני.

עד שיוחלט על כינון אזור סחר חופשי, ממשיכים ואומרים במשרד התעשיה והמסחר, יש להגיע עם הירדנים להסכם בדבר אי־אפליה בסחר בין הצדדים. בישיבה שהתקיימה בלשכת השר חריש בתל־אביב, נטלו חלק ראש המשלחת לשיחות עם ירדן, אליקים רובינשטיין, והמשנה למנכ"ל משרד החוץ, איתן בנצור. את האוצר יצג מנהל המכס, אריה זייף, ואת משרד התעשייה והמסחר המנכ"ל, יוסי שניר והממונה על הסחר עם ארצות ערב, רני קטריבס.

הסיור המשותף ברצועה הותקף בבקבוקים ואבנים

(ע). הסיור המשותף הישראלי־פלסטיני בשטחי האוטונומיה ברצועה הותקף אתמול אחה"צ בבקבוקים ובאבנים.

לאחרונה מותקף הסיור המשותף כמעט מדי־יום.

תלונה הוגשה למשרד התיאום הישראלי־פלסטיני.

נוסד חוג חדש במפ"ם – בד"ץ

□ יהודה צור

חוג חדש נוסד במפ"ם בסוף השבוע. המדובר בחוג "בד"ץ" – בוגרי הדור הצעיר. דובר הקבוצה, זאב שפיר מסר, כי בכנס יסוד שלה נכחו כ־70 איש. לדבריו, המדובר בציבור הרבה יותר גדול, שסביר להניח שהצטרף לקבוצה המייסדת.

המדובר בחברים שפעלו יחד החל משנות ה־80' במאבקים רבים שמפ"ם השתתפה בהם והתגבשו כקבוצה חברתית ורעיונית. הם מבקשים לפעול כקבוצה, ואינם שייכים לדור הצעיר עקב גילם.

במהלך הכנס הוטחה ביקורת בהנהגת מפ"ם, על דרך קבלת ההחלטות במישור הפנימי והחיצוני.

שפיר ציין, כי מגמת קבוצתו להמשיך לפעול באופן קבוע ומגובש ולקלוט חברים נוספים. בכוונת הקבוצה לפנות להנהגת מפ"ם כדי לזכות במעמד כקבוצה מוכרת. שפיר הדגיש, כי הקבוצה מתכוונת להשפיע על דרכה של מרצ.

הנהלת רצ קראה לשרים אלוני ושריד לחדול מהאשמות הדדיות

□ יהודה צור

קריאה לשרים אלוני ושריד לחדול מוויכוח אישי ביניהם על רקע חילוקי הדעות לגבי ההסכם עם ש"ס, הושמעה אמש בישיבת הנהלת רצ, שהתקיימה בתל־אביב.

בתום ויכוח נוקב, בו נטלו חלק למעלה מ־20 חברי הנהלה, הוחלט להתייצב מאחורי החלטת סיעת מרצ מלפני שבוע, לתמוך בכניסת ש"ס לממשלה ולהמתין לתוצאות ישיבת מרכז מפלגת העבודה, כדי לקבוע את עמדת מרצ בכל הקשור לחקיקה הדתית שבהסכם. השרה אלוני חזרה בהרחבה על עמדתה, הגורסת שלא יתכן להטעות את הציבור ולהסכים בשלב זה לצירוף ש"ס, תוך עמדה לא מקובלת מבחינה ציבורית, לא להחליט כבר עתה איך תנהג המפלגה אם תהיה חקיקה דתית. השר שריד נמנע מלומר את עמדתו לגבי עניין החקיקה הדתית בעתיד, אולם, הוא התרכז בצורך החיוני לממשלה ולתהליך השלום, של הצטרפות ש"ס לממשלה.

למעשה, כל הדוברים, לרבות חברי הכנסת של רצ, התנגדו לחקיקה הדתית עוקפת בג"ץ, אבל רובם הדגישו, שמדובר כאן בעניין טקטי, ויש לפעול באופן עקרוני, ואם וכאשר מוסדות מרצ יקבלו עמדה ברורה בנושא, אז חובה על כל הח"כים של מרצ לפעול בהתאם להחלטות המוסמכות של הסיעה וההנהלה.

שריד: הראיון של א־שרע הוא צעד בכיוון הנכון

"בכל מקרה, אין בכוונת הממשלה להציע עיסקה של רמת הגולן תמורת אהוד יערי"

"למרות המגרעות שהיו בראיון פארוק א־שרע, הראיון בכללו הוא מעלה. אולי הוא צעד גדול, אולי צעד קטן, בכל מקרה – צעד בכיוון הנכון, וזה העיקר. גם סוריה היא כבר לא מה שהיתה פעם, וגם בנו תלוי אם סוריה לא תחזור לסורה," אמר אתמול השר יוסי שריד. מוסר דובר מרצ.

"א־שרע ניסה לשכתב את ההיסטוריה. אם הוא משכתב כדי לפתוח דף חדש בספר ההיסטוריה של האיזור – יסולח לו," אמר שריד. "למרות החיוב הרב בראיון, בכל זאת אין בכוונת הממשלה להציע עסקה של רמת הגולן תמורת אהוד יערי. יידרשו מהסורים עוד צעדים משמעותיים פי כמה, עד שאפשר ומותר יהיה להציע לסורים עיסקה מוגמרת."

רבין העניק גיבוי לשב"כ כנגד התקפות הימין

(ע). בישיבת הממשלה אתמול ביקש ראש הממשלה יצחק רבין להעניק גיבוי לשירותי הבטיחון כנגד טענות הימין, כי שירותי הביטחון הפכו לזרוע פוליטית של הממשלה.

בדבריו כינה רבין את הדברים הנאמרים על השב"כ כ"התקפה פרועה". הוא ביקש להבהיר, כי הממשלה מופקדת על אכיפת החוק וכי היא, מצדה, סומכת על השב"כ, המשטרה והצבא שיעשו כל שביכולתם, כדי לאכוף את החוק. רבין אמר גם, כי דו"ח ועדת שמגר הדגיש זאת במידה רבה.

פקקי תנועה בירושלים בשל ביקור כריסטופר

□ בצלאל עמיקם

ביקורו של מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר גורם כאב ראש גדול לנהגי ירושלים. סביב מלון המלך דוד, מעונו הקבוע של האורח בעת ביקורו בישראל, נאסרה החניה ומחסומי משטרה סוגרים מעת לעת את הרחוב. בקרבת המקום, המשמש עורק תחבורה חיוני, נוצרים פקקים ארוכים והנהגים המעוצבנים מצפצפים בצופריהם, ביטוי למחאתם "השגרתית". במלון עצמו, מתנהלים החיים כרגיל, וההנהלה עושה כל שביכולתה, שהאורחים שנשארו במלון לאחר שמערכות חדרים רבות נלקחו על ידי פמליית מזכיר המדינה, לא יסבלו. כל מי שנכנס עובר בדיקה קפדנית, כולל אנשי משרד החוץ.

לרגל הביקור החליטו בני נוער ירושלמים, העומדים בקרוב להתגייס לצה"ל, להקים אוהל תמיכה ליד ביתו של רבין בשכונת רחביה. אוהל תמיכה זה הוא כודר בנוף הקבוע, בו ממוקמים מתנגדי הממשלה. "אנו רוצים להביא לידיעת הציבור את תודתנו והוקרתנו לראש הממשלה, על כך שהוא שולח אותנו לצבא של שלום," אומרים הצעירים.

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03־6388555 פקס 03־5370037
מח' מודעות: טל' 03־6388508 פקס: 03־372301
מח' מנויים 177־022־0668 שרות שק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02־255161 פקס 02־250145
ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבזנר 17 טל' 04־673673, פקס: 04־676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
على همشمار
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily
Tel-Aviv P.O.B. 61999

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
© כל הזכויות שמורות

מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03־6388510

לא יוטלו הגבלות על העלייה – הודיעה הממשלה פה אחד

נידחו הסתייגויותיה של השרה נמיר מעלייתם של קשישים ומוגבלים בלא בני משפחתם הצעירים □ השרה נמנעה בהצבעה

שר הקליטה יאיר צבן אתמול בפגישה עם עולים מחבר העמים (צילום: אלהרר יצחק "סקופ 80")

□ פאר־לי שחר

ממשלת ישראל דוחה בתוקף כל רעיון להטיל מגבלות על עלייתם של יהודים לישראל והיא רואה עצמה מחוייבת לחוק השבות כרוחו וכלשונו – נקבע אתמול בהודעה מיוחדת שהתפרסמה בעברית ובאנגלית.

ההודעה נוסחה בידי שר הקליטה יאיר צבן בעקבות דברי השרה נמיר, שלפיהם אין להתיר לקשישים ומוגבלים שמשפחותיהם אינן נילוות אליהם, לעלות ארצה.

בהודעה שאושרה פה אחד, להוציא השרה אורה נמיר שנמנעה, נאמר עוד כי ממשלת ישראל מביעה צער רב על כי בסערת הפולמוס סביב נושא העליה מחבר המדינות העצמאיות נאמרו דברים בלתי מבוססים הפוגעים בתדמיתה של עליה יקרת ערך זו. הממשלה רואה בדאגה חמורה, ושוללת בתכלית השלילה כל ניסיון ללבות ניגור מלאכותי בין ותיקים לעולים חדשים, על רקע עדתי או על רקע אחר כלשהו.

ממשלת ישראל מאמינה כי כל העליות שבאו לארצנו במהלך השנים, תרמו תרומה מכרעת לפיתוחה של ישראל, לביסוסה וחיזוקה, להתפתחותה הכלכלית ולשיפור רווחתם של כלל תושביה, ותיקים ועולים חדשים כאחד.

בהחלטה נאמר כי כל שרי הממשלה, ללא יוצא מן הכלל, מחוייבים להחלטה זו ויפעלו במשרדיהם לשיפור הקליטה לחיזוק תודעת הקליטה בחברה הישראלית ולביצוע מדיניות השערים הפתוחים ולעידוד העליה.

לשכת ראש הממשלה הורתה להפיץ את ההודעה הזו גם בשגרירויות ישראל ברחבי העולם.

השרה נמיר נימקה את הימנעותה בכך שלא נועצו בה קודם לכן וראש הממשלה יצחק רבין השיב כי דברי נמיר נגד העליה כמות שהיא יכולים היו להתפרש שעמדת הממשלה ומכיוון שאין זה כך נמצא הצורך לקבל החלטה זו.

נמיר: שרנסקי לוקח טרמפ

"נתן שרנסקי לא הצביע בעד מפלגת העבודה ולא בעדי. הוא איש פוליטי מוגדר ממחנה פוליטי מנוגד, שהחליט לתפוס טרמפ על הויכוח הציבורי בעניין עולי חבר העמים, כדי ליהנות מתמיכה פוליטית לקראת הבחירות הבאות. ההתנפלות האישית עלי נובעת ממניעים פוליטיים מובהקים," אמרה אתמול שרת העבודה והרווחה אורה נמיר על מכתבו של נתן שרנסקי, נשיא הפורום הציוני, שדרש מרבין לפטרה.

"לא משרנסקי אלמד ציונות או אהבת עולים חדשים," הטעימה השרה.

עליזה חטואל

הממשלה אישרה מינויו של אלוף אמנון שחק לרמטכ"ל

רא"ל אהוד ברק: זו בחירה מצויינת של קצין ברוך כשרונות

□ אהרון קליין, פאר־לי שחר

הממשלה אישרה אתמול בבוקר את מינויו של סגן הרמטכ"ל האלוף אמנון שחק לתפקיד הרמטכ"ל הבא של צה"ל. ההחלטה התקבלה פה אחד ללא מתנגדים.

מיד לאחר אישור הממשלה בירך הרמטכ"ל רב אלוף אהוד ברק את האלוף אמנון שחק על מינויו ואיחל לו הצלחה בתפקיד. לדברי הרמטכ"ל "זו בחירה מצויינת של קצין ברוך כשרונות ועתיר ניסיון והישגים". בשעות הצהרים שוחח רב אלוף ברק עם האלופים מתן וילנאי, האלוף יצחק מרדכי והאלוף שגיא ועידכן אותם לגבי החלטת הממשלה.

בימים הקרובים ייפגש ראש הממשלה עם הרמטכ"ל היוצא רב אלוף ברק ועם הרמטכ"ל המיועד האלוף שחק לדיונים בענין סבב המינויים של המטה הכללי ובראשם מינוי סגן הרמטכ"ל הבא ואלוף פיקוד הצפון.

האלוף שחק יכנס לתפקידו באחד בינואר 1995.

ראש הממשלה יצחק רבין ניפגש בנושא זה גם עם הרמטכ"ל עוד לפני ישיבת הממשלה ובישיבה אמר רבין לשרים כי לפני החלטתו התייעץ גם עם שרי ביטחון לשעבר כדי לשמוע את חוות דעתם בנושא.

לא היו כל חילוקי דעות באשר להתאמתו של שחק לתפקיד, הטעים רבין.

ככל הנראה, המדובר בעיקר באלופים מתן וילנאי ויצחק מרדכי. אחת האפשרויות הנדונות עתה בצמרת הבטחון היא למנות את השניים לתפקיד סגן הרמטכ"ל ברוטציה של שנתיים. על פי התוכנית, ימונה ראש אמ"ן האלוף אורי שגיא, הרואה עצמו מועמד לתפקיד סגן הרמטכ"ל אף הוא, לתפקיד בכיר במוסד ממלכתי. עם זאת, רק באמצע השבוע יידון אישו של תפקיד סגן הרמטכ"ל. ככל הנראה, הפורום שיחליט על כך יורכב מראש הממשלה ושר הבטחון יצחק רבין, הרמטכ"ל היוצא רב אלוף אהוד ברק והרמטכ"ל הנכנס אלוף אמנון שחק.

האלוף שחק־ליפקין בן 50, נולד בתל־אביב. מגיל 15 למד בפנימיה הצבאית בחיפה וב־1962 התגייס לצה"ל. הוא החל במסלול רגיל בצנחנים והתקדם עד לתפקיד מפקד החטיבה. לאחר מכן עבר הסבה לשיריון ומונה למפקד אוגדת שיריון סדירה. לאחר מלחמת לבנון, קיבל את הפיקוד על גזרת הרי השוף וביירות.

ב־1983 מונה לתפקיד אלוף פיקוד המרכז. ב־1986 לתפקיד ראש אגף המודיעין וב־1990 סגן הרמטכ"ל ולראש אג"מ. בשנה וחצי האחרונות שימש שחק ראש משלחת ישראל למו"מ עם הפלשתינים, ליקראת חתימת הסכם האוטונומיה.

האלוף שחק הוא בעל תואר בוגר אוניברסיטת תל־אביב בהסטוריה כללית. כמו כן הוא בעל שני עיטורי עוז, בהם זכה לאחר פעולת כראמה ב־1968 ולאחר מבצע "אביב נעורים" בביירות.

האלוף נשוי לעיתונאית "דבר" טלי ליפקין־שחק ואב לחמישה ילדים.

הימין יציע להסיר הסודיות משמם של ראשי השב"כ

□ יהודה צור

סיעות הימין הגישו אתמול הצעות חוק חדשות לבחירת ראש השב"כ ותשיפת ראש השב"כ לציבור. המפד"ל תובעת להסיר את הסודיות מהליך בחירת ראש השב"כ.

המפד"ל גורסת, כי יש להתיחס לעניין כלבחירת רמטכ"ל ומפכ"ל.

על פי ההצעה צריכה כהונת ראש השב"כ להיות ידועה ומוגבלת.

ראש המפד"ל זבולון המר אומר כי הצעת המפד"ל "נועדה להציל את השב"כ מידי עצמו".

לממשלה אין רוב בכנסת לאישור הסכם עזה ויריחו

נמסר אתמול לשרים בישיבת הממשלה שדנה גם בתיקון לחוק שיאפשר צירוף יעוד

□ פאר־לי שחר

לממשלה אין רוב בכנסת לאישור הסכם עזה יריחו עם הפלסטינים – נמסר אתמול לשרים בישיבת הממשלה.

אתמול גם החליטה הממשלה להביא לכנסת תיקון בחוק שיאפשר צירופה של "יעוד" לקואליציה.

יו"ר הקואליציה אלי דיין העריך כי תיקון זה יאפשר צירוף יעוד בעוד כחודש ימים.

נתניהו אישר נסיעתו של עובדיה עלי לועידת קזבלנקה

יו"ר הליכוד בנימין נתניהו אישר את נסיעת ח"כ עובדיה עלי לועידת קזבלנקה בסוף החודש במסגרת המשלחת הישראלית.

ח"כ עלי לא ייפגש בועידה עם אנשי אש"ף.

יהודה צור

ביקורת על הממשלה שמיעטה למנות נשים כדירקטורים

משרדי הממשלה ממעטים למנות נשים בדירקטוריונים של חברות ממשלתיות – טען אתמול ח"כ יצחק לוי (מפד"ל).

לדברי ח"כ לוי, רק שרת התקשורת, שולמית אלוני, הגדילה לעשות ומינתה שש נשים מתוך ה־10 שמינתה.

בצלאל עמיקם

מחר בלוטו מינימום הפרס הראשון
6,000,000 ש"ח
הגרלה מס' 41/94
לצחוק כל הדרך אל הבנק
יותר מיליונרים בלוטו
מפעל הפיס

חמישה ארגונים נוספים עתרו לבג"ץ נגד ההסכם בין העבודה לש"ס

עתירתם תצורף לארבע העתירות שיידונו מחר בבג"ץ □ נדחתה על הסף עתירת מאוכזבי ש"ס □ במשרד המשפטים נשקלת האפשרות לבקש מבג"ץ לדחות העתירות לפי שעה, עד לגיבושו הסופי של ההסכם

□ **יהודה צור, בצלאל עמיקם, עתי"ם**

5 ארגונים נוספים עתרו לבג"ץ נגד ההסכם בין ש"ס לבין מפלגת העבודה. זו העתירה השישית נגד ההסכם. המדובר בשדולת הנשים, התנועה המסורתית, התנועה ליהדות הומניסטית, אגודת תהיל"ה – תנועה חילונית ליהדות הומניסטית, וארגון חמד"ת לחופש מדע, דת ותרבות. העתירה מכוונת רק נגד מפלגת העבודה ונגד ש"ס, ותוקפת בעיקר שני סעיפים בהסכם: את הכוונה לחוקק חוקים עוקפי בג"ץ שיבטלו את ההחלטות הליברליות של בג"ץ, וגם הקמת ועדת משפטנים מומחים. לדעת העותרים, עצם ההצהרה המפורשת של שתי המפלגות שהם בעלות סמכות שלטונות היא פגיעה בערכי היסוד.

אתמול נדחתה העתירה הראשונה של ארגון מאוכזבי ש"ס, שטענו, כי ההסכם לא אושר במועצת החכמים של ש"ס. בג"ץ פסק, כי הוא אינו מתערב בעניינים פנימיים של המפלגות. השופטים דחו את העתירה בתהליך מהיר.

בפרקליטות המדינה סבורים, כי יש לתקן את ההסכם עם ש"ס לפחות בשני סעיפים: זה הנוגע לחוק העיקרי בג"ץ, וזה העוסק בהקמת ועידת משפטנים העתידים לפרש את הסטטוס קוו הדתי.

עתירת חמשת הארגונים תידון מחר, יחד עם עתירות קודמות בעניין.

העותרים טוענים, כי ההסכם הקואליציוני מייצג את מטרותיו של הציבור הדתי בארץ ולכן, אינו עומד בקנה־אחד עם חובת הנאמנות של המשיבים כלפי כלל הציבור, לרבות הציבור החילוני וציבור בני המיעוטים.

העותרים טוענים, כי אחת הסיבות של ש"ס לבקש את הצרת צעדי בג"ץ, הן הפסיקות לטובתם בשנים האחרונות. לראיה, הביאו העותרים מספר ציטוטים של חברי ש"ס ואנשי ציבור מהמגזר החרדי כלפי החלטות של בג"ץ בעתירות שונות שהגישו אגודות העותרים. נטען, כי בפגישה של ראש הממשלה עם הרב אברהם שפירא, יו"ר סיעת יהדות התורה בכנסת, אמר שפירא לראש הממשלה: "כניסת הרפורמים למועצות הדתיות היא הכרזת מלחמה על הדת בארץ". על החלטה של בג"ץ להורות לממשלה להפריט את ענף יבוא הבשר, אמר הרב הראשי לישראל הרב ישראל לאו: "החלטת בג"ץ היא הפרה של סטטוס־קוו בן 3,000 שנה". הרב דרעי הגיב על החלטת בג"ץ לאפשר נישואים קונסולריים בין בני זוג שאחד מהם לא יהודי על־ידי קונסול זר באמרו, כי "קבלת ההלכה של בית המשפט העליון, היא הפרה של סטטוס־קוו שהיה נהוג במדינה 45 שנה". העותרים טוענים, כי ההוראה, שמטרתו של חוק זה לפגוע ברשות השופטת, נכתבו במפורש בכטאונה של תנועת ש"ס ביום שישי האחרון. בעיתון נכתב, כי "לא צריך להתבייש. נכון, ההסכם הזה נועד להציב סכר בלתי עביר בפני שופטי בג"ץ, בכל הנוגע לדת ישראל, למצוות התורה ולמורשת ישראל".

לקראת הדיון בעתירות מחר, מתגבשת במשרד המשפטים הדעה, כי יש לבקש מבג"ץ לדחות לפי שעה את העתירות, בעילה שהן מוקדמות מדי. בהתייעצויות קיתתניות במשרד המשפטים, בהן השתתפו שר־המשפטים דוד ליבאי, משוללי ההסכם, פרקליטת המדינה, דורית בייניש והיועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, הועלתה הצעה, לבקש מבג"ץ לא לערוך כלל דיון בנושא, כיוון שמימוש ההסכם מצוי עדיין בשלב מקדמי. ההסכם הקואליציוני עשוי לעבור שינויים עד לגיבושו הסופי, ולכן יש להמתין למועד השלמתו ואישורו על־ידי הגופים המפלגתיים הנוגעים לדבר. אחד מהם הוא מרכז מפלגת העבודה, שעומד להתכנס השבוע כדי לאשר את ההסכם, וצפוי דיון בין מרכיבי הממשלה. שר המשפטים שולל את ההסכם מכל וכל, ואת עמדתו הוא עשוי להביע באמצעות נציגי הפרקליטות.

ש"ס דחתה נסיונות פשרה

□ **יהודה צור**

ש"ס דחתה בימים האחרונים כמה נסיונות גישוש, שמטרתן היתה לבדוק, האם תהיה מוכנה להגיע לפשרה כלשהי, כדי לשנות, ולו במקצת, את ההסכם עם מפלגת העבודה.

ש"ס אף החליטה לא לשלוח עורכי דין מטעמה לדיון בבג"ץ מחר. ח"כ דרעי טוען, כי זו בעיה של ראש הממשלה והעבודה, ולא ש"ס. ראש הממשלה, מצידו, הודיע לח"כ דרעי, כי הוא מוכן להעביר במרכז העבודה החלטה, לפיה כל חברי המפלגה מחוייבים להסכם.

בינתיים התברר, כי בש"ס שוקלים אפשרות לתבוע לממש את ההסכם מיידית, במקרה שבג"ץ יחליט לתת צווים על תנאי למשיבים, לפרט את מניעיהם תוך 45 יום, כמקובל. בש"ס ישנם הטוענים, כי פירוש הדבר הוא, שבג"ץ לא מתערב בשלב זה בעניין ההסכם, שכן לא ניתן צו ביניים למנוע כניסת ש"ס לממשלה, וגם לא ניתנה החלטה סופית. לכן – קיימת האפשרות שש"ס תתבע מרבין לצרף אותה מיד לממשלה. יש לציין, כי מרצ הודיעה חד משמעית, שלא חסכים לצרוף ש"ס כל עוד מתקיים דיון בבג"ץ, למרות שמרצ מצדדת עקרונית בצירופה של ש"ס לקואליציה.

חילוקי דעות ביהדות התורה לגבי ההסכם

□ **יהודה צור**

בסיעת יהדות התורה התגלו חילוקי דעות לגבי ההסכם עם ש"ס, נוכח דברי ח"כ רביץ, שאמר שההסכם בין ש"ס לעבודה יפגע בציבור הדתי ויש לדחות אותו. לעומתו, טוען ראש הסיעה, ח"כ אברהם שפירא, שלא יעלה על הדעת להתנגד להסכם, שנועד למנוע פגיעה בסטטוס קוו הדתי. ביהדות התורה סבורים, כי קרוב לוודאי שההכרעה תעבור למועצת גדולי התורה.

נשיא קונגו בישראל

ביקורו בישראל של נשיא קונגו, הפרופ' פסקל ליסובה, נפתח אתמול בקבלת פנים חגיגית בבית הנשיא בירושלים. בתום קבלת הפנים, הניח נשיא קונגו זר על קברו של חוזה המדינה בנימין זאב הרצל בהר הרצל בירושלים. אתמול בערב כבר נפגש נשיא קונגו עם סגן שר החוץ ביילין (בתמונה), והוא צפוי להיפגש גם עם נשיא המדינה, ראש הממשלה, יצחק רבין, יו"ר הליכוד ח"כ בנימין נתניהו ועוד. הוא יסייר ביד ושם, בעיר העתיקה ובמקומות הקדושים לנוצרים.

(צילום: יצחק אלהרר/סקופ 80)

משפט דרעי

זכרונך בוגד בך – אמר עו"ד אבי יצחק לשר החקלאות לשעבר

(ע). שר החקלאות לשעבר, אריק נחמקין, המשיך אתמול להעיד במשפט דרעי, המתנהל בביהמ"ש המחוזי בי־ם.

נחמקין הוזמן לתת עדות; מאחר ובתוקף תפקידו כשר החקלאות בין השנים 84־1988 היה מופקד על נושא אדמות נבי סמואל. נחמקין סיפר לביהמ"ש, כי היו פניות של אורחים שטענו, כי העמותות שרכשו אדמות בנבי סמואל מקבלות הקלות מפליגות. למיכך, החליט להביא את הנושא בפני הממשלה. נחמקין אמר, כי כתב לראש הממשלה דאז, יצחק שמיר, ביולי 87', מאחר והבין שהנושא רגיש וציבורי. במהלך הדיון בממשלה, אמר השר שרון, כי הטיפול בפרשה היה נחוץ ונכון, ותמך בתוכנית שהציג נחמקין. ועדת השרים לענייני התיישבות החליטה לאשר את חילופי הקרקע, למרות התנגדות של שר החוץ דאז, שמעון פרס.

נחמקין העיד, כי דרעי פנה אליו במשך כל התקופה, בבקשה שיורה לזרז את הטיפול בנושא חילופי הקרקע. דרעי לא ידע, לדבריו, כי החליט להעביר את הנושא לוועדת השרים ולכן, פנה אליו אישית. לאחר שהתקבלה ההחלטה בועדת השרים לענייני התיישבות, פנה אליו דרעי, כדי שיזרז את ביצוע החלטות הממשלה וועדת זיו לבצע חילופי קרקע בנבי סמואל.

עו"ד דן אבי יצחק הטיל, בפתח החקירה הנגדית, ספק בזכרונו של העד, וטען שבחלק מהדברים הטעה הזיכרון את העד. עו"ד דן אבי יצחק טען, כי כאשר נפגש נחמקין עם דרעי, לא היה דרעי עוזר שר הפנים או מנכ"ל משרד הפנים, אלא מזכ"ל ש"ס בלבד.

נחמקין השיב, כי אינו יכול לשנות את עדותו, ואמר, כי היה לו ברור בזמנו שהוא נפגש עם עוזר שר הפנים. נחמקין סיפר, כי נפגש עם דרעי גם בתקופת שירותו הצבאי. נחמקין טען, כי לחץ לביצוע מהיר של מסקנות ועדת זיו לבצע חילופי קרקע בנבי סמואל, מאחר וחשב שצריך לסיים את הפרשה במהירות ולא משום שלחצו עליו בנושא. חקירתו הנגדית של נחמקין תתחדש הבוקר.

שלב עדויות התביעה במשפט יו"ר הסוכנות

התובע: עבר זמן רב מאז התגלו החריגות עד שהחזיר דיניץ את הכסף

(ע). בדיון במשפטו של יו"ר הסוכנות שמחה דיניץ אתמול, החלה עדותה של ערת התביעה השלישית, מרלן מוסק. היא החלה לעבוד בסוכנות ביוני 1990 והיתה בתקופה הנרונה מזכירתו של שמחה דיניץ. בתוקף תפקידה עסקה גם בהכנת נסיעותיו של יו"ר הסוכנות לחו"ל וטיפלה בלוח הזמנים שלו בנסיעותיו אלה.

מוסק סיפרה בדיון, כי התחילה רק בנובמבר 1991 למלא את דו"חות האשל של יו"ר הסוכנות, אחרי שנתבקשה לעשות כן על־ידי נדב שוקרון, חשב במחלקת השליחים. שוקרון אמר לה, לדבריה, כי הוא מתקשה בהפרדת הוצאותיו האישיות של דיניץ מהוצאותיו במסגרת תפקידו ולכן ביקש ממנה סיוע. היא סיפרה עוד על עבודתה במחיצת עמירה דותן בעריכת הרשימות של הוצאותיו הפרטיות של דיניץ, וזאת על סמך חומר שנתבקשה דותן על־ידי דיניץ להביא מחו"ל.

תוצאות הבדיקה של מוסק ודותן הביאו את דיניץ, בסופו של התהליך, להחזיר בחמישה תשלומים כספים לסוכנות, על חשבון קניות פרטיות שעשה בכרטיס האשראי של הסוכנות. התובע, עו"ד שמעון דולן, היקשה בנקודה זו וטען, כי זמן רב עבר מאז שנתגלו החריגות בקניותיו של יו"ר הסוכנות ועד שהחזיר את הכסף. דולן הוסיף, כי הוא רואה בנושא זה סוגייה מרכזית במשפט.

מזכירתו של יו"ר הסוכנות דיברה גם על אירוע שקרה בדצמבר 1992, כאשר מאמר עיתונאי עמד להתפרסם ובו נתונים קשים על הוצאותיו של דיניץ בחו"ל. מוסק אמרה, כי נמסר לה שהיו"ר נסער מאוד מהדו"ח והיא נתבקשה לבדוק אם מר דיניץ חייב עוד כסף לסוכנות. היא אמרה, שהיתה מופתעת כאשר נתגלה לה, כי דיניץ חייב עדיין כספים. שיקים, שאמורים היו לכסות חוב זה, נשלחו אומנם מיד לאגף השליחים, אך נדב שוקרון, שאמור היה לקבלם, דחה את השיקים בנימוק שהכסף אמור להיות מוחזר לסוכנות ולא לאגף השליחים.

היום יוחלט אם יוארך מעצרו של הרב אלבה עד תום ההליכים

(ע). הדיון בהארכת המעצר עד תום ההליכים של הרב עידו אלבה, הנאשם בהסתה לגזענות, נסיון לרכוש כלי נשק באופן בלתי חוקי ונסיון לשבש הליכי משפט, נפתח אתמול בבית המשפט המחוזי בירושלים. השופטת מיכאלה שידלובסקי־אור הודיעה, כי תיתן החלטתה בנדון היום אחרי הצהריים.

בא כוח המדינה עו"ד אלי אברבנאל אמר בדיון, כי האישום החמישי נגד הרב אלבה, בדבר ניסיון להדיח עדים ולשבש הליכי משפט, הוא עילה קלאסית להארכת המעצר עד תום ההליכים.

הסניגור נפתלי ורצברגר, ביקש לשחרר את מרשו, או לחילופין, אם בית המשפט ימצא לנכון להשאירו במעצר – להורות על מעצר־בית מחוץ לתחומי קרית ארבע, כך שלא יהיה שמץ של סכנה של שיבוש הליכי משפט.

עו"ד אברבנאל טען, כי על פי עדותו של מאיר קורן, החשוד במעורבות בפרשה, הפיץ הרב אלבה חוברת המכילה אוסף מובאות מהמקורות היהודיים, המתירות הרג של "גויים" בזמן מלחמה, כולל נשים וילדים. מאיר קורן הוסיף לטענת התביעה, כי בשיחה בעל פה ביניהם אמר לו אלבה, שהעם היהודי מצוי במלחמה עם הערבים. השילוב של רעותיו בכתב ובעל פה מביא למסקנה, כי הרב אלבה הטיף לשנאת ערבים ולגזענות.

עו"ד אברבנאל ציין, כי התביעה אינה מאשימה את אלבה בשידול לרצח, מאחר שבראש החוברת נכתב, כי זוהי הלכה בלבד ולא המלצה לביצוע מעשה.

התובע הוסיף וטען, כי הרב אלבה קנה ממיכאל מור־יוסף משתיקי קול שמור־יוסף ייצר, תמורת 4,000 שקל – סכום נכבד עבור מי שמשכורתו החודשית היא 2,600 שקל בלבד והוא בעל משפחה וילדים.

הרב אלבה, לדברי התביעה, ניסה את משתיקי הקול ביריי באש חיה. משתיקי קול הם אבזר־נשק שאין לו שום שימוש לצורך הגנה עצמית, הטעים התובע, והשימוש היחיד בהם הוא לצורך ביצוע פשעים חמורים.

התובע הוסיף, כי נסיונו של אלבה להתחקות אחר מחנות צבא ולרכוש לבנת חבלה, הם עדות נוספת לכוונתו לבצע פשעים ולסיכון הציבור משחרורו לציבור.

אורון מאשים את הנהגתה הקודמת של ההסתדרות בניהול כספי כושל

טוען שהגרעון המצטבר הכולל עלול להגיע ל־1.16 מיליארד ש"ח □ בכירים ומחזיקי תיקים מגיבים: העיסוק הבלתי פוסק בגרעון נועד לשמש חרב נגד העובדים החלשים במערכת משום שלא יעזו לפטר את החזקים

□ **אבשלום קווה**

יו"ר אגף משק וכספים בהסתדרות חיים (ג'ומס) אורון חשף אתמול מספר נתונים חדשים על ממדי הגרעון התקציבי של הוועד הפועל, הנשען על טיוטת מאזן שנערכה על ידי רואה חשבון נכון ל־30.6.94.

לדברי הגזבר בתדריך שהתקיים לאחר ישיבת הוועדה המרכזת: "ההנהגות הקודמות בהסתדרות נהגו שלא על פי עקרונות המנהל התקין וגילוי נאות בכל הנוגע לניהול התקציב".

נוכח בקשת סיעת העבודה בראשות המזכ"ל לשעבר, חיים הכרפלד "ללמוד את הנושא" הוחלט לדחות אישור מספר פעולות לצמצום וטיפול בגרעון.

הטיוטה הוגשה על ידי משרד רואה החשבון כהן, אייל יהושע ושות'.

בכירים בוועד הפועל ומחזיקי תיקים אמרו אתמול בתגובה כי הנהגת ההסתדרות רוצה להשאיר את מדורת הגרעון על אש גבוהה כדי שהדבר יסייע לה בהליך הפיטורין והפרישה.

לדברי אחד מהם, הנושא תפקיד מרכזי באגף לאיגוד מקצועי ואינו חבר בהנהגת ההסתדרות: רמון לא יעז לפטר את החזקים, אלא את החלשים במערכת, אולם אני לא בטוח שזה יילך לו כל כך בקלות.

על פי טיוטת המאזן מסתכם סך הגרעון לסוף המחצית הראשונה של השנה ב־793 מיליון ש"ח והוא עלול לצמוח ל־1.16 מיליארד בסוף השנה.

אורון שב והדגיש כי זהו מאזן מסוקר ולא מבוקר וכי להסתדרות, בהיותה אגודה עותומנית, אין חובה על פי החוק להגיש מאזן אלא למסור דין וחשבון, אך עם זאת מדובר בניהול ציבורי לא תקין.

בתשובה לשאלה, אורון היה זהיר למרי באשר לאפשרות שתהיה פנייה למשטרה.

מרכיבי הגרעון של המחצית הראשונה כולל מהפרשות להוצאות סוציאליות כחופשה, מחלה, פיצויים בסך של 145 מיליון ש"ח. התחייבות לקופת חולים, הנסמכת על הסכם לשנתיים שנחתם בסוף 92' בסך של 391 מיליון ש"ח, תשלומים והלוואות שנפרעים על ידי הועד הפועל ל"כור" (עבור תכנית ההבראה), חובות של מועצות פועלים כזאת בחיפה, הכטאון "דבר", ספרי, הפועל ועוד בסך של 149 מיליון ש"ח, מחיקת חובות מועצות פועלים בסך של 30 מיליון, שערוך הלוואות מחו"ל בסך של 37 מיליון, חריגות בתקציב שוטף בסך של 54 מיליון ש"ח אשר רובן ככולן הוקדשו למתן שכר לעובדים נוכח חריגה במצבת כוח האדם.

סך סכומים אלו מגיע ל־821 מיליון ש"ח מהם הופחתו 28 מיליון ש"ח מביטול שורה של קרנות כך שנוצר גרעון של 793 מ' ש"ח.

לגבי מחצית השנה הבאה נכללת התחייבות לקופת חולים בסך של 150 מ' ש"ח, הוצאות מימון בסך של 30 מ' ש"ח, חריגה בהוצאות מעבר לתקציב מאושר חצי שנתי בסך של 50 מ' ש"ח, פער העברות לשכת המס בהשוואה לכלול בספר התקציב המקורי בסך הנע בין 40 ל־30 מיליון וכן פיצויי פרישה ופיטורין ל־265 עובדי הוועד הפועל ולכ־500 עובדי לשכת המס בסך כולל שינוע בין 120 ל־100 מיליון ש"ח.

עמותת אמיתי דורשת לא למסור מידע פנים למתחרה על רכישת "בנק המזרחי"

יו"ר עמותת "אמיתי", אליעזר גוטליב, פנה אמש לגיל ליידנר, מנהל "מ.י. נכסים", האחראית למכרז על מכירת גרעין השליטה בבנק המזרחי" וביקש לברוק אם ננקטו צעדים שימנעו מסירת מידע פנים על הבנק לידי אחד המתמודדים, יולי עופר.

לטענת "אמיתי" עופר קשור בקשרים עיסקיים עם יצחק יגר ועו"ד אליהו מירון, שהיו חברי דירקטוריון ב"בנק המזרחי" וסביר להניח שבתוקף תפקידם הגיע לידיהם מידע שמסירתו עלולה להוות פגיעה במינהל תקין ובטוהר המידות.

עודד ליפשיץ

חוף מיוחד לחרדים בים המלח נחנך אתמול בידי שר התיירות, עוזי ברעם (במרכז התמונה). החוף נמצא ליד חמי זוהר ובין מתקניו מחיצה מיוחדת המפרידה בין גברים לנשים.

זילוני דורש להפריד בין הסדר חובות קופ"ח לתשלום תוספת היוקר

□ **אבשלום קווה**

ההסכם בין משרד האוצר לבין ההסתדרות וצמרת קופת חולים, הסדיר את חובות הקופה, אינו תחליף לאי תשלום תוספת היוקר במועד. כך אמר אתמול מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני בישיבת הועדה המרכזת.

לדברי זילוני, הסכמי השכר שנחתמו במשק, על כל מיגזריו, מבוססים על הסכם תוספת היוקר וכל עיקור בתוספת היוקר עלול לפגוע ולערער את הסכמי השכר, המשתרעים על פני ארבע שנים, עד 1997.

תוספת היוקר הבאה אמורה להשתלם במשכורת חודש פברואר ובמגעים האחרונים על עיסקת חבילה הועלתה האפשרות כי "תמורת" הפחתה של 1%־2% במס הבריאות תקוזז אף תוספת היוקר.

סמכויות הרשות השנייה הועברו לשר הכלכלה

הממשלה אישרה אתמול העברת סמכויות הרשות השנייה לשר הכלכלה שמעון שיטרית.

סמכויות אלה כוללות את כל הסמכויות הנתונות לשר התקשורת לפי חוק הרשות השנייה, למעט העיסוק בשידורי הרדיו האיזוריים.

לפני שנים אחדות נמסרו הסמכויות למשרד ראש הממשלה.

תועלה הצעת חוק להענקת דמי אבטלה לעצמאים

גם לעצמאים מגיע לקבל דמי אבטלה, טוען ח"כ אלכס גולדפרב מיעוד שאף הגיש לכנסת הצעת חוק.

ח"כ גולדפרב הסביר אתמול, כי כל עצמאי צריך להצטרף לקרן האבטלה של הביטוח הלאומי ולהינות מדמי אבטלה בכל חודש בו ידווח לשלטונות המס כי לא עבד בו. דמי האבטלה ייחשבו כהכנסה וילקחו בחשבון בדו"ח השנתי למס הכנסה.

כיום אין עצמאים יכולים ליהנות מדמי אבטלה.

בצלאל עמיקם

מטבע חוץ בנק הפועלים - 6.10.94

	היחידה	בקנומים: קניה	בקנומים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			3.3520	3.3993	3.3734
דולר אמריקני	1	2.95	3.09	3.9980	3.0403	3.0170
מרק גרמני	1	1.91	2.00	1.9392	1.9666	1.9532
לירה שטרלינג	1	4.70	4.91	4.7578	4.8250	4.7848
פרנק צרפתי	1	0.55	0.59	0.5672	0.5753	0.5716
ין יפאני	100	2.96	3.10	3.0115	3.0540	3.0232
גילדן הולנדי	1	1.71	1.79	1.7349	1.7595	1.7445
פרנק שווייצרי	1	2.32	2.42	2.3458	2.3790	2.3572
כתר שבדי	1	0.40	0.42	0.4067	0.4125	0.4094
כתר נורבגי	1	0.44	0.46	0.4454	0.4518	0.4482
כתר דני	1	0.48	0.51	0.4956	0.5027	0.4986
מרק פיני	1	0.62	0.65	0.6253	0.6342	0.6324
דולר קנדי	1	2.19	2.29	2.2224	2.2538	2.2377
דולר אוסטרלי	1	2.14	2.30	2.2162	2.2476	2.2303
ראנד דר' אפריקאי	1	0.60	0.86	0.8396	0.8515	0.8462
פרנק בלגי	10	0.92	0.98	0.9436	0.9570	0.9492
שילינג אוסטרי	10	2.72	2.84	2.7590	2.7980	2.7754
לירה איטלקית	1.000	1.88	2.00	1.9180	1.9452	1.9284

תרומת הסכמי השכר לאינפלציה אינה גדולה

טוען הממונה לשעבר על השכר במשרד האוצר

□ **אבשלום קווה**

שלום גרניט, הממונה לשעבר על השכר במשרד האוצר, אמר אתמול, כי הסכמי השכר תורמים רק ב"משהו" לעלייה באינפלציה.

דברי גרניט הם בניגוד לטענות שהשמיעו באחרונה נגיד בנק ישראל פרופ' יעקב פרנקל ואחרים נגד הסכמי השכר, שלפיהן הסכמי השכר הם הסיבה העיקרית להתפרצות האינפלציונית בשנה האחרונה.

דבריו של גרניט נאמרו במסיבת עיתונאים שכינס עם יציאתה לדרך של חברה שהקים. החברה תציע מיגוון שרותים להנהלות ארגונים, חברות וגופים ציבוריים.

בתשובה לשאלה אמר גרניט, כי הוא מתכוון להציע שירותים אלו לחברות ממשלתיות אולם אם ועדה מיוחדת תמצא כי יש בכך טעם לפגם, יימנע מלעשות כן.

גרניט שימש כממונה על השכר במשרד האוצר בין השנים 91־94'.

נמשכת הצבירה השלילית בקופות הגמל

מנתונים שנמסרו אתמול על ידי משרד האוצר עולה, כי הצבירה בקופות גמל בחודשים ינואר־ספטמבר היתה שלילית.

גם בחודש ספטמבר נרשמה צבירה שלילית בקופות הגמל. היקפה הוא 61 מיליוני שקל: מול תקבולים של 400 מיליון נרשמו פדיונות של 461 מיליוני שקל.

בקרנות ההשתלמות, לעומת זאת, היתה צבירה חיובית בהיקף של 73 מיליוני שקלים.

אריה דיין

מקורות סיפקה השנה יותר מים

□ **יוסף גלילי**

כמות המים שחברת מקורות סיפקה מתחילת השנה ועד סוף אוגוסט גדלה בכל המגזרים בכ־11% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

על־פי הערכה תספק החברה עד לסוף השנה הנוכחית כמות של כ־1250 מיליארד ממ"ק המתקרבת לצריכת השיא שסיפקה מקורות בעונת 85/86.

כמות המים שסיפקה מקורות לכל מגזרי המשק הסתכמה ב־93' ב־1,130 מיליארד ממ"ק.

החברה מספקת כשני שלישים מכלל צריכת המים בישראל.

שמעון טל סמנכ"ל להנדסה בחברת מקורות, מסר כי אספקת המים במגזר החקלאי באמצעות מקורות גדלה מתחילת השנה ועד לסוף אוגוסט בשיעור של כ־9 אחוז כשהגידול העיקרי הוא בצריכה הביתית ומיעוטו בתעשייה.

מנתונים בחברת מקורות עולה עוד כי בשנה זו גדל השימוש במים שוליים כגון קולחים ומים מליחים, ועל־פי הערכה תסתכם צריכת המים השוליים במערכת מקורות עד לסוף שנה זו בכ־200 מליון ממ"ק.

צלו של סדאם חוסיין

□ **כתב "על המשמר"**

היצעים וירידות שערים אפיינו את המסחר אתמול במניות, וייתכן שהמתיחות בגבול עירק־כווית היוותה את הגורם הראשי לכך.

בסיכומו של יום, במדד מניות המשתנים נקבעה ירידה של 1.98% אחוז והוא נקבע על 182.58 נקודות (לאחר שבמהלך המסחר כבר הראה ירידה של 2.21%), ומדד מניות המערף סגר על ירידה של 1.81% אחוז וניצב על 184.72 נקודות.

בסקטור הכר"מ נסחרו 55% מהמניות בירידות (מהן ל־53 נקבע שער "מוכרים בלבד") ורק 11% ממניות הכר"מ נסחרו בעליות.

מחזור העסקות בשוק המניות הסתכם בכ־137 מליון שקל בלבד. בקרנות הנאמנות היו אתמול פדיונות של עשרות מליוני שקל.

בין הירידות: כור ביותר מ־3%, ישראמקו בכ־7%, כי"ל בכ־2%, כך גם כלל תעשיות ואי.די.בי. אחזקות. טבע רכזה ביקושים גדולים ובעקבות התנהגות דומה בבורסה בניו יורק ועלתה כ־3% ופטרוכימים סגרה עם עליה של חצי אחוז.

האג"ח המדדיות ריכזו אתמול עודפי ביקוש של כ־70 מליון שקל. עליות עד אחוז היו בסדרות מסוג גליל ובקצרות היו עליות עד כרבע אחוז.

הדולריות נסחרו ביציבות עם נטייה לעליות עד חצי אחוז.

סדראס עשוי לפרוש מן השלטון לפני ה־15 באוקטובר

מפגינים בהאיטי קראו לעברו אתמול קריאות גנאי כשעבר ברחובות פורט־או־פרינס □ הנשיא הגולה אריסטיד יגיע לאי בשבת

פורט־או־פרינס, (ע"ר). השליט הצבאי של האיטי גנרל ראול סדראס נוכח כי סמכותו הולכת ונחלשת לקראת פרישתו מן השלטון ועם התקרבות מועד בואו של הנשיא הנבחר ז'אן־ברטראן אריסטיד.

סדראס, המאבד במהירות את המעמד של איש צבא חזק ומטיל אימה, נראה בטלוויזיה כיצד הוא נוסע לפגישה עם מפקדי הצבא האמריקני בשבת בעוד שההמון משני צידי הכביש קורא לעומתו קריאות גנאי. "הוא מאבד את סמכותו", אמר גנרל יו שלטון, מפקד הכוחות האמריקניים בהאיטי בשיחה עם כתבים בסוף השבוע.

ראש הסגל בבית הלבן לאון פאנטה אמר אתמול בוושינגטון, כי סדראס יפרוש מן השלטון ב־15 באוקטובר, כפי שנקבע עם הנשיא לשעבר קארטר. הוא לא היה יכול לאשר ידיעה לפיה סדראס עומד להתפטר היום, ולהקדים בכך את המועד שנקבע לפרישתו.

אתמול גם רבו השמועות, כי גנרל סדראס ואישים אחרים מן הכת הצבאית השלטת עשויים לצאת לגלות בימים הקרובים.

"אינני יכול לאשר ידיעות אלו ברגע זה אולם לבטח העניינים מתנהלים כפי שציפינו", אמר פאנטה לרשת הטלוויזיה אן־בי־סי.

נציגי השלטון הצבאי בהאיטי נפגשו עם אנשיו של אריסטיד בשבת בוושינגטון, אולם תוצאות שיחה זו לא נודעו.

אריסטיד אמור לחזור להאיטי בשבת. פועלים עוסקים עתה בשיפוצו של בית אריסטיד, שסבל מנזקים מאז ההפיכה הצבאית ב־1991.

ילד נהרג בהתמוטט בית בגשמי זעף במצרים

גשמי הזעף שירדו במצרים מיום שישי גרמו למותו של אדם בקהיר. ממצרים העילית נמסר על הרס של כ־400 בתים, שהותיר כאלף בני אדם ללא קורת גג, נאמר בדוח שפרסם המרכז להגנה אזרחית.

בקהיר נהרג ילד כאשר התמוטט חלק מבניין מגורים.

באיזור לוקסור גרמו הגשמים לנזקים לאתרים מקברות הפרעונים, נאמר בדוח.

ממנהל התעופה נמסר כי נמלי התעופה של של לוקסור ואסואן נסגרו בשבת בבוקר, עקב סופת חול עזה וגשמי זעף, וייפתחו כנראה רק ביום ראשון בבוקר.

ע"צ

כתבי־יד נדירים נגנבו מאונ' קולומביה

ניו יורק, (ע"צ, י.פ.א.). 22 ספרים וכתבי יד נדירים, בהם איגרת שכתב האפיפיור אינוצנטיוס ה־3 לאב מנזר בצרפת ב־1202 ועותק של "ספר השעות", שנכתב ב־1490 ובו איורים יפהפיים, נגנבו מהספריה של אוניברסיטת קולומביה בניו יורק, הודיעו בשבת השלטונות המקומיים.

גניבת הספרים וכתבי היד, שערכם נאמד בכמיליון דולר, נתגלתה בחודש יולי, אולם לא ניתן לה פרסום מיד, על מנת לאפשר החזרה של הפריטים בעילום שם.

גלוחי ראש תקפו גולים אפריקנים במזרח גרמניה

בחודש שעבר הרסו 30 גלוחי ראש בית קפה טורקי לאחר שרדפו אחרי אפריקנים

מאגדבורג, גרמניה, (ע"ר). חמישה גלוחי ראש תקפו פליטים אפריקנים והיכו אותם בשבת לפנות בוקר במאגדבורג במזרח גרמניה – מסרה המשטרה.

אחד התוקפים תקף את האפריקנים בבקבוק בירה שבור וגרם לחתכים בזרועו של אחד המותקפים. הם נמלטו לאחר ההתקפה, מסרה המשטרה.

האפריקנים, שכולם מבקשים מקלט מדיני בגרמניה, חיכו לחשמלית כדי לחזור למעונם.

המשטרה שפתחה בחיפושים אחר גלוחי הראש לא מצאה אותם עד כה.

מאגדבורג עלתה לכותרות התקשורת בחודש שעבר לאחר ש־30 גלוחי ראש רדפו אחרי קבוצות של אפריקנים ברחוב הראשי לאור היום והרסו בית־קפה בבעלות טורקית, שם מצאו האפריקנים מקלט מפניהם.

פרס שלום גרמני הוענק לסופר חורחה סמפרון

פרנקפורט, (ע"ר). הסופר הספרדי חורחה סמפרון, שבספרו הראשון תאר את חוויותיו במחנה המוות הנאצי בוכנוואלד, זכה אתמול לפרס השלום של ארגון המו"לים הגרמני.

יו"ר האיגוד, גרהארד קורצה, אמר כי סמפרון בן ה־70 השפיע רבות על התפתחות הספרות האירופית במאה הנוכחית.

סמפרון, שהיה שר התרבות של ספרד בין השנים 88־91', הזהיר מפני הטוטאליטאריזם ואמר לאורחים, בהם נשיא גרמניה רומאן הרצוג, כי עתיד הדמוקרטיה באירופה תלוי במידה רבה בגרמניה.

סמפרון, שגורש על ידי הנאצים לבוכנוואלד ב־43', לאחר שפעל ברסיסטנס בצרפת והיה פעיל במפלגה הקומוניסטית של ספרד.

הוא נולד במאדריד ב־23', נלחם נגד משטר פראנקו וניהל את פעולות המחתרת של המפלגה הקומוניסטית בשנים 57־62'. הוא גורש מהמפלגה הקומוניסטית ב־64', בעקבות האשמות כי סטה מהמדיניות הרשמית של המפלגה.

ציור של רמברנדט נגנב ממוזיאון באמסטרדם

ציור שמן של האמן ההולנדי רמברנדט, "איש עם זקן" משנת 1647, נגנב ביום ראשון בבוקר ממוזיאון רמברנדט באמסטרדם, נמסר מסוכנות הידיעות ההולנדית.

ע"ר

ניו זילנד מחתה על הניסוי הגרעיני הסיני רב־העוצמה

ניו זילנד הציעה להפגנות "מחאה חריפה" בעקבות הניסוי הגרעיני שביצעה סין ביום שישי האחרון, אמר ביום ראשון שר החוץ של ניו זילנד דון מק'קינון.

"סין משתתפת במו"מ שמטרתו להביא לקבלת החלטה עולמית בדבר איסור הניסויים", הדגיש השר בדבריו, לפני שהוסיף ואמר כי "על סין להימנע מניסויים כאלה, ולתרום באופן פעיל וחיובי למו"מ".

הפיצוץ גרם לרעידת אדמה בניו זילנד בעוצמה של 6 בסולם ריכטר.

ע"צ

הימין הקיצוני באוסטריה זכה להישג גדול בבחירות

לפי תוצאות לא רשמיות הוענקו למפלגתו הפופוליסטית של יורג היידר כ־23% מן הקולות □ המפלגה מתנגדת נחרצות להגירת זרים למדינה

□ ורדינה חילו (גרמניה), סוכנויות הידיעות

הפופוליסט הימני קיצוני יורג היידר זכה לתמיכה גדולה בבחירות הכלליות באוסטריה והעלה את מפלגת החופש שבהנהגתו, המתנגדת להגירה, ל־23 אחוזים של הקולות – הראו תחזיות ראשונות, לא רשמיות, לאחר הבחירות הכלליות, ששודרו הטלוויזיה הממלכתית.

על פי התוצאות הראשונות הפסידו שתי המפלגות הגדולות, המרכיבות את הקואליציה הממשלתית, כ־15% מן הקולות.

את ההפסד הדרמטי ספגה מפלגתו של הקנצלר וראניצקי הסוציאל־דמוקרטית, שאיבדה 7% מן הקולות בקבלה הפעם 36%.

שותפיה הנוצרים דמוקרטים הפסידו 4% וקיבלו הפעם 28%.

התחזיות של הסוציאל־דמוקרטים הראו כי התוצאות בבחירות אלו הן הגרועות ביותר מבחינת המפלגה ב־40 השנים האחרונות.

מיד עם סגירת הקלפיות אמורה הטלוויזיה הממלכתית של אוסטריה לשדר תוצאות ראשונות, שייקבעו על פי ספירת הקולות בקלפיות שנסגרו בשעות מוקדמות יותר.

עם זאת, המפלגה הסוציאל־דמוקרטית (סוציאליסטים לשעבר) שבהנהגת הקאנצלר פראנץ וראניצקי, ובעלת בריתה המפלגה הפופוליסטית, השולטות יחד מאז 1987, ישיגו כנראה מספיק קולות ויוכלו לחדש את הקואליציה.

בפרלמנט היוצא היה לקואליציה רוב מוחץ של 140 מ־183 המושבים.

המפלגה הליברלית בהנהגת יורג היידר תזכה ביותר מ־4 אחוז נוספים של קולות בוחרים לעומת הבחירות שהתקיימו ב־1990.

המפלגה הליברלית, המוכרת כמפלגת האופוזיציה, גרמה להתלקחות רוחות במהלך מסע הבחירות כשקראה נגד המהגרים הזרים, שמספרם באוסטריה מוערך בכ־700 אלף, והאשימה אותם באבטלה ובעלייה בפשיעה.

שתי מפלגות קטנות נוספות, הירוקים והפורום הליברלי (מרכז) ניהלו מסע בחירות נמרץ בנסיון לשפר את מעמדן. כיום יש לשתיים 15 צירים בפרלמנט.

מארק תאצ'ר קיבל מסעודיה 15 מיליון דולר דמי תיווך

תיווך בעסקת נשק ממשלתית בתקופה שאמו כיהנה כראש הממשלה מטעם השמרנים

לונדון, (י.פ.א.). הסנדיי טיימס הבריטי דיווח בגליונו אתמול, כי בנה של ראש הממשלה לשעבר מרגרט תאצ'ר, מארק, קיבל כ־15 מיליון דולר כתשלום עבור תיווך בעיסקת נשק בין בריטניה לערב הסעודית.

העסקה התבצעה בתקופה שאמו של מארק, מנהיגת המפלגה השמרנית, היתה ראש ממשלה.

בעיתון נאמר, כי הוכח שמארק ניצל את שמו ואת קשריו במטרה להתעשר, וזאת בתקופה שאמו כיהנה כראש הממשלה.

מכנס ננס

דוגמנית של בית האופנה הבריטי "RED OR DEAD" מציגה נוסח לונדוני מקוצר לנשא המכנסונים בתצוגת האופנה שנערכה בעיר לקראת אביב/קיץ 1995 (צילום: אי.פי)

גווית הגורו של "מסדר מקדש השמש" זוהתה בין גופות מאמינין

משטרת שווייץ חושדת כי כמה מן המאמינים נרצחו על רקע של אי־סדרים כספיים

ז'נווה, (ע"ר, ע"צ, י.פ.א). ז'וזף די מאמברו, המוח וה"אמיפיור" של "מסדר מקדש השמש" מת ביחד עם מאמיניו בשבוע שעבר – דיווחה הטלוויזיה השווייצרית ביום ראשון.

תחנת הטלוויזיה "סוויס רומאנד" שידרה ידיעה לפיה כמה מאנשי משפחתו של די מאמברו זיהו את גופתו בין 25 גופות בחדר המתים בעיירה סיון. ביניהם היה אחד שזיהה אותו בנקל.

נוסף על כך נמסר כי יש עתה בידי המשטרה מבנה השיניים של עוזרו הראשי של די מאמברו, ההומיאופת הבלגי, לוק ז'ורה, והיא מקווה שתוכל לקבוע בקרוב אם גם הוא נמנה בין הנספים.

"ז'וזף די מאמברו מת", נאמר בשידור. "אחד מבני משפחתו שהגיע מצרפת זיהה את הגופה".

דובר המשטרה קארלו קואונן אמר לכתב רויטר כי אין בינתיים זיהוי רשמי והוא יימסר רק לאחר שמומחים לענייני רפואה משפטית בלוזאן יסיימו את הנתיחה שלאחר המוות בגופות שנתגלו בבקתות המבודדות בקאנטון ואליי.

"כדי לקבל אישור מוחלט על זהות הגופה יש לקבל זיהוי של הפתולוג אשר ביצע את הבדיקה לאחר המוות", אמר קואונן.

בקשר לחקירה כולה אמר הדובר: "יש לנו ממצאים מסוימים והיתה התקדמות מה בחקירה, אולם לא נמסור דבר עד שנהיה בטוחים".

בינתיים הוציאה משטרת שווייץ פקודות מעצר בינלאומיות נגד די מאמברו, צרפתי־קנדי כבן 70, ונגד ז'ורה, באשמה של הצתה זדונית ורצח מתוכנן. בהקשר זה צויין כי השופט החוקר אנדריי פילר ציין כי החקירות הראו שכמה מבין 23 הניספים מן הבקתה בשיירי נרצחו.

"אנו יכולים לומר כיום בוודאות כי כמה מבין האנשים לא התאבדו אלא נרצחו. ייתכן גם כי נמצא ממצאים פיננסיים מפתיעים ביותר", אמר פילר.

משטרת קנדה, שם נתגלו 5 גופות בתנאים דומים לאלה שבשווייץ, הודיעה כי היא בודקת פעולות בקשר להלבנת כספים באמצעות הכת המיסטית.

פריס. משטרת צרפת קיבלה בדואר את דרכונו של ז'וזף די מאמברו, המוח שמאחורי הכת המיסטית "מסדר מקדש השמש" – הודיע משרד הפנים ביום ראשון.

בהודעה נאמר כי למשטרה הגיע בדואר גם דרכון אשתו של די מאמברו, ז'וסלין. לא נמסר מי שלח את הדרכונים.

"חבילה ובה הדרכונים של ז'וסלין וז'וזף די מאמברו הגיעה למשרד הפנים בפאריס והיתה ממוענת לשר הפנים שארל פאסקה", נאמר בהודעה.

ההודעה נמסרה למשטרה ולשלטונות החוק.

השר ליבאי החליט להקים בישראל "סנגוריה ציבורית"

□ עליזה חטואל

שר־המשפטים דוד ליבאי החליט להקים את "הסנגוריה הציבורית" בישראל ולהפעילה בהדרגה מתחילת שנת 1995. הוא הודיע ליו"ר ועדת החוקה של הכנסת, ח"כ דדי צוקר (מר"צ) על החלטתו.

כיום, השופט הדן במשפט ממנה עו"ד להגן על נאשמים בעבירות חמורות במיוחד או לחסרי אמצעים, ושכרו של עורך הדין משולם על ידי הנהלת בתי המשפט. השר ליבאי סבור כי אין זה ראוי ששופט יקבע מי יהיה הסניגור במשפט המתנהל לפניו, כשם שהשופט אינו קובע מי יהיה התובע. ממשרד המשפטים נמסר כי גם נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, תומך בהקמת הסניגוריה הציבורית.

הסניגוריה הציבורית תוקם כיחידה עצמאית במשרד המשפטים, בראשותו של סניגור ציבורי ראשי. שר־המשפטים הציע לפרופ' קנת מן מאוניברסיטת תל־אביב, הנאבק שנים להקמת היחידה, לעמוד בראש היחידה הארצית.

בשלב ראשון יוקמו לשכות הסניגוריה הציבורית במחוזות תל אביב והמרכז בלבד. הן יאויישו על ידי מטה של עורכי דין עובדי מדינה, שיפעילו עורכי דין פרטיים שהתמנו מטעם הסניגור הציבורי לייצג נאשמים או חשודים, לפי קריטריונים שייקבעו בחוק.

מנכ"ל משרד המשפטים, חיים קלוגמן, פועל ליישום ההחלטה. מחלקת החקיקה של המשרד מכינה הצעת חוק מטעם הממשלה, שתוגש בקרוב בכנסת שם תידון יחד עם יוזמת חקיקה פרטית של ח"כ צוקר באותו נושא.

צור מציע ניוד זכויות עיבוד בקרקע חקלאית ויצירת שותפויות

□ יוסף גלילי

שר־החקלאות יעקב צור, מציע להתיר ניוד זכויות עיבוד בקרקע חקלאית ויצירת שותפויות עיבוד. השר צור העביר הצעת החלטה מפורטת בעניין זה לראש מינהל מקרקעי ישראל, עוזי וכסלר, על מנת שיגיש אותה למועצת המינהל. פרטי ההצעה גובשו על־ידי אבי לפידות מרשות התכנון במשרד החקלאות.

על פי הצעת השר צור תותר יצירת שותפויות בקרקע חקלאית בין מספר ישובים, בין תאגידים אזוריים של ישובים ובין מתישבים וחברות עיבוד חקלאיות. השותפות תותר לאחר שיובטח ששטח הקרקע ישוב בתום תקופת העיבוד לחזקת המתישב המקורי, ללא פיצוי כלשהו. תאסר העברת קרקע לגורם שלישי וייאסר שינוי יעוד הקרקע עבורה ניתן ההיתר. לצורך מתן ההיתרים תוקם ועדה בהשתתפות נציגי משרד החקלאות, מנהל מקרקעי ישראל, הסוכנות היהודית ונציגי החקלאים.

במקביל להעברת הזכויות על הקרקע יאפשר משרד החקלאות ניוד של זכויות המים בהתאם ליכולת האספקה של מערכת המים באזור.

שר החקלאות מציע לקבוע מספר סייגים לשותפויות בין מתישבים וחברות עיבוד על מנת למנוע השתלטות חברות מסחריות על הקרקעות ונישול המתישבים. על פי ההצעה השותפות תוקם למטרת גידול ועיבוד חקלאי בלבד.

מהיום — חובת סימון משקל נטו של דגים קפואים

□ עליזה חטואל

החל מהיום תחל חובת סימון משקל נטו של דגים על גבי אריזות המוצר, ועמידותם של דגים קפואים תיבחן בבדיקות מעבדה. התיקון לתקנות בריאות הציבור שנכנס לתוקפו היום מעגן את חובת שיווק הדגים הקפואים באריזות ולא בתפזורת ומחייב לסמן על גבי האריזה במקום בולט לעין את משקל הנטו של הדג ללא ציפוי הקרח.

התקנה חלה על כל הדגים הקפואים וכל הדגים המצופים קרח כמו פלייס, סול, פוטית, פיונית ועוד. כן מחייבת התקנה בדיקה כימית שמטרתה בחינת טריות הדג ובדיקה אורגנולפטית שתפקידה לבדוק את מרקמו של הדג, טעמו וריחו, לשם מתן אישור לייבוא דגים.

נמסר כי הבדיקות נעשות למעלה מעשר שנים על פי הוראות נוהל, ומעתה הן מעוגנות בתקנה. משרד הבריאות קורא לציבור להקפיד לרכוש דגים קפואים וארוזים בלבד, ולבדוק האם על גבי האריזה מופיע משקל הנטו של הדגים.

מבטיח לשפר תנאי הדיג

□ יוסף גלילי

"ענף הדיג מפרנס משפחות רבות ברווח. נוסף על קשיי הפרנסה נאלצים הדייגים לסכן את חייהם בכניסות ויציאות בלתי בטוחות במעגנים. אני מבטיח כי נפעל לשיפור התנאים הכלכליים והבטיחותיים של דייגים, על ידי מימון השקעות ושיפור המעגנים הקיימים" – אמר אתמול, סגן שר החקלאות, ואליד צאדק, במהלך סיור בג'סר אל זרקא, עכו וחוף דור. במהלך הסיור נפגש סגן השר עם דייגים ואנשי מקצוע.

פעילי ימין הפגינו בבירה

(עתי"ם). – כמה עשרות של פעילי ימין הפגינו אמש מול בית המעצר במגרש הרוסים במחאה על "ההידרדרות הנמשכת ביחס הממשלה למתנחלים".

בין המפגינים. היו ענת כהן תושבת בית הדסה בחברון שנעצרה בסוף השבוע שעבר, אסירי ציון לשעבר אידה נודל ויוסף מנדלוביץ', אביו של סגן אורן אדרי, ופעילים של תנועות הנשים בירוק, חוג הפרופסורים לחוסן מדיני כלכלי ועוד.

ענת כהן סיפרה, כי נעצרה לאחר שבמוצאי יום כיפור צילמה בווידאו אלימות שוטרים. כהן ציינה שביקשה מהשוטרים שיתנו לה לקחת את בנה בן החודשיים מהבית. "הם סירבו לתת לי לקחת אותו וגררו אותי לניידת".

בתום ההפגנה, שיגרו המפגינים מכתב לנשיא המדינה עזר וייצמן ובו הם מבקשים את הפסקת "ציד המכשפות שמנהלת הממשלה נגד ציבור המתנחלים".

פרס אקו"ם לאבל ארליך על מפעל חיים בתחום המוסיקה

פרס השופטים של אקו"ם – אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים – לשנת תשנ"ד בסך 15 אלף שקלים יוענק למלחין אבל ארליך.

אבל ארליך, יליד 1915, חיבר, מגיל 11, מוסיקה, להרכבים שונים: תזמורת סימפונית, סולו לכלים, שירים למקהלות, קנטטות, אורטוריות ועוד. יצירותיו מבוצעות בארץ, בגרמניה, בארה"ב ובמדינות נוספות.

הוא לימד משך כל חייו, בכל האקדמיות בארץ, אלפי תלמידים, שהפכו למלחינים ולמנצחים, ביניהם צבי אבני, יוני רכטר ונעמי שמר.

בפרס על יצירות שהוגשו בעילום שם בסכום של 10,000 שקלים לכל אחד זכו: עודד זהבי עבור יצירתו "ידדוי", ורחל גלעין עבור יצירתה "ונגינותי נגן".

בפרסי אקו"ם לעידוד פרסום היצירה בשווי 12,500 שקל כל אחד, זכו המלחינה ציפי פליישר עבור הקנטטה "כשני ענפים" וד"ר שלמה הופמן עבור עבודה עיונית בתחום המוסיקה היהודית "המוסיקה בתוספתא". הפרסים ניתנים להם במטרה לעזור בהוצאה לאור של יצירותיהם.

פרס על הישג השנה בתחום המוסיקה הקונצרטית, בסך 12,500 שקל, ניתן לחיים פרמונט עבור יצירתו "חורה לדרום", שבוצעה ע"י תזמורת ראשל"צ.

אות אקו"ם בעד ביצוע, הפצה וקידום של יצירות ישראליות מקוריות בתחום המוסיקה, יינתן למנצח איתי טלגם.

תעודת הוקרה לעורך התוכניות למוסיקה רצינית של השנה תוענק לחיותה דביר מ"קול ישראל".

טקס חלוקת פרסי אקו"ם השונים בתחומי המוסיקה, הספרות והפזמונאות ייערך בסוף חודש נובמבר בתל־אביב.

קבוצת "רדיו 10" תתמודד על המכרז לרדיו האזורי בת"א

□ נחמן גלבוע

קבוצת "רדיו 10" הודיעה אתמול על כוונתה להתמודד במכרז הרדיו האזורי על הקמת התחנה הראשית בת"א. במסיבת עיתונאים שנערכה במסעדת טנדורי בת"א הציגו שניים ממייסדי הקבוצה, יובל אליצור וחזי כרמל, את הרכב הקבוצה ואת תפיסתם לגבי הרדיו האיזורי. במסיבת העיתונאים השתתפה גם רחל הרמתי, יוצאת "קול ישראל", שתהיה אחראית על התכניות ברדיו 10.

קבוצת רדיו 10 מורכבת ממשקיעים ישראלים ואמריקאים ובהם יובל אליצור שהיה סגן עורך מעריב ומשמש כיו"ר מועצת המנהלים, המנכ"ל חזי כרמל, חברת ההשקעות "זולר אבלגון", ג'יימס רוזנפלד מנכ"ל חברה בינלאומית לתקשורת, קנט ביאלוק שהיה יו"ר אגודת הנשיאים של הארגונים היהודיים, וולטר שטרן נשיא חברת השקעות גדולה בארה"ב.

בין השדרנים ואנשי התקשורת שהצטרפו לקבוצה: מנהלת התכניות רחל הרמתי, שלום קיטל, יצחק בן־נר, דני רופ, דניאלה שמי, יאיר לפיד, דודו אלהרר, ישעיהו בן־פורת, גילי בוכוולטר, כרמל בן־אפרים, ויתכן גם דורי בן־זאב. יו"ר הקבוצה יובל אליצור אמר כי הוא מאמין בפריחתו המחודשת של הרדיו כפי שהדבר קורה בארה"ב. מנכ"ל הקבוצה חזי כרמל ציין כי מדובר בהיקף מצומצם וחסכוני של כ־30 עובדים ומחזור של מיליון דולר בשנה. הוא ציין כי כמיליון דולר הושקעו ברכישת ציוד והקמה של האולפנים שימוקמו בתחנה המרכזית החדשה ויהיו נגישים לקהל שיעבור בתחנה. לדבריו, יעסוק הרדיו בעיקר בנושאים קהילתיים הקשורים לת"א, ויהיה פתוח לתקשורת דו־סטרית בין מוסדות העיר לתושביה. התחנה תופעל בציוד מודרני ללא טכנאים והמגיש יהיה אחראי לכל צדדי השידור.

בתשובה לשאלת "על המשמר" בדבר תחרות במכרז עם תחנות פיראטיות בעלות נסיון מוכח, ענה כרמל כי הוא מקווה שוועדת המכרזים תיקח בחשבון את ההיבט החוקי ותפסול את התחנות הללו. הוא הודיע כי אם תיבחר תחנה כזו ישקלו אנשי הקבוצה פניה לבג"צ.

חלק משדרי ועורכי התחנה (מימין לשמאל): רחל הרמתי, דני רופ, גילי בוכוולטר, יצחק בן־נר. צילום: ישראל מלובני

20 אלף גניקולוגים יתארחו בכנס בירושלים בשנת 2000

(עתי"ם). – "בין 15 ל־20 אלף חברי הפדרציה הבינלאומית לגניקולוגיה ולמיילדות יתארחו בירושלים בשנת 2000, במסגרת כנס בינלאומי של הפדרציה", כך מסר ראש עיריית ירושלים, ח"כ אהוד אולמרט במסיבת עתונאים שנערכה אתמול בצהריים בלשכתו בבירה.

לדברי אולמרט, ההחלטה על קיום הכנס בישראל התקבלה בשבוע שעבר במהלך הכנס השנתי של הפדרציה, שנערך במונטריאול. מול ישראל התחרו על אירוח הכנס בשנת 2000, מרוקו, מצרים, ניגריה וטורקיה.

"אני מעריך שההכנסות מהכנס יגיעו לסדר גודל של 150 מיליון דולר, אבל עוד הרבה לפני שהכנס יתקיים, נתחיל לקצור את הדיבידנדים של ההחלטה לקיים כנס בינלאומי כה חשוב בירושלים".

עוד אמר אולמרט, כי כבר בחודשים הקרובים נקבל פניות רבות מגורמי תיירות.

פרופ' יוסף שנקר, מיוזמי הבאת הכנס לישראל, אמר, כי הכנס הוא מן החשובים והיוקרתיים בעולם הרפואה. לדבריו, ההצעה הישראלית לקיים את הכנס בירושלים השפיעה על חלק מנציגי המדינות, אשר קיבלו את ההחלטה לגבי מקום קיומו.

הכנס של הפדרציה הבינלאומית לגניקולוגיה ומיילדות, מתקיים אחת לשלוש שנים ובכל פעם ביבשת אחרת. מיקומו לשנת 1997 נקבע בכנס שנערך בשנת 90' והוא יתקיים בדנמרק. בכנס משתתפים רופאים מ־127 מדינות והוא נחשב לאחד החשובים בעולם הרפואה.

בת נולדה לגבר עקר לאחר טיפול בהדסה

(עתי"ם).– בעקבות טיפול חדשני שעבר בבית החולים הדסה הר־הצופים בירושלים הצליחו בני זוג להביא לעולם בת וזאת למרות שהגבר נחשב לעקר.

במהלך הטיפול שעבר הזוג נמצא כי בנוזל הזרע של הגבר קיים חוסר בתאי זרע הנובע מחסר מולד בצינור המוביל את תאי הזרע מהאשך אל הפין.

עד כה נחשבו גברים אלה לעקרים כיוון שבנוזל הזרע לא נמצאו תאי זרע למרות שבאשכים נמצאו תאי זרע נורמליים.

במסגרת הטיפול החדשני, הוצאו תאי זרע נורמליים מצינורית האשך והוזרקו ישירות אל תוך ביצית האשה המטופלת. הניתוח מבוצע בהרדמה ובעזרת מיקרוסקופ נשאבים תאי הזרע. בטיפול ההפרייה שעברה האשה הוזרקו תאי הזרע ישירות – לכל ביצית תא זרע בודד. לאחר ביצוע ההפרייה, הוחדרו לחלל הרחם 4 ביציות מופרות מתוכן נקלטה ביצית אחת והתפתח הריון תקין שהסתיים בלידת בת בריאה.

מבית החולים הדסה נמסר כי זהו ההריון והלידה הראשונים בארץ המושגים על ידי שיטת טיפול זו, בה גבר, ללא צינור זרע, הצליח להפרות את הביציות של אשתו. בעולם, מיושמת שיטה זו במספר מרכזים ועד כה ידועים 40 הריונות בלבד שהושגו כתוצאה מטיפול זה.

בבית החולים הוסיפו, כי אחוז לא מבוטל מהזוגות חשוכי הילדים נתקל בבעיות פריון בשל הפרעה בזרע ופוריות הגבר. על פי רוב, נובעות בעיות אלה מאיכות זרע לקויה המתבטאת בריכוז נמוך של הזרע או תנועה איטית וצורה בלתי תקינה של תאי הזרע.

העיתוי של סדאם

משבר המפרץ החדש מעמיד במבחן מעשי ראשון את כל התהליך המדיני, שתחילתו ב"חלון ההזדמנויות" שנפתח מיד בתום מלחמת המפרץ ב־91. הברית שהקיפה אז את סדאם התפרקה; ישראל הכירה באש"ף ומנהיג אש"ף יושב היום בעזה בראשות הסמכות הלאומית הפלסטינית, ונערך לשלב החשוב בשיחות עם ישראל, על עיצוב הסדרי הביניים בגדה המערבית. ירדן הכריזה על סיום מצב המלחמה עם ישראל, תוך פירוק הברית עם ערפאת, ואת יחסיה עם עירק החליפה בקשר עם סוריה, שאף היא מתקדמת בשיחות עם ישראל □□□ עירק אינה יכולה עוד לגייס את הרחוב הערבי, כאילו היא נושאת הדגל במאבק נגד ישראל

פנחס ענברי

עירק שוב מרכזת כוחות בגבול כווית ונשאלת השאלה האם שוב נערך המזרח התיכון למלחמה חדשה במפרץ, שתוצאותיה לוטות בערפל, והאם המשבר החדש מבשר סכנה לסקאדים חדשים על ישראל.

אוקטובר 94 שונה מהותית מינואר 91, ועל־פי אופי המשבר החדש ישראל נמצאת מחוצה לו. עם זאת, במידה רבה מאוד משבר המפרץ החדש מעמיד במבחן מעשי ראשון את כל התהליך המדיני, שתחילתו ב"חלון ההזדמנויות" שנפתח מיד בתום מלחמת המפרץ. הברית שהקיפה את סדאם חוסיין באותם ימים התפרקה, ישראל הכירה באש"ף, ומנהיג אש"ף יושב היום בעזה בראשות הסמכות הלאומית הפלסטינית, ונערך לשלב החשוב בשיחות עם ישראל, על עיצוב הסדרי הבינים בגדה המערבית. ירדן הכריזה על סיום מצב המלחמה עם ישראל, תוך פירוק הברית עם ערפאת, ואת יחסיה עם עירק היא החליפה בקשר עם סוריה, שאף היא מתקדמת בשיחות השלום עם ישראל. עירק אינה יכולה עוד לגייס את "הרחוב הערבי", כאילו היא נושאת הדגל במאבק נגד ישראל.

כזכור, הכלי המדיני שבאמצעותו ביקש סדאם חוסיין לגייס את הרחוב הערבי נגד המשטרים הערביים שנערכו נגדו יחד עם ארה"ב היתה היוזמה שקשרה את כל הסכסוכים במזרח התיכון למקשה אחת, יוזמת ה"לינקג'" הידועה. סדאם הכריז אז, כי יסוג מכווית אחרי שישראל תיסוג מן השטחים, וסוריה מלבנון. הפלסטינים בשטחים, כמו גם בירדן "קנו" את הסחורה הזאת והתייצבו לצידו ללא עוררין. כעת תעמוד למבחן המעשה השאלה האם אכן הצליח התהליך המדיני להשמיט מידי סדאם את הכלי הזה, או ששוב נעמוד לפני הפתעות בלתי נעימות, ושליט עירק יצליח, אם אמנם ימשיך בכך, להניע באמצעות לחץ צבאי על כווית נימים בלתי נראים ברעת הקהל הערבית, ולחשוף מידה לא ידועה של אי־שביעות רצון עממי מתהליך השלום.

שגריר עירק באו"ם, ניזאר חמדון, חשף בשבת בניו־יורק טפח מהסיבה למשבר הנוכחי, באומרו כי עירק תהיה מוכנה להכיר בגבול החדש של כווית אם יוסרו הסנקציות שהוטלו על ארצו אחרי המלחמה. ואכן, קדמו למשבר הנוכחי מגעים שקטים שניהל סגן ראש ממשלת עירק, טארק עזיז, באירופה ובמרוקו. לפי עזיז, היתה עירק מוכנה להכיר בגבולות שנקבעו לכווית אחרי המלחמה, ולהכיר בכווית עצמה, אילו המושב הנוכחי של עצרת האו"ם היה מסיר את העיצומים מעל עירק. במסגרת היוזמה הזאת ביקר עזיז גם ברבאט, ועצם נכונותו של חסן מלך מרוקו לקבל את האורח העירקי יש בה כדי ללמד כי הסעודים היו מעוניינים לשמוע מה בפיו.

אולם היוזמה הזאת לא עלתה יפה, וארה"ב מנהיגה קו נוקשה כלפי עירק, לפיו עדיין לא בשלו התנאים להסרת העיצומים מעליה, בטענה כי לא מילאה את התנאים שקבע האו"ם. יתכן מאוד כי נכונות הידיעות שבידי האמריקנים, לפיהן העירקים מסתירים מידע מפקחי האו"ם, עדיין שומרים בידיהם נשק השמדה המוני ואין להם שום כוונה לשלם לכווית פיצויי מלחמה, ולכווית ולסעודיה את חובות המלחמה שניהלה עירק נגד אירן.

אבל לארה"ב היו גם סיבות טובות אחרות לדחות את היוזמה הזאת, כיוון שביקשה לקדם קודם לכן את מסלול השיחות בין ישראל לסוריה. הסרת הסנקציות מעל עירק, תוך הכרה של עירק בגבולה של כווית, היתה עשויה להיות כרוך גם בהצטרפותה של עירק לתהליך השלום, באופן שהיה משבש את סדר העדיפויות האמריקני, המעוניין יותר בסוריה מאשר בעירק.

כזכור, ערב פרוץ המלחמה במפרץ, באמצע ינואר 91, הכריז טארק עזיז, כאשר בא לז'נבה לפגוש את שר החוץ האמריקני דאז, ג'יימס בייקר, כי עירק תתמוך בכל החלטה שיקבלו הפלסטינים. יצויין, כי עירק לא התנגדה להסכמים בין ישראל לאש"ף, על כל פנים לא השמיעה בגלוי עמדה שלילית. מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, עטור מדליון "אם המערכות" בידי סדאם חוסיין, כבר פתח לפני ישראל את הדלת לעירק – אם יווצרו לכך התנאים.

כיום העילה לתקוף את ישראל נפלה, יחד עם יוזמת הלינקג' הישנה, ותהיה זו הפתעה גדולה אם ילוו העירקים את לחצם על כווית גם בלחץ על ישראל, כדי להביך את מדינות ערב.

על רקע המשבר החדש ניתן להבין כמה התפתחויות בעולם הערבי, שלא היה להן הסבר. בשבוע שעבר הודיעה כווית כי תקלוט מחדש את הירדנים והפלסטינים שגירשה בעקבות משבר המפרץ הראשון, וזה כחודש מאותתת סעודיה איתותים חיוביים כלפי ירדן, בהם הסכמה כי רבת־עמון תשלח צוות מלא בראשות שגריר, לשגרירותה בריאד. כזכור, אחרי מלחמת המפרץ גירשו הסעודים את צוות השגרירות הירדני, והסכימו לנוכחות סמלית בלבד. המלך פאהד כבר קיבל את ערפאת בארמונו, ובכך הוציא אותו מחיבוקו של סדאם.

זה כחודש מבוצעים בסעודיה מעצרים נרחבים בקרב חוגי האחים המוסלמים, שהתנגדו בעבר לגיוס הכוחות הנוצריים, אחרי שאותם חוגים מנעו מסעודיה להשתתף בוועידת קהיר שעסקה בהגבלת הילודה ובתכנון המשפחה. כעת אולי ניתן להבין את כל הצעדים האלה טוב יותר, שכן סעודיה וכווית יכלו להעריך שהיוזמה של עירק להסיר מעל עצמה את העיצומים עומדת להיכשל, וכי עלול להתפתח מכך משבר.

יש לשים לב לדברים שהשמיע בעניין הזה בסוף השבוע שגריר עירק באו"ם. ניזאר חמדון אמר, כי עירק תהיה מוכנה להכיר בגבולות כווית, אם יוסרו ממנה העיצומים הכלכליים. זאת היתה פעם ראשונה שנכונות עירקית להכיר בגבולות כווית הושמעו בגלוי מפי דובר עירקי רשמי.

על רקע תזוזות הכוחות המאיימת במפרץ חוזר שר החוץ האמריקני, וורן כריסטופר, למסע דילוגים נוסף באיזור, כשמוקד מאמציו היא סוריה. אין להוציא מכלל אפשרות כי סדאם בחר עתה לא רק את העיתוי של דיוני האו"ם בניו־יורק, אלא גם של מסע הדילוגים הזה, כאילו ביקש לומר: עירק קיימת, ויש להביא גם אותה בחשבון. האם יצליח לשבש את מהלכי השלום, ולהחזיר את האיזור למצב שממנו החל התהליך, עם פתיחת "חלון ההזדמנויות", לפני שלוש שנים? ספק רב.

על המשמר

סדאם חוזר לסורו

עירק, ככל הנראה, לא למדה דבר מן העבר. הצעד שבו נקטה – קידום צבא של כ־50 אלף חיילים לגבולה של כווית היא ההוכחה עד כמה מצער ומדאיג שסדאם חוסיין עדיין בשלטון.

ריכוז כוחות ליד גבולה של כווית הוא ניסיון עירקי להפגין שרירים, נגד משטר הסנקציות והאמברגו שמועצת־הביטחון כפתה על עירק. אולם יחסי הכוחות במזרח־התיכון השתנו כליל, מאז התקפתה הקודמת של עירק. המשבר הנוכחי אינו דומה למשבר שהתחולל לפני ארבע שנים. אז היו לעירק בעלי ברית, כמו ירדן ואש"ף, המנהלות היום תהליכי שלום עם ישראל ואינן משתפות פעולה עם עירק. למרות מצב זה עירק מאיימת בהתקפה על כווית כדי לאלץ את העולם לבטל את הסנקציות והאמברגו שהוטלו עליה.

שתי דיוויזיות עירקיות של משמר־הרפובליקה, לא הרחק מן הגבול הכוויתי, אינן עדיין הפרה של ההסכמים שנכפו על עירק, לאחר שצבאה סולק מכווית. האולטימטום האמריקני, האוסר על מטוסים עירקיים לטוס בדרום המדינה – עדיין שריר וקיים. אם יחליטו העירקים לתקוף יהיה צבאם חשוף למכות אוויר אמריקאיות ומפלתם תהיה שלמה.

לפנינו הפגנת כוח תמוהה של מנהיג המאמין שאם לפני ארבע שנים, העולם לא טרח למגרו הוא מסוגל להבהילו גם היום. אולם גם הפעם התגובה נחרצת ופעולתו של סדאם חוסיין משחקת למעשה לידי האמריקנים, ומאפשרת להם לקדם את כוחותיה ולהתערב כל אימת שיהיה צורך בכך.

כל עוד יישב סדאם חוסיין על כס נשיאותה של עירק, יסבול האיזור מחוסר יציבות, נוכח שגעונות גדלות של מטורף, המסוגל לתמרן את העולם במחי פקודה אחת של הורדת 50 אלף חיילים דרומה ולאיים במלחמה על איזור שלם.

אין זה סוד שעירק נתונה בקשיים כלכליים עצומים כתוצאה מן הסנקציות והאמברגו שהוטלו עליה. אולם כל איום צבאי, שנועד להסחיר את העולם – פוגע קודם כל בה עצמה. אם היו מדינות שסברו, כי הגיעה העת לבטל את האמברגו הרי התנהגותו של סדאם חוסיין רק הוכיחה עד כמה צדק האו"ם שלא נעתר לבקשות החנינה.

יתכן שארה"ב שגתה כאשר הפסיקה את המלחמה בעירק מבלי שהפילה את סדאם חוסיין. האיש נשאר על כסאו, התאושש והוא חוזר לסורו. לא יהיה מנוס, ככל הנראה, אלא לעזור לו לרדת מכס הנשיאות.

לסיים קודם את מלאכת השלום

מפתה לחשוב שהנה, אנו משתחררים מכל המחנק החרדי הזה, מעובדיה יוסף, מדרעי ומכל הסחטנות שלהם. אך כבר אמר החכם באדם שעת לכל חפץ. שעתן של כל הבעיות האלה, ושל כינון מערכת יחסים בריאה, מהוגנת ומתקדמת עם הציבור הדתי, ובין שלטון החוק לבין חוקי הדת במדינה, תבוא גם תבוא. אך קודם כל, למען השם, תנו לסיים את מלאכת השלום. כי אם חלילה נחמיץ את השלום, שהוא בהישג יד, מה ערך יש לשאר הדברים

נפתלי בן־משה

ראש הממשלה רבין לא שעה לעצה כי יש לעשות אתנחתא קלה במאמץ המדיני הגלוי כל עוד הוא חם, ולנצל את הקונסנזוס הציבורי הרחב שנוצר סביב הפלירט הלוהט עם ירדן, ללכת אל העם ולבקש ממנו מנדט מחודש ומחוזק, ומרחב זמן להוביל את מהלכי השלום עד לסיומם המוצלח. עכשיו כבר מאוחר. עכשיו, לאחר שהדברים השתבשו, והימין שהיה על הקרשים קם על רגליו בכוחות מחודשים ומנהיג הליכוד החלקלק מוביל בסקרים לפני יצחק רבין – והכל בגלל המיסוי על הבורסה ושביתת הרעב בגמלא – אסור לעצור במעלה ההר, בדרך אל ההכרעות הגדולות והמכאיבות שאין מנוס מהן.

כדי להמשיך במשימת השלום ולא למעוד בדרך, ולהתייצב בפני העם ביום פקודה עם מאזן שלום כולל והיסטורי, שיסיר אחת ולתמיד את האיום על קיומה של ישראל וישים קץ לכל המלחמות, צריך לעשות הכל כדי להרחיב את הבסיס הקואליציוני של הממשלה ולא להחריבו, כפי שמאיימים לעשות כמה מניצי העבודה. זו לא קפריזה, או עוד אחת מהשתלחויות הכנף של יצחק רבין. עבודה קשה היא, שהממשלה הנוכחית, שההיסטוריה הטילה עליה שליחות שלום נועזת, תלויה על חוט השערה של גוש חוסם, ועל כרעי קהלני ותבורתו הניצית.

האלטרנטיבה לצירופה של ש"ס לממשלה הוא סינדרולה של הממשלה באמצעות שריון חוק הגולן, תבוסה במשאל העם על ההסכם עם סוריה, או צירופן של צומת או המפד"ל, ובמו אוזני שמעתי את מנהיגת מרצ, שולמית אלוני, אומרת באסיפה בכפר־סבא כי היא מעדיפה את צומת על פני ש"ס הסחטנית. בכל מקרה, הקורבן יהיה השלום עם סוריה. ללא שלום עם סוריה לא יהיה שלום עם לבנון, על כל המשתמע מכך. וגם השלום עם ירדן וההסכם עם הפלסטינים, שהוא בתחילת דרכו ועוד נכונו לו מבחנים קשים, לא יחזיקו מעמד לאורך ימים. שלום עם סוריה יעניק לישראל מרחב תמרון וכושר מיקוח במו"מ על ההסדר הסופי עם הפלסטינים, ויחזק את כוח עמידתה על תיקוני גבול הגיוניים, ועל מעמדה של ירושלים כעיר מאוחדת בריבונות ישראלית.

השלום עדיין אינו בכיסנו ומשימת הגשמתו טרם נסתיימה, כפי שאפשר להבין מעותרי הבג"צים עוקפי השלום למיניהם, ומכמה ממנהיגי מרצ. הם הושפעו כנראה מביקורתו של פרופ' זאב שטרנהל, על שמרצ לא שמה בראש מעייניה את הדאגה לזכות קיומה הפוליטי, שהוא המאבק על חירויות האדם ונגד הכפייה הדתית. כבר שמעתי את זאב שטרנהל מתנבא, ערב הבחירות לכנסת, ש"מפלגת העבודה היא עסק מת, ומי שהולך להיתלות בה, זה ללכת על גוף מת", ש"יצחק רבין, שלא הגיע אפילו לדרגת אוטיסט, מתיישר לפי הימין", ושכל תקוותנו היא שארה"ב תטיל סנקציות על ממשלת שמיר כדי לאלץ אותה לעשות שלום. פרופ' שטרנהל הוא מלומד גדול וחשוב, אך לא צריך לייחס חשיבות יתירה לאבחנותיו ולמסקנותיו הפוליטיות.

בכל חיינו הפוליטיים אנו מתייסרים בלבטים של בחירה לא בין המעולה לטוב, אלא לפעמים בין הרע לבין הרע במיעוטו. אנו פועלים במסגרת אילוצים ויחסי כוחות גזורים, שלא תמיד מאפשרים לך בחירה אידיאלית, לפי מיטב מצפונך ועקרונותיך. הדרך איננה סוגה בשושנים, ועליך לדעת להבחין בין עיקר לטפל, בין החשוב לבין הפחות חשוב, במצב הנתון. בכך, בעצם, נבחן המנהיג והמדינאי.

גוף פוליטי שאינו יודע להתמקד בעיקר, לקבוע לעצמו את סדר העדיפות בעיתוי הנכון, מה הוא שווה. מי שהשלום בוער בעצמותיו, והצועד בראש הוותרנים למענו, חייב לעיתים לרסן את הלהט העקרוני שלו, ואפילו גם קצת להתקפל לזמן־מה למען משימת השלום, שלא תיכשל. והיא בקלות עלולה להיכשל. אין זה קורבן גדול כל־כך. רמת הגולן והגדה המערבית, שהם מוכנים להחזיר עד לסנטימטר האחרון, הם קורבן יותר גדול. מה בסך־הכל דורשים מהם – שידחו את הקרב על הסטטוס־קוו בענייני דת לכשתגיע שעתו, אם תגיע, ולא יטרפדו עכשיו את האפשרות להרחיב את הבסיס הקואליציוני של הממשלה, ואת יכולת עמידתה במבחנים הנועזים המצפים לה.

זה מאד מפתה לחשוב שהנה, אנו משתחררים מכל המחנק החרדי הזה, מעובדיה יוסף, מדרעי ומכל הסחטנות שלהם. אך כבר אמר החכם באדם שעת לכל חפץ. שעתן של כל הבעיות האלה, ושל כינון מערכת יחסים בריאה, מהוגנת ומתקדמת עם הציבור הדתי, ובין שלטון החוק לבין חוקי הדת במדינה, תבוא גם תבוא. אך קודם כל, למען השם, תנו לסיים את מלאכת השלום. כי אם חלילה נחמיץ את השלום, שהוא בהישג יד, מה ערך יש לשאר הדברים.

מוזר, שאת הדברים הפשוטים והאלמנטריים האלה צריך להשמיע באוזני שוחרי שלום מובהקים, כמו שולמית אלוני ודרור ליבאי.

המשכים

ישראל

המשך מעמוד ראשון

של שר החוץ הסורי פארוק א־שרע ואמר, כי מדובר בצעד חיובי כיוון שהיה בו גם מסר לעם הסורי. "הצורה בה הוא ניסה להעביר את המסר היתה גינוחה", אמר רבין ל"מבט". "באשר לתכנים, הפערים נשארו כשהיו". רבין עמד על שבירת המחסום האמוציונאלי הפסיכולוגי: "זה צעד קדימה, אבל הוא לא פתר את הבעיות בהן אנו שנויים במחלוקת".

מזכיר המדינה וורן כריסטופר אשר הגיע אתמול למסע דילוגים אמר, כי ההתפתחויות בעירק לא יפגעו בהמשך תהליך השלום ולהיפך העובדה שהקואליציה הפעם מאוחדת עשויה אפילו לזרז את המו"מ.

השיחות שינהל הפעם כריסטופר אמורות להתמקד בעיקר בסיכומים עקרוניים בנושא הביטחון וקביעת סדר יום מוסכם שיסלול דרך לפגישה בין רבין לאסד.

בישיבת הממשלה אתמול הובעה קורת רוח מהעובדה ששר החוץ הסורי הסכים לתת ראיון לטלוויזיה הישראלית. השר יוסי שריד אמר כי למרות המגרעות בראיון הרי בכללו הוא היה חיובי. "אולי הוא צעד גדול אולי קטן, בכל מקרה צעד בכיוון הנכון וזה העיקר. גם סוריה היא כבר לא מה שהיתה פעם וגם בנו תלוי אם סוריה לא תחזור לסורה. א־שרע ניסה לשכתב את ההיסטוריה. אם הוא משכתב כדי לפתוח דף חדש בספר ההיסטוריה של האזור יסולח לו. למרות החיוב הרב בראיון אין בכוונת הממשלה להציע עיסקה של רמת הגולן תמורת אהוד יערי. יידרשו מהסורים עוד צעדים משמעותיים פי כמה, עד שאפשר ומותר יהיה להציע לסורים עיסקה מוגמרת", אמר שריד.

האמריקאים

המשך מעמוד ראשון

עירק נמצאים כ־12 ק"מ מהגבול עם כווית, מסר ביום ראשון מקור כוויתי בכיר. "הכוחות העירקים, המוערכים ב־83,000 חיילים, כולל 4 דיוויזיות שריון, נמצאים כ־12 ק"מ מהגבול, כלומר, 2 ק"מ מהאיזור המפורז המפריד בין עירק לכווית", אמר המקור, שויתר בעילום שם.

עיראק מסרה אמש כי היא מחפשת מוצא דיפלומטי למשבר הנוכחי עם האו"ם, אולם ביקשה ערובות לסיומם המהיר של העיצומים שהוטלו עליה לאחר מלחמת המפרץ. שר החוץ מוחמד סעיד אל־סחאף אמר בהודעה, כי צרפת, סין ורוסיה פועלות בכיוון זה, אך ציין כי בגדד לא תסכים לפחות מערובויות לכך "שסיבלו של העם העיראקי יבוא אל קיצו".

הוא ציין כי עיראק ממתינה עדיין לתוצאות של ישיבת מועצת הבטחון, לאחר שרולף אקאוס, הממונה על פירוק הנשק העירקי, יגיש לאו"ם היום את ריווחו על מסעו לבגדד.

שר הגנה פרי אמר לכתבים כי כוחות האוויר כוללים גם מטוסי תקיפה נגד טנקים מדגם "איי־10" ומטוסי "אייוואקס", מטוסי התרעה וביון. כל אלה נשלחים עתה לאיזור מארה"ב ומאירופה. "זהו מגוון רחב של מטוסי מלחמה... כוח רב עוצמה", אמר שר ההגנה, שהוסיף כי הוא הוציא הוראה בשבת להתחיל בפריסת המטוסים האלה.

פרי לא היה מוכן למסור פרטים על מספר המטוסים אולם הוא אמר כי מדובר ב"להקים רבים" שכבר נשלחו. לארה"ב יש בסיסי אוויר בסעודיה ובטורקיה והיא יכולה לשלוח מטוסים גם לכוויית עצמה.

המטוסים יצטרפו לכוח אמריקני גדל והולך באיזור, לרבות 4,000 חיילים שהחלו לנוע מארה"ב לכוויית החל ממוצאי־שבת ונושאת מטוסים ואוניות מלחמה אחרות שהפליגו לעבר עיראק עם מטוסי מלחמה וטילי שיוט "טומאהוק".

כוח משימה אמריקני עם אמרות פלישה ו־2,000 נחתים הגיע לצפון המפרץ הפרסי בקירבת כוויית, שם הוא נערך לקראת אפשרות של חידוש מעשי האיבה מצידה של עירק – מסר קצין אמריקני בכיר ביום ראשון.

כוח המשימה עם ארבע אניות הצי האמריקני ובראשו נושאת מסוקי התקיפה "טריפולי" – הביא עימו את כל הציוד הדרוש להנחתת 2,000 הנחתים אל החוף.

פריסת הכוחות בקירבת כוויית היא חלק מתיגבור הכוחות הצבאיים האמריקניים באיזור על מנת לשכנע את עיראק שלא לפתוח במלחמה נגד כוויית. הרדיו הכוויתי מסר כי 4,000 נחתים אמריקניים הגיעו לכוויית. הדובר הצבאי אמר כי "אנו פורשים את הכוחות ונוקטים אמצעי זהירות מפני כל פעולה עיראקית אפשרית.

נושאת המטוסים האמריקנית "ג'ורג' וושינגטון" שהפליגה מאיזור המפרץ לים־התיכון קיבלה הוראה לחזור והיא עברה ביום ראשון את תעלת סואץ בדרכה לים האדום ומשם בחזרה אל המפרץ הפרסי.

מטוסי ההפצצה־תקיפה של נושאת המטוסים יוכלו לטוס מעל סעודיה ולתקוף מטרות באיזור המפרץ הפרסי. הכוח ייערך למשימות אלה תוך כמה ימים.

עוד נמסר כי לצי האמריקני יש מאגר של טילי שיוט מסוג "טומהוק" שהופעלו נגד עיראק במלחמת המפרץ. "אנו מסוגלים להפעיל 150 טילי "טומהוק" נגד כל מטרה באיזור במהירות גדולה", אמר המקור.

מזכיר המדינה וורן כריסטופר אמר ביום ראשון כי עירק תשלם "מחיר נורא" אם תפלוש לכוויית בפעם השנייה. בתשובה לשאלה בראיון עם רשת הטלוויזיה איי־בי־סי, הוא אמר: "אם סדאם יהיה טיפש עד כדי לחזור על מעשהו, הוא ישלם מחיר נורא". כריסטופר שב וקרא לבגדד למלא אחר הוראות האו"ם להם הסכימה עירק לאחר תבוסתה במלחמת המפרץ לפני שלוש שנים. כריסטופר אמר כי אין הוא יודע מדוע עירק מרכזת כוחות בדרום. "אנו פשוט לא יודעים... אף אחד במימשל האמריקני אינו בטוח מהן כוונותיו של סדאם חוסיין".

תחנת רדיו של האופוזיציה בעירק דיווחה אתמול, כי הממשלה ריכזה כוח המונה יותר מ־100,000 חיילים ליד גבול עירק־כוויית וערב־הסעודית. הרדיו הקורא לעצמו "רדיו הצבא העירקי", שידר ידיעה לפיה 5 דיוויזיות של המשמר הרפובליקני העיראקי הועברו לדרום עיראק.

רוסיה ביקשה מעירק להפסיק את תנועת הצבא שלה לגבול כוויית – מסר אתמול רדיו בגדד. בשידור הרדיו נאמר כי השגרירות הרוסית העבירה שדר בעל־פה לשר החוץ העירקי, מוחמד סאעד אל סחאף, ובו היא מביעה דאגה נוכח ההתפתחויות האחרונות באיזור המפרץ הפרסי. "בשדר הובעה תקווה שהמצב החדש יבוטל ועירק נדרשה להפסיק את תנועת כוחותיה לעבר כוויית", נאמר בשידור. בידיעה גם הודגש כי עירק נתבקשה להצהיר בצורה ברורה שאין לה כוונות לתקוף את הטריטוריה הכוויתית.

ממשלת עיראק הזהירה בשבוע שעבר את האו"ם כי עשויות להתפתח תוצאות חמורות אם תחליט מועצת הבטחון להמשיך בסנקציות על עירק.

אלפי עירקים נענו אתמול להירשם כמתנדבים ל"כוחות הקומאנדו של סדאם" תוך שהצהירו להילחם עד מוות אם האו"ם לא יקל את הסנקציות נגד עירק. קרוב ל־4,000 אנשים באו להתנדב באיצטדיון של בגדד. הם צעקו סיסמאות בשבח הנשיא סדאם חוסיין והביעו בהתלהבות תמיכה באולטימטום שלו נגד הסנקציות.

שליט עירק, סדאם חוסיין, דרש כי האו"ם יקל את הסנקציות נגד עירק שהוטלו לאחר הפלישה לכוויית, או שייווצרו תוצאות מפתיעות. כאמור, החלה עירק לתגבר את כוחותיה בקירבת הגבול עם כוויית.

גרמניה, המכהנת כיו"ר התורנית של האיחוד האירופי, דרשה בשם הארגון את נסיגת הכוחות העירקים מאיזור הגבול עם כוויית, מסר ביום ראשון מקור רשמי בבון.

עוד נמסר כי המפלגה הסוציאל דמוקרטית הציעה ביום ראשון להציב כוחות של האו"ם בגבול בין עירק לכוויית.

כלי מלחמה

קולונל בוב סמאלסר מצבא ארה"ב משיב לשאלות עיתונאים בבסיס הצבא האמריקאי בדוחה שבכווית. ברקע – שורת טנקים אמריקאים בכוננות קרבית. צילום: א.פ.

התקפה

המשך מעמוד ראשון

יריתי אם האקדח וחיכיתי שיתקרב. לאחר מכן הגיע למקום מגבניק ואני חושב שהוא פגע בו."

במהלך הירי חשו לעבר המדרחוב במרכזו העיר כוחות בטחון רבים בהם אנשי משטרה, מג"ב, צה"ל והיחידה ללוחמה בטרור שחלקם היו במרכז העיר לרגל ביקורו של שר החוץ וורן כריסטופר בישראל. הם הגיבו בירי לעבר המחבלים.

לאחר קרב יריות שנמשך עד סמוך לחצות, נהרגו שני המחבלים. כוחות צבא ומשטרה רבים החלו לעבור בבתים הסמוכים למדרחוב כדי לפנות את הדיירים מבתיהם ולסרוק אחר מחבלים נוספים.

התושבים הורחקו מחשש לפיצוץ רימונים. אורחים רבים החלו להתגודד במקום והמשטרה הרחיקה אותם מחשש להתפוצצות מטענים. חבלני המשטרה נטרלו רימונים שנמצאו במקום. לאחר סיום הירי הגיעו למקום ראש עיריית ירושלים אהוד אולמרט, נשיא המדינה עזר ויצמן ושר המשטרה משה שחל, שעודכנו על פרטי האירוע.

הודעה לפי סעיף 157 א'
לחוק המקרקעין
התשכ"ט – 1969

1. להווי ידוע כי יאיר גילאור הבעלים הרשום של זכות הבעלות/חכירה במקרקעין הידועים כחלקה 561 בגוש 6417 הגיש בקשה למחיקת העיקול שנרשם על זכויותיו במקרקעין. העיקול נרשם לפי צו של לשכת ההוצל"פ ת"א בתיק מס' מיום 15.8.78 שנרשם לפי שטר 014376 מיום 1.9.1978
2. הואיל ועברו יותר מ־10 שנים מיום שנרשם העיקול במנקסי המקרקעין, ובכוונתי להורות על מחיקתו, ניתנה בזה הודעה על פי סעיף 157 א' לחוק.

אם לא יוגש לרישום צו להארכת תוקפו של העיקול, תוך 45 יום מיום פירסום הודעה זו, אורה על מחיקת העיקול.

שושנה פיסק, רשמת המקרקעין, ת"א

תן
תרומה
לחייל

עירק מבודדת

המשך מעמוד ראשון

לתגבורת מדינות לא ערביות נגד מדינה ערבית אחרת. העניין הזה הושמט בהודעת ירדן החדשה. בכוויית אמר שר ההגנה, כי בינתיים המערך הצבאי העירקי לא נכנס לעמדות התקפה, ואולם, נמשך המעקב הצמוד אחר תנועות הצבא עירק.

(עתי"ם־איי.אף.פי.) – מזכ"ל הליגה הערבית, עיסמת עבדל מאגיד אמר אתמול, כי תנועת הכוחות העירקים לעבר כוויית הינה הסלמה של המתח במפרץ.

"אפשר שעירק סבורה כי זו הדרך הטובה ביותר לחסום את החלטת האו"ם על המשך הסנקציות נגד בגדד, אולם למען האמת איני יכול להבין כיצד הדבר יביא לה תועלת. כל זה רק יסבך עוד יותר את המצב", הוסיף עבדל מאגיד. הוא הביע דעתו כי פעולותיה של עירק יביאו להמשך הסנקציות הכלכליות שהטיל עליה האו"ם.

במלאת 30 לפטירתה
של אשתי, אמנו ובתנו היקרה
מנוחה עציון ז"ל
נעלה לקברה לאזכרה וגילוי מצבה
ביום ד' ז' חשון תשנ"ה 12.10.94 בשעה 16.30
המשפחה
וקיבוץ כפר־מנחם

המזומים וכואבים יחד עם
עמליה והבנות, מיכל ומשפחתה
וכל בית כפר מנחם
על מותו הפתאומי של
אביהו ז"ל
עובדי וחניכי "צפית"

משתתפים בצערו של חברנו
מוקי ראובני ומשפחתו במות אחיו
עזרא ראובני ז"ל
מקיבוץ בית אלפא
קיבוץ עברון

למשפחה ולקיבוץ כפר מנחם
אתכם בכאב על מותו של
אביהו גולדברג ז"ל
קיבוץ נגבה

למשפחה ולקיבוץ כפר־מנחם
משתתפים בצערכם
על מותו הפתאומי של
אביהו גולדברג
המח' לכלכלה בקבה"א

במלאת 30 לפטירתו
של חברנו היקר
מיכאל שינדלר ז"ל
נעלה לקברו לגילוי מצבה
מחר, יום שלישי ו' חשון תשנ"ה 11.10.94 בשעה 16.45.
אזכרה לזכרו בשעה 17.00 בבית הבנים
המשפחה
וקיבוץ כפר־מנחם

לעדה גפני ולמשפחה
אתכם באבלכם על מות
האב
עזרא ראובני
קיבוץ סער

מנחה אורח: מנחם דגלי

כל דור חושב שהמציא את הסקס

האם הסקס בשנת 2000 יהיה דומה לזה שהיה במאה שקדמה לו? הסקסולוגים בארץ עוסקים בסוגיה זו, ונפנה את השאלה אל ראש היחידה למיניות האדם במרכז לבריאות הנפש ברמת־חן, ד"ר מנחם שטרן

דליה יאירי: כולם עוסקים בסקס, אולי יותר מאשר בפוליטיקה. כותבים, שואלים, עורכים מחקרים, ובכל פעם יש תיאוריות חדשות. האם אתה חושב שהסקס בשנת 2000 יהיה שונה מזה שבמאה ה־19, למשל?

ד"ר מנחם שטרן: אינני חושב כך. אגב, הלוואי שהיית צודקת, והיינו עוסקים בסקס יותר מאשר בפוליטיקה ובמלחמות. זה היה הרבה יותר בריא לכל אחד מאיתנו, ואני מקווה שגם יותר מהנה.

אינני חושב שהנקודה המיתית של שנות ה־2000 תהווה איזושהי נקודת מפנה. צריך לזכור, שהאדם מתהלך ועוסק במין על פני הכדור הזה יותר מאשר 2000 שנה. אפילו בספירה שלנו זה מתקרב לששת אלפים שנה. השינויים האלה אינם קשורים בתאריך כלשהו.

אבל מאז שאדם וחוה יצאו לאוויר העולם עוסקים בשאלה, האם גבר אחד ואשה אחת יכולים לחיות זה עם זו לאורך החיים.

אני חושב שכבר ניתנה תשובה לשאלה, משום שרוב בני האדם בעולם חיים ביחסים של גבר ואשה, וזה פחות או יותר קבוע, עם שינויים קטנים כאלה ואחרים. להזכירכם, אותה מהפכת המין של שנות ה־60 חלפה־עברה לה, והיא תהיה אולי הערת שוליים בספרים מסוימים. לאורך זמן, הדברים הם בעלי משמעות הרבה יותר ממושכת. לכן אינני חושב שיהיו שינויים, הדברים חוזרים על עצמם.

תוחלת החיים גדלה בעשרות רבות של אחוזים. אז אם בעבר היחסים של אחד מול אחת היו מקובלים, הרי היום אולי באמת חל שינוי בהתייחסות.

השאלה המרכזית היא, בעצם, על מהות המין ומהות הקשר. קראתי את המאמר ש"גירה" אתכם ושעסק בנושא, וסיכומו הוא – אהבה. אני הייתי מגדיר זאת אחרת. לדעתי, הבסיס למין הוא התקשורת הטובה בין בני הזוג. המין איננו אלא אחד מסוגי התקשורת, שלפעמים יש בו יותר אלמנטים של מגע גופני ולפעמים פחות. ככל שהתקשורת בין בני הזוג נשמרת – ותקשורת יכולה להישמר לאורך שנים ארוכות ורבות של יחסים – יישמר גם מין מספק וטוב.

כלומר, מה שאולי יקרה בשנות האלפיים הוא, שהתקשורת תתגוון מאוד, יהיו מהם רבים ומגוונים יותר של צורות הקשר – אבל בסך הכל זה יהיה אותו הדבר?

אני חושב שהכל יהיה אותו הדבר, גם התקשורת ה"מגוונת". שהרי הכל כבר תואר בספרות. גם ימי רומא, לפני יותר מאלף שנה, הצטיינו בגיוון.

כמעט בכל בית יש כבלים, ובכל ערוץ יש גם תוכניות "כחלחלות", שהילדים חשופים להן. אולי סף הגירוי יהיה בעתיד הרבה יותר גבוה וצריך לתורידו.

אחד המחקרים המעניינים היה, להראות את אחוזי הצפייה האמיתיים בתוכניות הללו, עד כמה אנשים חשים באמת בצורך לצפות בהן בקביעות, ואיזו ירידה חלה בצורך הזה.

אם חשבנו שאנחנו המצאנו את המין הקבוצתי... (צילום: בועז לניר)

אני חושב שהמין היה איתנו מאז הימים הראשונים של החיים עלי אדמות, והוא ימשיך להיות איתנו. העובדה שאנחנו "מגלים" לכאורה את המיניות כל דור מחדש, היא אולי תוצאה של חוסר חינוך, וחוסר הסברה נכונה, אי־מתן אינפורמציה בגיל מוקדם. זה הולך ומשתנה, ולא משנה את עצם העובדה. אם יש היום שינוי שאני רואה אותו, הרי זה שאם לפני דור או שניים היתה שורה מאוד ארוכה של לאווים, היום הרשימה הוחלפה ברשימה ארוכה לא פחות של "כנים". מה שהיה אסור לכאורה, עכשיו חובה לעשות.

ה"לאו" הוחלף ב־"love"... וזה יוצר את אותו הלחץ ואת אותה הבעייתיות, שעלינו להגדירה.

מעניין שהשאלה הזאת אף פעם איננה נשאלת לגבי אוכל? מדוע אנחנו מרבים כל כך לכתוב על אוכל, ובכל עיתון שמכבד את עצמו מופיעים כל שבוע המתכונים המרשימים למאכלים כאלה ואחרים.

יש קשר בין אוכל למין?

ודאי, אנחנו מורכבים על צרכים בסיסיים. לפעמים אנחנו רוצים לאכול ארוחה בת חמש מנות במסעדה צרפתית, לאור נרות, עם יין וכו' – ולפעמים, אנחנו רוצים לחטוף פלאפל בקיוסק השכונתי, ונהנים ממנו לא פחות.

בסך הכל סוג של תקשורת

כל התנאים השתנו

הכותרות, הפרשנויות, הנאומים – הכל מזכיר את התקופה שלפני מלחמת המפרץ. נדמה היה לכולם שסדאם למד את הלקח ולא ירים עוד ראש, והנה הוא עושה שוב שרירים. עם מי שהיה רמטכ"ל בתקופת מלחמת המפרץ, דן שומרון

דליה יאירי: אי־אפשר לא לחזור אחורנית, כשאנחנו קוראים כותרות כמו "עירק קידמה כ־50 אלף חיילים לגבול כווית" ו"כוחות אמריקאיים נעים למפרץ". זה נשמע בדיוק כמו אז.

דן שומרון: הדמיון הוא, שסדאם נשאר אותו אדם בלתי צפוי. אני חושב שגם סביבתו הקרובה איננה יכולה למתוח ביקורת על מהלכיו. אבל כמעט כל יתר התנאים השתנו.

אצל סדאם שום דבר אינו צפוי. דן שומרון (צילום: בועז לניר)

אין סיבה לדאגה?

אינני יכול לומר זאת, כי – כפי שאמרתי – סדאם חוסיין אינו אדם שאפשר לצפות את מעשיו. אבל יכולתו לסכן, או לגרום נזק, צומצמה, אם לא הגיעה לאפס.

אולי האיש חושב ופועל במעגלים שונים משלנו. יכול להיות שכושר הספיגה שלו, מבחינת אבידות, הוא הרבה יותר גבוה מזה של העולם המערבי, ואולי הוא משונה עושה תרגילים לכולם: זז קדימה וכולם נדרכים, זז אחורה וכולם נרגעים, עד שיום אחד באמת יעשה מעשה.

נכון שהוא חושב בהיגיון משלו. נכון גם שהסביבה הקרובה שלו אינה יכולה לנהל איתו דיון אמיתי, או להציג לו שאלות נוקבות. עובדה שבמלחמה עם איראן, "אם המלחמות", הוא עשה טעויות קשות מאוד, שהעם העירקי סובל מתוצאותיהן עד היום. לא אומר שההיגיון שלו צרוע, אבל אין ספק שהוא שונה.

ברור שמה שמציק לו עכשיו אלו הסנקציות, וייתכן שהוא יוצר משבר, בתקווה שתבוא מין "משלחת קרטר" שתביא לו פתרון. מצד שני, מאחר שהוא אינו צפוי, צעדים כמו שלו עלולים להתפתח למשבר של ממש, למרות שיכולתו היום היא, כאמור, מצומצמת מאוד.

במלחמת המפרץ היתה לו בת־ברית, ירדן, שמבחינתנו היוותה גם איום יבשתי, לא רק אווירי. היום זה לא קיים. אינני יודע אם יש לו בכלל יכולת להפעיל סקאדים, ואם כן, היא ודאי מאוד מאוד מוגבלת.

נדמה לנו לפעמים, שאת כל הדברים האלה שמענו כבר אז. שמיר אמר באותם ימים: "אני חושב שישראל מעוניינת שסדאם חוסיין ייעלם מהזירה הבינלאומית. אינני רוצה לדבר על האמצעים לכך, זה לא בידינו, אנחנו איננו קובעים את סיום המערכה. אני חושב שהעיקר הוא, שהוא לא ישלוט יותר על מהלך העניינים במזרח התיכון". אותך, דן שומרון, שאלתי אז, אחרי המלחמה: "האם אין לך תחושה של אכזבה, או כישלון, על כך שסדאם חוסיין עדיין נשאר בשלטון?" ואתה ענית: "הייתי שם את הדגש על המלה עדיין". עירק נמצאת עדיין תחת סנקציות מאוד מחמירות; יש עדיין צוותים של האו"ם שעוברים ומנקים את נשק ההשמדה שהוא פיתח במשך השנים".

זה לא נשמע כאילו אנחנו עומדים היום באותה נקודה?

לא. בינתיים הצוותים האלה עשו משהו, וכך גם הסנקציות. הנקודה היא, שאותו אדם, סדאם, נשאר במקומו. אני מקווה שהיום, גם המדינות שחושבות איך ניתן לצמצם את הסנקציות מבינות, שכל עוד הוא שולט, הוא דבק בקו שלו – ליצור במזרח התיכון מעצמה איסלמית שהוא בראשה, ואם רק יהיו לו האמצעים וחופש הפעולה, הוא ימשיך בדרכו ודבר לא ישתנה.

אולי כולנו בעולם המערבי מפרשים לא נכון מה קשה לעם העירקי. אולי הכושר שלהם לספוג קושי שונה משלנו. עובדה שעברו שנים לא רבות, העם המונה מיליונים רבים זוהר הכל, והאיש עודנו יושב למעלה והעולם פרים למשמעתו. במושגים שלו, המכה שהוא עלול לחטוף לא תכלה אותו.

אבל אני חושב שהוא שולט באמצעות מערכת טרור, שלא מוסיפה מוטיבציה לצבאו. ראינו גם את חוסר המוטיבציה הזה במלחמת המפרץ. הרי לא היתה מלחמה של ממש, ברגע שהיא התחילה, הצבא העירקי בעצם נרתע. וזו בדיוק התוצאה של שלטון יחיד באמצעי טרור, שכשלעצמו יש בו שרידות שהוכיחה את עצמה עד עתה, אבל מבחינת העם זהו סבל, ואני מניח שרובו מצפה שסדאם ייעלם.

האיפוק של ישראל אז היה קשה מאוד להנהגה, אבל הוא התקבל בברכה בכלל הדו־שיח שקיימנו בעניינו עם האמריקאים. אתה חושב שישראל תוכל לעמוד פעם נוספת במצב של הישארות בעורף ואי־נטילת חלק במערכה, אם חלילה תפרוץ?

אינני רוצה לומר מה יהיה, אבל אני חושב שהמגבלות שעמדו באותה תקופה – כשירדן הודיעה במפורש, שאם נעבור מעל לשטחה היא תפעיל את חיל האוויר, וסוריה הודיעה שאם נתקוף את ירדן, היא תצטרף אל שתיהן – הן היום קטנות הרבה יותר. אז היתה שלמות הקואליציה של בנות הברית חשובה מאוד, לצורך חיסול האיום הזה – גם עלינו, לא רק על הארצות האחרות.

כרטיסים [illegible]

בגטו לודז' לא היה מקום למי שלא עבד עבור תעשיית המלחמה הגרמנית. לכן, במסגרת המאמצים להשאיר בחיים יהודים רבים ככל האפשר, העסיקו במפעלים גם ילדים קטנים □□□□ ראש ה"יודנראט" בגטו לודז', רומקובסקי, ניהל אותו כממלכה, עם מערכות חינוך, משטרה, בריאות ומשפט. גם האמנות פרחה שם □□□ בימים אלה מוצגת ב"יד ושם" תערוכת צילומים, יומנים ויצירות אמנות החושפים את חיי היהודים בגטו לודז'

□ עליזה חטואל

"כשאגדל ואהיה בן עשרים,
אצא לראות את העולם המקסים.
אתיישב בתוך ציפור עם מנוע,
אתרומם ואמריא אל החלל גבוה".

"חלום" – זהו שמו של השיר שכתב הנער אברהם ציטרין בגטו לודז', שבימים אלה מלאו 50 שנה לחיסולו. לא מכבר נפתחה ב"יד ושם" תערוכה לזכר הגטו, המציגה לראשונה צילומים, חפצים, יומנים, ציורים ויצירות שנכתבו במחתרת, החושפים את חיי היומיום של היהודים בגטו לודז' בתחומי החינוך, התרבות, האמנות והדת, תנועות הנוער ועוד. כך עולה גם סיפורו הטרגי של אחד הגטאות השנויים ביותר במחלוקת, שכמעט ניצל מהשמדה.

הנסיון להמשיך ולחיות למרות הקשיים, ההשפלה והרעב, היה החוט שקישר בין כל יושבי הגטאות באירופה. אולם בגטו לודז' היתה אמונה, שהיום נראית כנראה חסרת סיכוי, שהגטו יינצל ויושביו לא יישלחו להשמדה.

"עבודה למספר האנשים הרב ביותר", היתה הסיסמה שאותה יישם חיים מרדכי רומקובסקי, ראש ה"יודנראט" – המועצה שמונתה על־ידי הגרמנים לטפל בענייני הגטו. הוא האמין בכל ליבו, שבזכות העבודה המועילה שמספק הגטו לצורכי המלחמה הגרמניים, הוא ויושביו ייגצלו. אולם מדיניות זו גבתה מחיר כבד, שכן במשטר העבודה הבלתי מתפשר שהשליט בגטו, לא היה מקום למי שלא עבד. גורל החלשים, הזקנים, הילדים והחולים נחרץ, ומי שלא היה מסוגל לעבוד למכונת העבודה שהפעיל היודנראט, הפך למיותר ונשלח למחנות ההשמדה. הדברים הגיעו לידי כך, שאפילו פעוטה בת ארבע עבדה במחלקת הכובעים של הגטו, על מנת שלא להישלח אל מחנות המוות. את תעודת העבודה שלה אפשר לראות בתערוכה. כך גם את מכתבו של מוסיקאי עיוור, שפנה למשרד לבקשות מיוחדות בגטו, בבקשה למצוא עבודה לבתו בת ה־17, כיוון שאין לו ממה להתקיים.

ניתוח עם קטיעת איברים

בספטמבר 1942 גורשו למחנה ההשמדה בחלמנו חולים וזקנים שלא הועילו לעבודה. במלים נרגשות, מצמררות, פנה רומקובסקי אל דיירי הגטו ואמר להם על הגזירה הרעה: "על הגטו ירדה מכה קשה. דורשים ממנו את היקר לו מכל – ילדים וזקנים. לא זכיתי מעולם, שידיי שלי יאלצו להגיש את הקורבן הזה. בימי זקנתי אני נאלץ להושיט ידי אליכם ולהתחנן: אחיי ואחיותיי, תנו לי אותם. אבות ואמהות, תנו לי את ילדיכם". אתמול נתנו לי פקודה לשלוח יותר מעשרים אלף יהודים מן הגטו, ואם לא נעשה זאת – יעשו זאת הם. אנו מוכרחים לקבל את ביצוע הגזירה לידינו. אני כמו מנתח לבצע את הניתוח הקשה, השותת דם. אני מוכרח לקטוע איברים, בכדי להציל את הגוף. אני מוכרח ליטול ילדים, ואם לא – עלולים להילקח, חס ושלום, גם אחרים. לא באתי לנחם את רוע הגזירה, רק אתמול: ציוויתי על רישום של ילדים בני תשע, רציתי להציל לפחות את שנתון האחד – מגיל 9 עד 10 – אבל לא רצו לוותר לי. יש לנו בגטו הרבה חולי שחפת, את החולים הללו, ובמקומם אפשר יהיה להציל בריאים". (מתוך "השואה בתיעוד", בעריכת ישראל גוטמן ואברהם מרגליות). את תעודות הגירוש כינו תושבי הגטו בלעגם "כרטיסי תחנונה". 70 אלף יהודים מהגטו נרצחו בחלמנו, במהלך שנת '42.

> *היום קשה להאמין, אבל בתוך הזוועה האנושית הזאת ידעו גם לשיר, ליצור תיאטרון ולשמוע קונצרטים. כ־100 קונצרטים התקיימו בגטו, ואת הכרטיסים מכרו בכסף, ממש כמו פעם, לפני המלחמה*

העבודה, שהיתה בנפשם של יהודי הגטו, היתה גם נושא לציורים שצוירו. הציורים מתארים בילדותיות ובצבעים עליזים את הנסיך הגואל, שמגן על מי שעובד בסדנה, כשלמי שנמצא מחוץ לה ואינו עובד, אורבות המכשפות הרעות והמפלצות. ציור אחר מראה גמדים, שעוזרים לעובד שניצל וזוכה לחיות בטירה גדולה ויפה.

פועלים יהודים לא נשלחו לעבודה במפעלים גרמניים, כל התעשייה התרכזה בתוך כותלי הגטו. גרוטאות וסחבות הפכו לחומרי גלם חיוניים, ובתי המלאכה הקטנים, שהיו בגטו כאשר הוקם, הפכו למפעלים תעשייתיים גדולים, המעסיקים אלפי פועלים. בתי חרושת, נגריות, בית מלאכה לחייטות, בית מלאכה לסנדלרות ועוד הוקמו אז, ובתערוכה מוצג לראשונה שיחזור חלקי של בית המלאכה לחייטות שפעל שם.

גטאות אחרים סיפקו כוח עבודה למפעלים תעשייתיים גרמניים, והסרט "רשימת שינדלר" מציג דוגמה לכך. בזאת, למעשה, נפתח פתח להברחות לתוך הגטאות ונמנע הרעב. אבל בלודז', עקב מדיניותו של רומקובסקי, לא נשלחו פועלים לעבודה בחוץ, למעט פועלי כפייה שנדרשו על־ידי הגרמנים, ולכן שררה בו מצוקת רעב חמורה. סיבה נוספת שמנעה הברחות היתה הכסף המיוחד של הגטו, שאי־אפשר היה לקנות בו דבר בחוץ.

רעב, מחסור ומוות

בצילומי הגטו של הצלם היהודי מנדל גרוסמן, המוצגים בתערוכה, בולטים נושאי הרעב, המחסור והמוות. בתמונות רואים אנשים רעבים, הצמודים אל כלי האוכל שלהם בכל אשר ילכו. אפשר לקרוא שם את עדותה של נערה אלמונית בת שלוש עשרה, שכתבה ביומנה: "שיני כואבות ואני רעבה מאוד. אכלתי את כל הדבש. אני אנוכית. מה תגיד המשפחה?". נמצא גם יומן שנכתב בארבע שפות במקביל: אנגלית, עברית, פולנית ויידיש, ובו מביע הכותב את תקוותיו וחלומותיו בעברית, אך מתייסר באידיש על שלקח מאחותו חלק מהלחם שלה.

פינה מיוחדת בתערוכה מוקדשת לכלי אוכל שנמצאו בגטו. כלים פשוטים כמו מטחנת בשר, קומקום, סירים, מאזניים, ששימשו אותם יום יום. מרים כהן, ניצולה מאושוויץ, שחזרה מביקור שם, מסרה ל"יד ושם" כלים שמצאה ליד ביתה, וכך עשו גם ניצולים אחרים מלודז'.

למרות מפעלי הסעד שהקימה מועצת היהודים, פרצו בגטו מהומות בגלל הרעב. גם מצב שירותי הרפואה היה קשה. רוב הרופאים שחיו בלודז' לפני המלחמה ברחו ממנה, ולאלה שנותרו לא היו תרופות, ולא היה ביכולתם להתגבר על המגיפות שפרצו שם. שביתה של עובדי בתי החולים, שפרצה כמחאה על שעות העבודה הארוכות, דוכאה באמצעות שליחת מספר אחיות למאסר. 43,500 איש ניספו בגטו מרעב ומחלות.

שלט ביד רמה

גם על אישיותו של רומקובסקי ניטשת מחלוקת גדולה. האם היה רודף שררה, ואולי אף לקה בשגעון גדלות, או שמא היה מנהיג אחראי, שנקלע למצב בלתי אפשרי כתוצאה מאכזריות הגרמנים?

> *העבודה, שהיתה בנפשם של יהודי הגטו, היתה גם נושא לציורים שצוירו. הציורים מתארים בילדותיות ובצבעים עליזים את הנסיך הגואל, שמגן על מי שעובד בסדנה, כשלמי שנמצא מחוץ לה ואינו עובד, אורבות המכשפות הרעות והמפלצות. ציור אחר מראה גמדים, שעוזרים לעובד שניצל וזוכה לחיות בטירה יפה*

לפני המלחמה היה רומקובסקי סוכן ביטוח ועסקן, וניהל את בתי היתומים בלודז' וסביבתה. הוא נטל על עצמו את תפקיד ראש היודנראט, ומבין כל ראשי הגטאות לא היה "זקן יהודים" שריכז בידיו שלטון כולל ואבסולוטי כמותו. כדי להבטיח קיום ליהודים, גייס לגרמנים כוחות עבודה, החרים רכוש יהודי, הקים משטרה יהודית שתוציא לפועל את פקודותיו, וכונן מערכת של בתי משפט. פרופ' לני יחיל, מחברת הספר "שואה", מעריכה כי "רומקובסקי ביקש להפוך את הגטו למבצר, ושוכנע כי יצליח בכך רק אם ימשול ביד רמה".

בנאומו בפני ראשי המדורים והפקידות הבכירה של היודנראט, תיאר רומקובסקי את יהודי הגטו: "שכבה בינונית, דלת העם, המעמד העובד־פועלי, המהווה במידה רבה את האלמנט הידוע כאנשי באלוטי (שכונת עוני בלודז'). אלמנט זה במיוחד גורם קשיים גדולים לשלטונות הקהילה, כיוון שהוא בלתי ממושמע ונוטה לאנרכיה. הוא מהווה אחוז מכריע של היסוד הפלילי בגטו". (מתוך "השואה בתיעוד"). אולי משום כך הרגיש צורך לשלוט בהם ביד רמה.

שירה בתוך הזוועה

שלושה בתי סוהר פעלו בגטו, אליהם הושלכו בעיקר משתמטים מעבודה, גנבים, אנשים שלא שילמו מיסים, או כאלה שהתנגדו באופן גלוי ליודנראט. פרופ' יחיל מציינת בספרה, כי "כשרצה רומקובסקי להטיל גם עונש מוות על יהודים, הוא נתקל בהתנגדות של ארבעה מבין השופטים ונאלץ לוותר על דרישתו. הוא התנקם במורדים אלה על־ידי פיטוריהם, וזמן רב מנע מהם לקבל עבודה אחרת, וכך דן אותם למעשה למיתה ברעב".

עם החרמת הרכוש היהודי, בוטל בגטו השימוש במטבע הגרמני והודפסו שטרות מיוחדים, עליהם הונצחה תמונתו של רומקובסקי. גם הבולים של הגטו נשאו את דיוקנו. על פולחן האישיות שנעשה לו, ניתן ללמוד מחפצים שנעשו במיוחד בשבילו והובאו לו כמתנות. כמו, למשל, כובע בצבע תכלת ששמו נרקם עליו באותיות גדולות ויפות, תנ"ך כתוב בכתב זעיר, ציורי דיוקנו ואלבומים שהגישו לו המחלקות בגטו. בנוסף לכל אלה, דיקלמו תלמידי בית הספר מדי בוקר דרשה המהללת אותו.

היום קשה להאמין, אבל בתוך הזוועה האנושית הזאת ידעו גם לשיר, ליצור תיאטרון ולשמוע קונצרטים. כ־100 קונצרטים התקיימו בגטו, ואת הכרטיסים מכרו בכסף, ממש כמו פעם, לפני המלחמה.

באוגוסט 1944, שלושה חודשים בלבד לפני תום המלחמה, חוסל הגטו. במשך ארבע שנותיו נכלאו בגטו כ־200 אלף יהודים, ורק כעשרת אלפים מהם נותרו בחיים לאחר חיסולו.

לבקש אשראי מחודש

גם אם ישיג רבין במשאל־העם את הרוב הדרוש, הרי שמצבו אחרי המשאל לא יהיה כפי שהיה לפניו, מדינית, פוליטית וחברתית. לכן כדאי לשקול, אם לא עדיף להביא בפני הציבור הישראלי את מכלול פעולותיה של הממשלה בנושאים השונים, לבקש את הכרעת הבוחר ולנסות ולזכות באמון מחודש

□ אבנר רגב

לקראת מערכת הבחירות האחרונה הוקמה במפלגת העבודה ועדה מדינית, שתפקידה היה לחבר את המצע המדיני. שני נושאים עיקריים עמדו אז על הפרק, והאחד היה המצע בנושא הפלסטיני, והשני דן בהיבט הסורי. רבים וטובים לקחו חלק בדיונים בתת־הוועדה שעסקה בפלסטינים, כאשר ההצעות שהושמעו נעו בין הקצה האחד, שתמך בהקמת מדינה פלסטינית בראשות אש"ף, לבין הקצה האחר, של אלה שראו בתוכנית אלון את גבול הוויתורים האפשרי. הניסוח הסופי נתן לשני הצדדים את האפשרות לדור בכפיפה אחת, ובכך לאפשר את פריצת הדרך המדינית, אותה עשתה הממשלה בשנה האחרונה.

שונה במקצת היתה התמונה בוועדה שדנה בנושא הסורי. ההשתתפות היתה מועטה, רוב הנקודות השנויות במחלוקת סוכמו ללא התנגדויות, כאשר את מלאכת הניסוח הסופי לקח על עצמו מוטה גור, תוך הדגשה כי גם אם יגיע עת ההסדר המדיני עם הסורים, תימצא הדרך להישארות ישראל על רמת הגולן לעת שלום. פרט למתי מעט, לא האמין אז איש כי בתוך שנתיים תיתכן מציאות אחרת.

נושא אחר, שלא היה בדרגת חשיבות רבה, היה לבנון, כאשר בודדים בלבד היו שותפים לכתיבת שורות המצע, ולכל הנוכחים היה ברור, כי כל הסדר בלבנון קשור בטבורו לדמשק, וכי אין כל אפשרות להפריד בין השניים.

פעם כבר היתה הסכמה

בתקופה הזאת שלפני הבחירות, העלו האמריקאים בשיחות עם אישים ישראלים, הן מן הממשלה והן מהאופוזיציה, את האפשרות להגיע להסדר עם הסורים – הסדר כזה שיחייב את ירידת צה"ל מרמת הגולן, פינוי היישובים, פירוז חודי א־סימטרי, כולל חלקים מסוימים בגליל, והצעה אמריקאית להצבת כוחות אמריקאיים, שיחצצו בין סוריה וישראל בגולן. ההצעה בכללותה היתה מקובלת הן על מי ששימשו אז בממשלה – שרים ופקידים בכירים, כולל אלה המתרוצצים היום בארה"ב ומנסים לעורר התנגדות לרעיון – והן על מי שעמדו אז בראשות מפלגת העבודה, שהיתה באופוזיציה, והיום מכהנים בממשלה. אותם שרים ופקידים, ששימשו כיועציו הקרובים של יצחק שמיר, דאגו אף להסביר כי עדיף להגיע להסדר עם סוריה, כולל כל המרכיבים שהוזכרו, ולו רק כדי למנוע מאש"ף וערפאת דריסת רגל ביהודה ושומרון. כדוגמה המסייעת הובא הסכם קמפ־דייוויד, שאיפשר להגיע לשלום עם מצרים ושבעקבותיו הוחזרו כל שטחי סיני, ואשר סייע לדחיית הדיון בנושא הפלסטיני.

סוריה הועלתה אז כאפשרות דומה – דהיינו, החזרת כל השטח תמורת שלום ודחיית הדיון בנושא הפלסטיני, ולא רק זאת. היתה גם נכונות להגיע להסדר על רצועת עזה, ובלבד שערפאת לא יגיע לגדה המערבית. כאשר דובר אז על ההסכם עם סוריה, נקשר בו תמיד גם שמה של לבנון, יחד עם נכונות ליציאה מוחלטת של צה"ל מאיזור הביטחון. לאיש לא היתה תביעה טריטוריאלית, וכל הדרישות נגעו להסדרי הביטחון, שנתנו לסוריה תפקיד מרכזי.

כך עולה, כי כבר לפני למעלה משנתיים היתה הסכמה שבשתיקה בין הממשלה והאופוזיציה על הסדר אפשרי עם סוריה, ורק המהפך בשלטון הביא לפתע את הצורך במשאל־עם על עתיד חבל הארץ, המוחזק בידי ישראל מאז 1967.

משאל־עם יקטע ההצלחות

על כף המאזניים עומדת עתה אמינותו של ראש הממשלה, יצחק רבין. הבטחתו לכנסת לקיים משאל־עם על עתיד הגולן, שניתנה בעת עימות פוליטי, מחייבת עתה את האופוזיציה להצטרף למאבק חריף כנגד הממשלה, שכלל לא ברור כיצד יסתיים. רבין, בראשות הממשלה הנוכחית, הביא לפריצות דרך מדהימות בתחום המדיני, ובאם לא יהיו הפתעות, הרי שעוד צפויים לנו רגעים רבים מרגשים בעתיד.

משאל־עם יקטע באחת את שרשרת ההצלחות המדיניות, מאחר שהוא יהיה מעין מערכת בחירות, וסביר להניח שהליכוד ומפלגות האופוזיציה ירכזו את כוחותיהם בנושאים שונים, וינסו לקשור זאת לשאלה שתוצג במשאל־העם. זאת בניגוד לעמדתם כלפי ההסדר עם סוריה, כפי שהביעו אותה בתקופת היותם בממשלה.

גם אם תהיה לרבין נחת והוא ישיג את הרוב הדרוש, הרי ש"אחרי המשאל" לא יהיה אותו מצב כפי שהיה "לפני המשאל" – לא מדינית, לא פוליטית ולא חברתית. לכן כדאי לחשוב פעם נוספת, אם לא עדיף להביא בפני הציבור הישראלי את מכלול פעולותיה של הממשלה בנושאים השונים, לבקש את הכרעת הבוחר ולנסות ולזכות באמון מחודש. יתכן שבחירות חדשות עדיפות על משאל־עם: סביר שבהתלכדות שרבים בעם יתמכו בצורת המכלול את מפלגת העבודה ויתנו לה אשראי מחודש, למרות שיהיו להם הסתייגויות מהסכם עם סוריה, שיכלול ויתורים מרחיקי לכת ברמת הגולן. תוצאות הסקרים מעידות על הלכי רוח ביום בו הם נערכים, ולא כדאי לבנות עליהם.

מה בנדל"ן

מלד"ן אילת: מחירי הקרקע בעיר הוכפלו דולרית

■ יו"ר סניף אילת של ארגון המתווכים מלד"ן, נחמן שכטר, דורש משר הבינוי והשיכון להוציא למיכרז קרקעות ל־7000 יחידות דיור באתר שחמון ברום העיר, שהוא בפוטנציאל הקרקע היחיד שנותר באילת.

שכטר מציין בפנייתו לשר, כי פיתוח האתר הושלם כבר לפני ארבע שנים, וכי בגלל מחלוקת בין העירייה לבין משרד השיכון לא הוצא השטח למיכרז. כתוצאה מכך, מחירי הקרקע בעיר מרקיעים שחקים ובשנה האחרונה הם הוכפלו, במונחים דולריים.

במיכרז שפירסם המינהל לפני כחודשיים, ל־59 קוטג'ים, שילם הזוכה, קים לוסטיגמן, 71 אלף דולר ליחידת קרקע, לעומת 40 אלף דולר באותו איזור לפני חצי שנה.

שכטר מזהיר, כי אם לא תופשר באילת קרקע לאלתר ימשיכו המחירים להאמיר, מה שיקשה גם על תחרות עם עקבה השכנה.

קבוצת להט"לב רכשה 50% מרשת איגוד הנדל"ן

■ קבוצת משקיעים בראשות חברת להט"לב השקעות רכשה 50% מחברת רשת איגוד נדל"ן שבשליטת אבי ציטרנבוים. כיו"ר החברה נבחר שלמה להט. ציטרנבוים ימשיך לנהל אותה בשנים הקרובות ולרכז את עיסקאות הנדל"ן שלה. היקף העיסקה – כמיליון דולר. חלק מהתמורה יושקע בהרחבת השתית הפרסומית, כולל פרסום בטלוויזיה.

רשת איגוד נדל"ן, שהוקמה על־ידי אבי ציטרנבוים לפני כשנה, מאגדת כ־40 משרדי תיווך ברחבי הארץ. בעקבות השותפות בין להט"לב והרשת, מעריכה ההנהלה כי יועמק הקשר עם הסקטור הקבלני ויתאפשר לה להגדיל את מספר הפרוייקטים המשווקים באמצעות סניפיה.

להט"לב השקעות היא חברת בנקאות השקעות שהוקמה לפני כחודשיים על־ידי שלמה להט (צ'יץ'), לשעבר ראש עיריית תל־אביב, ועוזר לב, בנקאי השקעות. החברה החדשה גייסה הון התחלתי בסך 9 מיליון דולר. בין המשקיעים בלהט"לב אנשי העסקים סמי סגול (כתר פלסטיק), עופר נמרודי (הכשרת הישוב, מעריב) איגנץ בוביס (מלון שרתון) ומיכאל שטראוס. כן הצטרפו לחברה כמשקיעים אנשי העסקים ז'אן פרידמן וג'ורג' איבצ'ר מפרו.

דופלקסים בצומת ביל"ו

■ חברת מוסאל וחברת שתיל החלו בבניית פרויקט "חבצלת הצעירה" בסמוך לצומת ביל"ו־רחובות, ובשיווק שלב ג' שלו, לאחר מכירת כ־200 יחידות דיור בשלבים א' וב' של הפרויקט (בנייה נמוכה וצמודת קרקע).

בפרויקט כולו 450 יחידות דיור בבניינים בני 3 קומות, ומספר קוטג'ים. שיווק שלב ג' כולל כ־96 יחידות, שימכרו בשני שלבים, 48 דירות בכל אחד, בהן 32 דירות גן צמודות קרקע, בנות 4.5־4 חדרים בשטח של כ־100 מ"ר, במחיר של כ־140 אלף דולר; 32 דירות־מרפסת בנות 4־3.5 חדרים בשטח של כ־90 מ"ר, במחיר של כ־120 אלף דולר; 32 דופלקסים בני 6־5.5 חדרים בשני מפלסים. שלדברי היזמים נחשבים ליחידות הדיור האטרקטיביות ביותר בפרויקט, המיועדות למגורים משפחתיים מרווחים בשטח של כ־140 מ"ר כולל מרפסת, במחיר כ־145 אלף דולר.

לרוכשים מובטח, כי התכנון הסביבתי במסגרת שלב ג' של "חבצלת הצעירה" יכלול שטחים ירוקים נרחבים, מגרשי משחקים, מוסדות ציבור ושירותים קהילתיים.

30 אלף מ"ר להשכרה לתעשייה נקייה בצומת כנות

■ חברת נכסי אזורים, מקבוצת אזורים השקעות, החלה בשיווק שני מבנים לתעשייה נקייה בצומת כנות, סמוך לגדרה. נכסי אזורים מחזיקה ב־50% מהבעלות על המבנים, וחברת מבני תעשייה ב־50% מהנותרים.

בצומת כנות הולך ונבנה פארק תעשייה ומסחר האמור להשתרע על שטח של כ־600 דונם. כיוון שמדובר במפעלים שלא יפגעו באיכות הסביבה, פתיחת מפעל או עסק בפארק מותנית בהתחייבות הבעלים כי לא ישתמשו בפחם ובמזוט ללא אישור מאיגוד ערים לאיכות הסביבה.

האיזור הוא איזור פיתוח ב', שפירושו הקלת מס לבעלי העסקים.

נכסי אזורים ומבני תעשייה משקיעות בהקמת שני המבנים כ־10 מיליון דולר. בכל מבנה כ־15 אלף מ"ר שטח בנוי, בשתי קומות. בבעלות נכסי אזורים כ־60 דונם בפארק, שעל מחציתם יוקמו מבנים לפי 100% בנייה.

דמי השכירות יהיו כ־6־5 דולרים למ"ר, בהתאם לרמת הגימור. איכלוס צפוי – אפריל 95.

הסכם קומבינציה בבאר־יעקב

■ רסידו, חברה־בת של מילמור, וס.ע.ן. חתמו על הסכם קומבינציה עם בעלי קרקעות בבאר־יעקב בשטח של כ־170 דונם.

במסגרת ההסכם, התחייבו החברות לפעול להפשרת הקרקע ולשינוי ייעודה, ולבנות עליה שכונת פאר. בעיסקת הקומבינציה עם בעלי הקרקע יהיה חלקם 25%־22.75%.

ברסידו־ס.ע.ן. שותפות חברת רסידו סי.בי. מקבוצת מילמור וחברת ס.ע.ן. מקבוצת ס.ע.ן. וזהב, 50% כל אחת.

יריד דירות ארצי שני במרכז הבנייה

■ ב־21 בנובמבר יפתח במרכז הבנייה הישראלי ברמת־אביב יריד דירות ארצי, בחסות משרד הבינוי והשיכון והתאחדות הקבלנים, בו יציגו 20 חברות בנייה, וכן בנקים־למשכנתאות. משרד הבינוי והשיכון יפעיל עמדת מידע לענייני זכאות לדיור.

ביריד יוצג היצע של אלפי דירות במחירים עממיים בכל הארץ, בחלקם הגדול באזורי הביקוש, לצד דירות מרווחות, קוטג'ים ופנטהאוזים.

מנכ"לית מרכז הבנייה, יעל ארן, מציינת כי זהו יריד הדירות השני המתקיים השנה במרכז, לאור הביקוש הנמשך לדיור, וכי היא צופה מספר רב של מבקרים.

משווקים מרכז מסחרי בדיוור ישיר ללקוחות פוטנציאליים

■ לור"ם, חברת יזום ממשלתית בבעלות משרד הבינוי והשיכון (75%), מינהל מקרקעי ישראל (20%) ועיריית לוד (5%), מרחיבה את פעילותה לאחר תקופה של קיפאון מוחלט בשיווק פרויקטים שהופסקו.

בין הפרויקטים שבונה החברה בימים אלה נופי חמה (497 יחידות דיור) ופרויקט הדקל (138 יחידות דיור + מרכז מסחרי), כן שיווקה החברה כ־150 מגרשים ל"בנה ביתך" בראשל"צ, ראש העין ובית דגן.

עתה מציעה לור"ם פרויקט חדש, של שני מרכזים מסחריים בלוד הצעירה – 980 מ"ר למכירה הכולל חנויות ומשרדים, וברמלה – 750 מ"ר למכירה חנויות + משרדים.

לצורך שיווק הפרויקט פנתה פנתה לא.ב. ראטה, חברה לדיוור ישיר, כדי שזו תסייע לה בקידום המכירות.

בעקבות בדיקה נבנתה בא.ב. ראטה חבילת דיוור ל־5000 נמענים המרכיבים את קהל היעד – מנהלי שיווק בחברות גדולות שלהן פוטנציאל לרכוש שטחים.

חבילת הדיוור כוללת תרשימים של המיבנים המסחריים ומעטפת החזר.

"מדד סדאם" יקבע את עתיד הדולר

כסף עולמי

ארה"ב

בסוף השבוע שעבר (30.9.94־7.10.94) נסחר הדולר ב־1.5415 מר"ג וב־100.50 ין. הדולר נתמך ע"י עליית המתיחות בגבול עירק־כווית והששות משתתפי השוק כי מלחמה במפרץ תביא לעליית מחירי הדלק והסחורות.

בסוף השבוע נסחר הדולר תוך התחזקות קלה לעומת היין, וכיציבות מול המר"ג ושאר המטבעות. לקראת סוף השבוע היה המסחר בדולר נתון בעמדת המתנה, תוך ציפייה לנתוני התעסוקה בארה"ב.

לפי הנתונים, שפורסמו ביום ו', ירד שיעור האבטלה ל־5.9% בספטמבר לאחר 6.1% באוגוסט. מספר המועסקים הלא־חקלאיים עלה ב־239 אלף.

למרות שהנתונים חיזקו את ההשערה כי הפדרל ריזרב עומד להעלות שוב את שיעורי הריבית, הרוב בשוק מצפים לדחייתה של העלאת הריבית לפחות עד לפרסום נתוני המחירים והייצור, בשבוע הקרוב.

התחזקות הדולר מול היין היפני נובעת גם מהאופטימיות השוררת בשוק לגבי אפשרות של חידוש שיחות הסחר בין ארה"ב ויפן בתחום הרכב. שר המסחר האמריקני, בראון, אמר בסוף השבוע שארה"ב מעוניינת לפתוח במשא־ומתן בקרוב מאוד.

יפן

הדולר התחזק בסוף השבוע מעל 100 ין, לראשונה זה חמישה שבועות, ובכך למעשה שבר את המגמה של התחזקות היין לטווח בינוני. עתידו של הדולר ביחס ליין תלוי בהתפתחות המצב בעירק.

המתיחות באיזור המפרץ העלתה את מחיר הנפט לשיא שלא היה כמותו זה שמונה שבועות, וכך גם הכבידה על היין.

בריטניה

הליש"ט נסחרה בסוף השבוע ב־1.5050 דולרים ללירה שטרלינג, וב־2.4440 מר"ג.

בשבוע שעבר פורסם כי בייצור התעשייתי בבריטניה חלה בחודש אוגוסט ירידה של 0.1 אחוזים לעומת יולי, עלייה של 4.1 אחוזים לעומת אוגוסט אשתקד. עם זאת, נתונים אלה היו מפתיעים בהיותם גרועים בהרבה מהתחזיות.

שערי ספוט	מר"ג	ליש"ט	ין
השער הגבוה ביותר	1.5360	1.5940	98.90
השער הנמוך ביותר	1.5605	1.5740	100.70

ההערכות בבריטניה הן כי מגמת הצמיחה המהירה במשק הבריטי לא תימשך.

ההערכה כעת בשוקי הכספים בבריטניה היא, שהשנה אין עוד צורך בהעלאה נוספת של הריבית הבסיסית.

תחזיות ל־14.10.94	
מר"ג	1.5350
ין	99.50

איטליה

בסוף השבוע נסחרה הלירטה ב־1,576 ליא"ט לדולר, ו־1,102 ליא"ט למר"ג. זוהי הרמה הגבוהה מנקודת השפל אליה הגיעה הלירטה האיטלקית השבוע.

הלירטה נחלשת

הלירטה ריכזה אליה בשבוע שעבר תשומת־לב רבה, על רקע הסכסוך המתמשך בין ראש הממשלה ברלוסקוני ומשרד המשפטים האיטלקי, ומנתחי שוק באירופה מעריכים כי הסכסוך בתוך המימשל האיטלקי עלול לפגוע ברמת נושאי המשרות הבכירות בממשל. לדבריהם, חוסר היציבות הפוליטית באיטליה עלול לגרור את הלירטה לשיא השפל של כל הזמנים.

ביום ו' נחלשה הלירטה לעומת המר"ג, לאחר ידיעות שהממשלה ערכה פשיטה על משרדי חברת פיניווסט שבבעלות ברלוסקוני.

הסקירה הוכנה ע"י מחלקת המטבע של בנק הפועלים

מבזקים כלכליים

חמינדס במקור

■ באיגוד משקי עופות לרבייה הצליחו לטפח זן חדש של תרנגולות בשם "יפה", המטילות אך ורק ביצים חומות, בעלות קליפה עבה ועמידה יותר משל ביצים לבנות. מאחר שקליפת הביצה החומה חלקה ביותר, אין צורך לשטוף אותה לפני הגעתה למדפים.

גדי צייטלין, שעמד בראש צוות הטיפוח, מציין כי במזרח הרחוק ובכמה ממדינות אירופה מעדיפים הצרכנים את הביצה החומה. לדבריו, כמות ההטלה של תרנגולות מזן "יפה" גבוה משל התרנגולת הלבנה – 20 ק"ג ביצים בשנת ההטלה הראשונה – בעוד עלויות הייצור לק"ג ביצה קטן יותר. ה"יפה" גם עמידה יותר בפני מחלות.

קורס יזמות בסכנין

■ קורס ליזמות כלכלית, ראשון בסוגו במיגזר הערבי, יופתח בקרוב בעיירה סכנין שבגליל התחתון. לדברי רוברטו ספיגל, מנהל מחלקת עסקים קטנים בג'וינט ישראל, מטרת הקורס היא לעודד מציאת פתרונות חדשניים לבעיות התעסוקה ביישוב הערבי ולפתח את הפוטנציאל הכלכלי הרב הטמון בו.

המועמדים ליטול חלק בקורס הם יזמים פוטנציאליים, בעלי עסקים קיימים ועובדים ברשויות מקומיות.

הקורס יחולק לשלושה שלבים: לימודים עיוניים, סדנאות והתנסות אישית. התוכנית נבנתה על בסיס הניסיון שנצבר ב־15 מרכזי טיפוח יזמות עסקית (מט"י), שיזמו וביצעו עשרות קורסים ליזמות עסקית, כגון קורסים לאוכלוסיות מיוחדות כמו נשים חד־הוריות, נכים ועולים חדשים, וכן ימי עיון וקורסים קצרים ליזמים שנערכו בעבר במיגזר הערבי.

סדאם עדיין מבקש לנצח במלחמת המפרץ

([...]שימה הזאת נכתבה לפני ההתפתחויות האחרונות בעירק, אך היא מנתחת את כל [...]רמים המונחים ביסוד המשבר ומצביעה על מורכבותו)

□ [...]קה ו. טימרמן

[...]ר החוץ הצרפתי, אליין ז'ופה, נפגש באחרונה בניו־יורק עם טארק עזיז, שליחו האישי של סדאם חוסיין, ואמר לו כי צרפת תתמוך [...]ת, שהדיפלומט העירקי קידמה בשקט במוסקווה [...]ינג. התוכנית הזאת אמורה להביא לביטול [...]י של האמברגו המסחרי של האו"ם על עירק [...] מכירת הנפט מצידה, תוך שישה חודשים.

[...]דיפלומטים של האו"ם מודים כיום באורח פרטי, [...] זה תוך שנה נחלת ההיסטוריה. עם היעלם [...], תשוב עירק להיות אחת מיצואניות הנפט [...] בעולם, דבר שיאפשר לסדאם חוסיין לממש את [...]אסטרטגית – שיקומה של מכונת המלחמה שלו. [...] הורחש בארבע השנים מאז הפלישה לכוויית, [...] הסטליניסטי של סדאם עודנו עומד על תילו. [...] סדאם אוהדי ידידים לשעבר, בהבטחות לחוזי [...] וזו. המחיר היחיד שהוא דורש – תמיכה [...] עירק נגד וושינגטון, לביטול העיצומים.

[...], סין וצרפת כבר נענו לקריאה העירקית. ב־9 [...] נשיא רוסיה בוריס ילצין התכונן לבקש [...] ויתורים לארצו, הוא דרש בטומבי הקלה [...] הסינים והצרפתים עמלו קשות מאחורי [...] כדי להשפיע על האמריקאים לחזור בהם. אפילו [...] בעלת בריתה של ארה"ב במלחמת המפרץ, [...] למען ביטול חלקי של העיצומים, כדי שתוכל [...] את אספקת הנפט בצינור מעירק, שעובר דרכה, [...] בין עירק ובין החבל הדרום־מזרחי שלה, [...] קשה, ועירק מפיצה שמועות, שהיא מוכנה [...] לתהליך השלום המזרח־תיכוני עם ישראל – אם [...] את וושינגטון לבטל את העיצומים.

[...] שעירק מתחילה לשתף פעולה עם הוועדה [...] של האו"ם, שתפקידה להבטיח שסדאם לא ייצר [...] להשמדה המונית, רק מעטים מאמינים שמדובר [...] פעולה כן. הסברה הכללית היא, שמפלגתו [...] הקיצונית, בע"ת, עדיין אינה מוכנה לוותר [...] להפוך את עירק לפרוסיה של המזרח התיכון, [...] לכוויית.

[...] הברחיים, כדי למנוע מסדאם לחדש את [...] הגרעין והטילים שלו. אך שרולת המוות [...], שעזרה לסדאם לפני מלחמת המפרץ, עושה [...] לשקמו. כמה מן החברות הללו גלויות לב [...] הנפט הצרפתיות אלף אקוויטיין וסי.אף.פי.

טוטאל מודות בפומבי, שקיימו יותר מ־40 פגישות עם נציגי ממשלה עירקים מאז סיום מלחמת המפרץ, במרס 1991, ועזיז מצא בעל ברית רב־עוצמה בשארל פאסקוא, שר הפנים הגוליסטי של צרפת. יועץ בכיר של פאסקוא אמר באחרונה, שצרפת "עשתה משגה" כאשר תמכה בכוחות הקואליציה נגד סדאם, וכי "הגיעה השעה לחזור לעירק, בעלת בריתנו הטבעית במפרץ".

אחרי ביקור "פרטי" של עזיז בפריס, באוקטובר אשתקד, הזמינה צרפת באפריל רשמית פקידי נפט עירקים, וביולי חתמה עם עירק על הסכם לשקם את שדה הנפט העירקי נאהר אומאר. בהמשכו של אותו חודש ביקרה משלחת של 28 פקידים מחברות צרפתיות מובילות בבגדד, כדי לדון בתוכניות בנייה בשלל תחומים, ממפעלים כימיים ועד לבתי חרושת למכוניות.

צרפת אינה היחידה. בחודש אפריל, וזמן קצר לאחר שאיטליה שלחה לעירק מזון בערך של 600 מיליוני דולרים, ביקרה בבגדד משלחת גדולה של מנהיגי עסקים איטלקים, ביניהם נציגים של אנסאלדו ג'.איי.אי., שלדברי דו"ח לסנאט האיטלקי עזרה לסדאם לבנות "תאים לוהטים" לייצור פלוטוניום. לדברי פקידים בבון, גם חברות גרמניות משתתפות במערכה הזאת.

נשק יש, היגיון לא כל כך. סדאם חוסיין

מאז הוטלו העיצומים, מנסה סדאם לעוקפם על־ידי יבוא טנקים מסין ומרוסיה וחליפים צבאיים מבולגריה, וניהול מו"מ חשאי עם מתווכים צרפתיים בשווייץ, כדי לשקם את מטוסי המיראז' שלו. בשנה שעברה בלבד יירטו אניות מלחמה של בעלות הברית שני משלוחים, שנועדו לתוכניות הנשק של עירק. ביוני 1993 הוחזר מטען כימי, הדרוש להעשרת אורניום, ובדצמבר נתפס משלוח של דלק מוצק לטילים. רבות מחברות הקש, שהוקמו בשנות השמונים כדי ליישם את תוכניות הנשק של סדאם בטכנולוגיה מערבית, מוסיפות לפעול בצרפת, במונקו, בשווייץ, בגרמניה, בבריטניה ובארה"ב. דרך ההברחה הראשית עוברת בירדן.

פקידים בשירות המכס ובמשרד המסחר האמריקאיים חוקרים עשרות חברות המעורבות, על פי החשד, במשלוחים בלתי חוקיים לעירק. ברור שהעיצומים פוגעים בסדאם. נוכח האבטלה והאינפלציה המשתוללות (סבורים שזו האחרונה מגיעה ל־24 אלף אחוזים בשנה), הפער בין עשירים ועניים גדול שם כיום מאי־פעם. הקשיים הכלכליים בעירק נעשו כה גדולים, עד שבחודש מאי קיבל סדאם על עצמו את המשימה היומיומית של ניהול הממשלה, אך הוא לא הצליח לשוב ולהעלות את המשק העירקי על דרך המלך. סדאם זקוק נואשות לביטול העיצומים, בטרם יתמוטט המשק.

אפילו כך, נראה – מבחינות מסוימות – שסדאם חוסיין ניצח במלחמה. הגם שעירק ספגה אבידות גדולות ואולצה לצאת מכוויית, הצבא יצא ממנה במכונת לחימה תקינה, אם כי רזה וזולה יותר. סדאם כבר הספיק לשקם את כוחות הקרקע שלו. באפריל פתחו כוחות עירקיים במיתקפה בת 10 ימים באמצע האיזור הדרומי, האסור לטיסה על מטוסים עירקיים, במגמה לטהרו מלוחמים שיעים. ייתכן שהמתקפה היתה תנאי לעיסקת הנפט עם צרפת, כיוון שחברות הנפט הצרפתיות סירבו לשוב לדרום עירק, אם בגדד לא תערוב לבטחונן. הקואליציה, שהכריחה את סדאם לצאת מכוויית, עומדת בפני הברירה להמשיך בעיצומים עד שסדאם יובס באמת, או לבטלם ולהכריז על סדאם כמנצח סופי במלחמת המפרץ.

אם מימשל קלינטון רוצה למנוע ניצחון מסדאם, על וושינגטון להמשיך בלחץ על האו"ם ולהפעיל את השפעתה על בעלות בריתה, נגד שיקום מכונת המלחמה של סדאם.

(סאנדיי טיימס)

אימרת חוץ

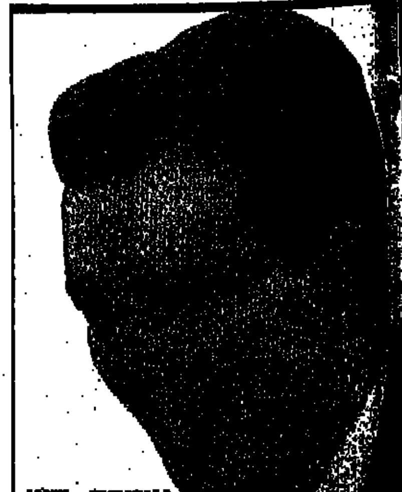

[...]ני בלייר (המנהיג החדש של הלייבור [...]טי, בנאום בכורה פרוגרמטי בוועידת המפלגה [...] לפני כמה ימים): "כוחות השוק אינם [...]לים להדריך אותנו או לצייד אותנו בעולם של [...] טכנולוגיים וכלכליים מהירים. אנחנו חייבים [...] הכל יחד. אנחנו לא יכולים לקנות לעצמנו [...] אל החברה הבטוחה. אנחנו צריכים לבנות [...] ביחד: אמונה בחברה, עבודה משותפת, [...], שיתוף פעולה, שותפות – אלה המלים [...] הסוציאליזם שלי. והבה נפסיק להתנצל על [...]לה הזאת. לא מדובר בסוציאליזם של מארקס [...] שלטוני. מדובר במשהו המושרש עמוק [...] חברתית ישירה... אם העולם משתנה, [...]לא, אין בנו תועלת לעולם, כי אז עקרונותינו [...] להיות עקרונות, הם פשוט מתאבנים".

במקום מסך — כסאח

מאבק על קווי הפרדה חדשים באירופה החדשה

□ ניקולס דוטי

ביבשת, שבחלקה הגדול של המאה הזאת היתה שסועה במלחמות וביריבויות בין מעצמות־על, החל מאבק גדול נוסף, בו יוכרע אם ייתכנו בה שלום ויציבות. המאבק הוא בשאלה כיצד להתוות קווי הפרדה בעולם שלאחר המלחמה הקרה, קווים שיקבעו מי רשאי להצטרף למוסדות מערביים עשירים כגון נאט"ו והאיחוד האירופי, ומי יושאר בחוץ.

ארבע מדינות עומדות על סף ההצטרפות לאיחוד האירופי בשנה הקרובה, והן יעלו את מספר החברות ל־16. מאחוריהן עומד תור של מדינות קומוניסטיות לשעבר במזרח אירופה, כאשר מאלטה, קפריסין ותורכיה ממשיכות את הרשימה.

הגשר העולה־יורד אל המבצר של אירופה המאוחדת (על פי "די צייט")

בינתיים עתידה ברית נאט"ו לפתוח תוך כמה שבועות בדיונים בשאלה, אלו מן האויבות לשעבר מברית ורשה יורשו להצטרף, ואימתי יוכלו לעשות כן. חמש שנים אחרי קריסתה של חומת ברלין, תוהים המדינאים המערביים על נוסחת הקסם, כי אסור שתהיה חלוקה חדשה באירופה, ושכל אחד חייב להיות בר־חורין ליהנות מן היתרונות והאפשרויות של עידן חדש.

עוזר שר החוץ האמריקאי, ריצ'רד הולברוק, הטעים נקודה זו לפני זמן־מה, כאשר אמר כי הדיפלומטים של וושינגטון לא ישתמשו עוד במונח "מזרח אירופה". לדברי הולברוק, תולקה אירופה למזרח ומערב רק בגלל מסך הברזל, אשר ירד בסוף מלחמת העולם השנייה ונשאר סגור עד לנפילת חומת ברלין.

כל אחת ובעיותיה

אך הראייה האופורית הזאת של אירופה "שלמה וחופשית", – ריחה הובאש מאז 1989 על־ידי סכסוכי דמים, כגון המלחמה ביוגוסלביה לשעבר, בעיות כלכליות ומצבי מתח אתניים. "איננו יכולים להעמיד פנים כאילו זו יבשת מאוחדת, או שאפשר להרחיב ארגונים מערביים על־ידי הכללת כל המדינות בתוכם", אמר אחד הדיפלומטים בוועידה האחרונה על בטחון אירופה: "מה שעלינו לעשות הוא להעניק ביטחון ושיגשוג לחלק גדול ככל האפשר של אירופה, ולנסות לשכנע את האחרים שלא ננטוש אותם".

זו תהיה משימה קשה בעולם המפוצל שלאחר המלחמה הקרה, כן יש למדינות ברחבי אירופה, שאינן נעולות עוד בשני גושים צבאיים נוקשים, דעות מדעות שונות, אפילו אלו הנהנות ממידת הביטחון והשיגשוג הגדולה ביותר, אינן מסוגלות להגיע לעמק השווה ביניהן.

איחוד אירופה, אליו שייכות עתה 12 מדינות, עומד לקבל בשנה הבאה גם את נורווגיה, שוודיה, אוסטריה ופינלנד כחברות. אך ההרחבה מעוררת גם את השאלות, כיצד יוכל האיחוד האירופי להמשיך לתפקד ביעילות עם יותר חברות, ובאיזו מהירות יש להתקדם לקראת מטבע אחיד ומדיניות חוץ וביטחון משותפת. גרמניה להוטה במיוחד לצרף בהקדם האפשרי מדינות מזרח אירופיות כפולין והונגריה, אף כי האיחוד האירופי לא קבע לוח זמנים לקבלתן.

דנמרק דואגת יותר ליציבות המצב ברפובליקות הבלטיות, תשומת לבה של יוון נתונה לצרות בבלקן, ואילו ספרד, איטליה וצרפת קובלות שהאיחוד האירופי מקדיש פחות מדי תשומת לב לבעיות באיזור הים התיכון, כגון המשבר באלג'יריה. שר־החוץ הצרפתי, אליין ז'ופה, הודה באחרונה כי פריס אינה מתלהבת משום הרחבה נוספת של האיחוד האירופי, אך רואה צורך למנוע מתחים בברית הגרמנית־צרפתית המהוללת, הנחשבת בדרך כלל ככוח המניע שמאחורי האיחוד האירופי.

למנוע תיסכול מסוכן

האיחוד האירופי רומז, כי בכוחו לקלוט את חלק גדול מתשע המדינות המזרח אירופיות – פולין, הונגריה, הרפובליקה הצ'כית, סלובקיה, בולגריה, רומניה, אסטוניה, ליטא ולטביה. לדברי דיפלומטים, קיימת סכנה כי הגישה הזאת תיצור מתיחות עם ארה"ב, שלטענתה יש לה עדיין אינטרסים חשובים באירופה, למרות קץ העימות בין מערב ומזרח.

הקו של וושינגטון הוא, שבעתיד אין למנוע משום מדינה קבלה לחברות בארגונים כמו האיחוד האירופי וארגון הברית הצפון־אטלנטית בת 16 המדינות, לבל תעורר מניעה כזאת רגשות תיסכול מסוכנים. אחת המטרות הראשיות היא שלא לעורר את רוגזה של רוסיה, החוששת פן תהיה מבודדת בשוליה של אירופה, ושכבר התלוננה על תוכניות לשילוב גרורות לשעבר של מוסקווה בארגונים מערביים.

ההבדלים בין ההשקפות של ארה"ב ושל אירופה התבררו לאחרונה, כאשר שר ההגנה הגרמני פולקר רושה נועד בברלין עם עמיתו האמריקאי, ויליאם פרי. רושה אמר, שפולין אמנם עשויה להצטרף לנאט"ו עד שנת 2000, אך רוסיה לעולם לא. "זה פשוט לא ניתן לביצוע. מדוע נשקר לעצמנו?" פרי חלק על דעה זו ואמר, שאינו פוסל את האפשרות שרוסיה תהיה ביום מן הימים חברת נאט"ו.

שני סוגי גבולות

מתנגדי העמדה האמריקאית אומרים, שהיא מתעלמת מן המציאות. על וושינגטון, לדבריהם, להנהיג את נאט"ו לתת ערובות ביטחון למדינות המתייבות לדמוקרטיה, שהרי מעל לברית לא מרחף עוד איום קיומי. "מדיניות המימשל יוצרת שני סוגי גבולות באירופה – אלה שיש להם ערובות לא נשקפת להם סכנה, והללו שלבטחונם לא ערבה שום מעצמה אכן נתונים בסכנה", כתב לא מכבר שר החוץ האמריקאי לשעבר, הנרי קיסינג'ר. אך רבות מחברות נאט"ו והאירופיות חוששות, כי הרחבת הברית עלולה לדלל את כוחה. הן מקוות שתוכנית "השיתוף למען השלום", כדבר הידוק הקשרים הצבאיים בין אויבות לשעבר, תדחה כל דיון של ממש על חברות חדשה.

שאלה נוספת היא, אם על האיחוד האירופי ונאט"ו לקבל לשורותיהם [illegible] את אותן המדינות, שהרי שני הארגונים מקיפים יותר ויותר תחום גיאוגרפי דומה. רוסיה, היודעת שאין לה סיכויים רבים להצטרף לאחד הגופים הללו, נוקטת עמדה שונה, ותחת זאת מקדמת פורום פאן־אירופי, אליו היא שייכת. מוסקווה רוצה, שהוועידה על ביטחון ושיתוף פעולה באירופה, המקיפה 53 מדינות, תיהפך למין או"ם, עם מועצת ביטחון משלה, שיהיה בידה זכות וטו על החלטותיהם של נאט"ו וארגונים אחרים. הרעיון, שאינו נראה לרוב המדינות האחרות, נדון החודש בוועידה חשובה בבודפשט.

מדינות מזרח אירופיות רבות, שבעבר תמכו ב"וועידה" כדרך להקנות ביטחון לכל, רואות בה כיום לא הרבה יותר ממועדון לוויכוחים. מה שהן רוצות, הוא הרחבת המסחר עם המערב, בפרט עם האיחוד האירופי, וערובות ביטחון מנאט"ו.

השאלה היא, כמה מהן יצליחו.

(רויטר)

החלו החזרות על "הקוסם מארץ עוץ"

בימים אלה החלו החזרות על הפקת הענק של המחזמר "הקוסם מארץ עוץ", בכיכובם של מיכל ינאי, אדם, צחי נוי ואריק לביא. תקציב ההפקה הוא חצי מיליון דולר.

ינאי, כוכבת ערוץ הילדים, תשחק בתפקיד דורותי, גיבורת המחזמר, אדם יהיה איש הפח, צחי נוי יהיה האריה הפחדן, ואריק לביא הוא הקוסם. המחזמר יועלה בחנוכה, בהשתתפות להקה של 25 שחקנים, זמרים, רקדנים ולהטוטנים, באולם הסינרמה בתל־אביב. המפיק הוא יהודה טלית. העיבוד והבימוי של אורי פסטר.

אחרי ההצגות הראשונות בסינרמה, תנדוד ההפקה לאודיטוריום חיפה ולתיאטרון ירושלים. דורות של ילדים גדלו על האגדה הקסומה, מאת ל.פ. באום, המספרת על דורותי ומסעה המופלא בארצות הדמיון. בהפקה הישראלית ישתתפו גם איתי שגב, סער בן־יוסף בתפקיד איש הקש, אותו ביצע מייקל ג'קסון ב"הקוסם" האמריקאי, ושלוש המכשפות יהיו שרון אלימלך, שרון מלכי וויקי בהיר.

מוסיקה: ירון כפכפי, כוריאוגרפיה: סיגי ניסן, תפאורה: ארז יניב. תלבושות: יובל כספין. תאורה: אייל תבורי. תאריך הצגה ראשונה: 28 בנובמבר.

איתי שגב, מכוכבי "הקוסם מארץ עוץ".

קשתניות קמרטה בסיור באירופה

תזמורת קשתניות קמרטה רמת־השרון יצאה לפני ימים אחדים לסיור הופעות בגרמניה, הולנד, צרפת ובלגיה. במהלך הסיור תופיע התזמורת בעשרה קונצרטים ותייצג את ישראל בחודש ישראל בבלגיה.

התזמורת מונה 13 נגניות כלי־קשת, ומנהלת מוסיקלית, הכנרת ורה וירמן, המשמשת גם סולנית ומובילה. ברפטואר, מוסיקה מתקופת הבארוק ומהתקופה הרומנטית. בהולנד תופיע התזמורת במאסטריך ובקרקראדה, ובאמסטרדם תשתתף בקונצרט במסגרת שבוע הספר היהודי. בשבוע הספר היהודי ישתתף גם מאיר שלו, שספרו "עשיו" תורגם לאחרונה להולנדית.

בהמשך הסיור תתארח התזמורת במרכז התרבות לאמנים, מולין ד'אנדה שבקירבת פריז, ותקיים שם מפגש עבודה עם הצ'לן הצרפתי מישל שטראוס. בסיומו יתקיים קונצרט חגיגי שבו ינגן הסולן עם התזמורת את הקונצ'רטו לצ'לו ולכלי־קשת מאת היידן.

ב־22 באוקטובר תמשיך התזמורת לבלגיה, שם תופיע כשגרירת מדינת ישראל וכנציגת התרבות של אירועי חודש ישראל, המתקיימים מטעם "המרכז לאינפורמציה על ישראל והמזרח התיכון", בחסות שר התרבות הבלגי ושגרירות ישראל. במסגרת זו תופיע התזמורת בשתי פתיחות חגיגיות שיתקיימו בליאז' ובבריסל.

ב־24 באוקטובר תחזור התזמורת לארץ, ותפתח את סדרות המינויים שלה לעונת הקונצרטים '94־'95 בקונצרטים עם המנצח וולפגנג אנגלס.

"מחכים לגודו" עולה מחדש בתיאטרון חיפה

לאחר עשר שנים, תעלה בשנית ההצגה "מחכים לגודו" – מאת סמואל בקט, בבימויו של אילן רונן – על במת תיאטרון חיפה, ב־21 באוקטובר, באולם במה 2 בוואדי סאליב.

ב־8 בנובמבר תעלה ההצגה באולם "גרין רום" במסגרת פסטיבל "עיר הדרמה" במנצ'סטר, בעברית ובערבית, עם תרגום סימולטני לאנגלית לשלוש הצגות בלבד.

בהצגה משתתפים יוסוף אבו־ורדה, מכרם כורי, אילן תורן וסלים דאו (במקומו של דורון תבורי, ששיחק בצוות המקורי). במאי: אילן רונן.

אילן רונן תיעד את עבודתו על המחזה בספר שעומד לצאת בתחילת נובמבר בארה"ב. הספר, "לביים בקט", בהוצאת אוניברסיטת מישיגן, מכיל קובץ מאמרים שנכתבו על ידי במאים בעולם שביימו יצירות של בקט. בין היתר, אדוארד אלבי, ג'וזף שייקן, גרגורי מושר וג'ואן איקליטוס.

גם לנו יש שלושה טנורים

מיכאל אייזנשטדט

הופעתם המשותפת והמרגשת של שלושת זמרי הטנור הישראלים – גבי שדה, דודו פישר וייבגני שאפובאלוב, בתוכנית "בשידור חי", הולידה את הציפיה שיהיה לכך המשך.

בקיץ 1990 הפתיע זובין מהטה את העולם כולו ועוד יותר את עצמו: רעיון מטורף לכאורה של כמה אנשים, הוליד את קונצרט שלושת הטנורים המפורסם ברומא, ערב משחק הגמר על הגביע העולמי בכדורגל. פלאסידו דומינגו, לוציאנו פבארוטי וחוזה קררס, הצטרפו למהטה בביצוע שורה של אריות פופולריות לטנור. הקונצרט היה הצלחה אדירה, הרבה מעבר למה שאיש מהמשתתפים בו שיער. לכן הכל הסכימו לקבל שכר נומינאלי עבור ההקלטה ולא מעבר לכך. איש לא תאר לעצמו, כי כמות הדיסקים וקלטות הוידיאו המתעדות את הקונצרט שחובבי המוסיקה ירכשו, תגיע לעותקים אין ספור.

השנה לפני משחק הגמר על הגביע העולמי בארה"ב, ערך מהטה מהדורה חוזרת של קונצרט שלושת הטנורים, עם אותם שלושה כוכבי־על. הפעם, הכל דאגו כי בחוזה ייכנס גם סעיף תמלוגים. בקונצרט בלוס אנג'לס, שהיה ללא כל ספק הקונצרט הנצפה ביותר בטלויזיה בכל הזמנים, היתה אמורה לנגן התזמורת הפילהרמונית הישראלית תחת שרביטו של מנהלה המוסיקלי, אך הקונצרט התקיים בערב תשעה באב, והתזמורת נאלצה לוותר.

בשבוע שעבר קיבלה התזמורת פיצוי, כאשר במבצע יוצא דופן התקיים בארץ מופע שלושת הטנורים שלנו, בשידור ישיר בתכנית הטלויזיה של דן שילון. היוזמה כך אומרים לנו, הגיעה מצוות התכנית. מהטה והפילהרמונית נרתמו למשימה, ואליהם הצטרפו שלושת הטנורים המובילים בארץ כיום: גבי שדה, המפתח כיום קריירה סולנית מרהימה על במות בתי האופרה המרכזיים בעולם, והשר באופן קבוע באופרה הישראלית החדשה, דודו פישר, שירוע יותר כזמר, חזן ושחקן במחזות זמר מאשר כזמר אופרות, והעולה החדש מרוסיה ייבגני שאפובאלוב, השר גם הוא באופרה הישראלית החדשה.

ברור שבתכנית אירוח טלוויזיונית אי אפשר לקיים קונצרט בן תשעים דקות. אך מהטה ושלושת הטנורים הכינו ארבעה להיטי טנור, אשר כל אחד מהם כבר בוצע בקונצרטים המפורסמים עם מהטה, והטנורים העוד יותר מפורסמים.

כל מי שראה את התכנית בביתו על המרקע, ללא כל ספק נהנה, באולפן השידור, אליו נדחסתי יחד עם עוד צופים רבים שהגיעו לערב זה, החוויה היתה גדולה עוד יותר. היה זה ערב מרגש, כאשר כל אחד מארבעת הקטעים בוצע בהתלהבות אדירה על ידי הזמרים, מהטה והתזמורת.

את השיר האיטלקי הידוע O SOLE MIO הם שרו ברגש ים תיכוני אדיר, כשגבי שדה מפליא כטנור החם ופרץ הרגשות האדיר הנובע מגרונו. דודו פישר הפליא בסלסוליו החזניים ובקול הקטיפה המלטף שלו, ושאפובאלוב הוכיח כי יש תקווה לזמרי הטנור בארץ. הקול הגדול והאדיר שלו כלל לא הלך לאיבוד עם חבריו המנוסים יותר.

בהמשך שרו השלושה את השיר הנאפוליטני "בחזרה לסוריינטו" ואז עברו לעולם האופרה. את "לה דונה אה מובילה – האשה קלת דעת היא" מתוך "ריגולטו", שרו ברמה שלא היתה מביישת אף טנור גדול. ולסיום את שיר היין מ"לה טראוויאטה" ביצעו גם כן בחן ובאיכות מרשימה.

ההופעה הראשונה של שלושת הטנורים שלנו היתה כה מוצלחת, שניתן רק לקוות כי יהיה לה המשך. נכון, לוח הזמנים של מהטה והפילהרמונית עמוס ביותר, וגם פישר, שדה ושאפובאלוב עסוקים במהלך העונה. אך אם יימצא הזמן, אין ספק שהקהל ינהר להופעה אמיתית ומלאה של שלושת הטנורים שלנו, הופעה שניתן יהיה לשלב בה גם קטעי חזנות ושירים ישראלים, לצד האריות המפורסמות ביותר לטנור.

בעידן בו העולם כולו סובל ממחסור משווע בזמרי טנור מעולים, אין ספק שקונצרט זה הוכיח, כי במדינת ישראל יש זמרי טנור שאף מדינה לא היתה מתביישת בהם. עתה לא נותר לנו אלא לחכות להמשך של שלושת הטנורים שלנו. וההמשך חייב לבוא.

העונה החדשה בתיאטרון הניו־יורקי

דוביק אשורת, ניו־יורק

בתוכניות לעונת התרבות החדשה בניו־יורק אפשר למלא ספר, אבל בשורה גדולה לא תהיה בו. סנוניות של מסר חדש נבלעות באבק פרסום אדיר, המלווה את תעשיית השואו ביזנס ומסתיר ניצני מחול חדש או נכסים מעודדים בתיאטרון. הבטחות העונה אולי יתגלו בשנה הבאה, כשמכונת הכסף תטפח הצלחות בטוחות.

מה שבטוח, הכוכב המוביל בברודוויי תהיה גלן קלוז, בגירסה המוסיקלית של "שדרות סאנסט", שפיי ראנאווי לא נמצאה ראויה לה. קלוז, שהשתתפה בהפקה בלוס אנג'לס ומזמרת בתפקיד שגלוריה סוונסון מילאה בסרט המפורסם, קיבלה על עצמה להופיע, לזמן מוגבל, גם בברודוויי.

אבל הפתעת העונה היא ברוק שילדס, שתמלא תפקיד ראשי ב"גריז", מחזמר לפי הסרט. גם מתיו ברודריק, שחקן הוליווד, ינסה לעשות זאת בברודוויי עם "איך להצליח בעסקים בלי להתאמץ", שכבר הועלה לפני 30 שנה, כמו "ספינת השעשועים" המחודשת. וכל זה לצד להיטים נצחיים כמו "קאטס", שחגג את ההצגה ה־5000, "קרוסל" המחודש בלינקולן סנטר, וההצלחה המדהימה של "היפה והחיה" של דיסני, לה כאמת קשה להשיג כרטיסים.

בתיאטרון הרציני, רובו ככולו אוף־ברודוויי, אפילו טוני קושנר לא יהפוך את העולם. "סלבים", מחזהו החדש בסדרת תיאטרון ניו־יורק, על מיסתרי הקרמלין שרוף למדי, למרות החומרים המעניינים ופיוט קסום, שהפך לטביעת אצבעותיו האמנותית.

ב"סרנה" נפתחה העונה בהצגה מטורפת בשם "המזכירות", הרוקחות תבשיל סקסי על מיסתרי האורגניזם הנשי מאחורי הקלעים של משרד שיגרתי, כביכול. מה שעלול להפוך אותו ללהיט קטן היא הפקה מעניינת ודי מצחיקה, אבל בעיקר בוטה ונועזת, של קבוצת נשים הקרויה "חמשת האחים הלסביות", שגם כתבו את המחזה. ברוח קלה ובמשחק טוב, הן ממלאות את הבמה בדם וברירות, ובכבודה עולמית הן מציגות לראווה – בלי לגלות ערווה – סקס אוראלי בין נשים.

ציפיות מיוחדות מעורר "נשים בלתי רגילות ואחרים", הצגה מוקדמת של וונדי (האחיות רוזנצוויג) וסרשטיין, וגם "הסימן של איש גן החיות", מאת צ'ארלס פולר, חתן פרס פוליצר.

מועדון התיאטרון של מנהטן פותח את העונה ב"אהבה, אומץ וחמלה", בכורה עולמית של טרנס מקנלי, על סופשבוע של שמונה גברים שהתקלפו מהמצ'ואיזם. הבמאי ג'ו מנטלו, שהצטיין כשחקן ב"מלאכים באמריקה", יביים גם את "מה רע בתמונה זאת" של רונלד מרגולים, בברודוויי.

אחריהם בתור: "לב תגיגי" של המחזאי העולה צריל ווסט, "לילה והכוכבים שלה" של ריצ'ארד גרינברג בבימוי דייוויד וורן, שיביים גם בווניארד את "גדל בשבי" של ניקי סילבר. את העונה במנהטן קלאב, תותחם "סילביה", מחזה חדש של א.ר. גורני, שהצגה נוספת פרי עטו פתחה את העונה ב"אופקים" (פליירייטס הורייזונס), שבה המחזן סיפורים קצרים של ג'ון צ'יבר.

בווניארד עצמו, שהצליח בשנה שעברה עם "שלוש נשים גבוהות" של פינטר (הממשיך לרוץ באולם אחר), "פדרה" מודרנית, של אליזבת אגלוף. כסוהו – "קילר ג'ו", שזכה בפרס ראשון לתיאטרון שוליים בפסטיבל אדינבורו.

הפאבליק תיאטר הנודע גדוש בעונה ה־40 שלו בשמות נכבדים ונוצצים, בהם סם שפארד, שיביים בעצמו מחזה חדש שלו, "סימפטיקו", עם אד האריס ובוורלי ראנג'לו; הרולד פרינס יביים תסריט של אינגמר ברגמן בשם "הנסיך המאובן"; כריסטופר ווקן ההוליוודי כתב וישחק ב"הוא", על המיתוס של אלוויס פרסלי; רון ליבמן, רוי כהן המקורי והמצוין ב"מלאכים באמריקה", יהיה שיילוק ב"הסוחר מוונציה"; והבריטי מרק ווינג־דייווי יביים את "שתיקה, עורמה, גלות" של סטיב ס. גרינמן.

בתיאטרון הזירה (ראונדאבאוט) יחדשו את "ביינדר חזוכית" עם גדלי זאריס הוותיקה, שגם מציגה לאמריקה את "אלוה" של מוטי לרנר; את "החולה המדומה" ו"בית ספר לבעלים" של מולייר עם בראיין בדפורד; ג'ין סקס תביים את "אלף הליצנים", קומדיה של הרב גרדנר. בסירקל רפרטורי יציגו קומדיה חדשה של ג'ויס קרול אוטס, ומחזה קומי חדש, פרי עטו של ג'ף דניאלס, הכוכב ההוליוודי שהחל בקבוצת התיאטרון הזו. הלינקולן סנטר יפיק בסוף העונה את "ארכדיה" של טום סטופרד.

מופע חדש לחנוך רוזן: "בידור ללא מלים"

בסוף אוקטובר ייצא הפנטומימאי חנוך רוזן במופע "בידור ללא מלים", המסכם 18 שנות פעילות כאמן פנטומימה מוביל בישראל. ההצגה היא פסיפס של קטעים הלקוחים מחיי היומיום של האדם. זוהי תוכנית בידור מגוונת, הכוללת גם אפקטים מיוחדים של וידאו, תאורה וקול. ההצגה משלבת קטעים נבחרים מן התוכניות הקודמות של רוזן עם תוספות חדשות. תאריך הצגה ראשונה: 28 באוקטובר.

חנוך רוזן ב"בידור ללא מילים".

ג'אז בטוואנדה

מסעדת "טוואנדה", הממוקמת ברחוב ה[...] 105 בתל־אביב, מארחת מדי יום שישי אחר הצהריים, מהשעה 17.00, את "הרכב הג'אז של אייל סלומון" הכולל את אייל סלומון – באס, דנה לוינסון – פסנתר, אבינועם מרטין – תופים, ונעמי פלדמן – סקסופון.

הרכב הג'אז, שחבריו הם בוגרי בית הספר "רימון" משלב בנגינתו קטעי ג'אז קלאסיים וכן חומר מקורי. הכניסה חופשית.

עובדים על שתי הצגות חדשות בבאר־שבע

בימים אלה החלו בתיאטרון העירוני באר־שבע חזרות לשתי הצגות חדשות: "סוחרי התהילה" מאת [...] פאניול, בבימויו של איציק ויינגרטן, ו"המתחזה" [...] תומס מידלטון וויליאם ראולי, בבימויו של [...] האמריקאי הנודע רוברט וודרוף.

"סוחרי התהילה" הינה קומדיה סאטירית [...] המביאה את סיפורו של ארוואר באשלה, פקיד זוטר [...] בנו החייל נפל במלחמה. הוא מקים אגודה לזכר הנופלים [...] ומרגש את הקהל בנאומים ואזכרות. באשלה מתפרסם [...] נבחר לפרלמנט ומתמנה כשר ואז – נוחת עליו אסון [...] הבן אשר רק איבר את זכרונו, חוזר הביתה. [...] אינה יודעת גבולות אבל הקריירה שלו נקלעת [...] המחזה עולה לראשונה בישראל, בתרגומו של אלי [...]

משתתפים (ע"פ סדר א"ב): אבי אוריה, אלי [...] שמעון לב־ארי, שירי גולן, ינאל זקס, דרור [...] הוגו ירדן, אריאל פורמן, לבנה פינקלשטיין, אולי [...] ענת צרקוני, שבתאי קונורטי.

בימוי: איציק ויינגרטן, תפאורה: אלי סיני, תלבושות: דידי גולן, מוסיקה: אורי וידיסלבסקי, תאורה: [...] קופרמן.

ההצגה הראשונה תעלה על בימת תיאטרון באר [...] בתאריך 8.11.94.

"המתחזה" היא דרמה קלאסית בבימויו של [...] האמריקאי הנודע רוברט וודרוף, מחשובי [...] בארה"ב. ביאטריס (לני שחף) מנסה להיפטר [...] פיראקו, כדי שתוכל להינשא לאהובה אלסמרו [...] לשם כך היא משתמשת בשרותיו של המשרת [...] נפשה – דה פלורס (דורון תבורי). היא נישאת לאלסמרו [...] אך מוצאת עצמה משועבדת לדה פלורס אשר [...] כמכשיר; על כורחה היא שוכבת איתו, וכדי שלא [...] פריצותה, היא שולחת בליל הנישואין אל [...] מתחזה. מעשה הפשע מאחר את ביאטריס ודה פלורס [...] לחיים ולמוות.

משתתפים (ע"פ סדר א"ב): אלון אופיר, אסף [...] אריה דור, יעל הדר, גל זייד, שלמה טרלובסקי, [...] לביא, נורמן עיסא, אביטל פסטרנק, דוד קיגלר, [...] דורון תבורי, דן תורן.

תרגום: אהרון שבתאי, בימוי: רוברט [...] תפאורה: מרים גורדצקי, תלבושות: אורנה [...] מוסיקה: אלדד לידור, תאורה: פליס רוס. הצגה [...] תתקיים בתיאטרון באר־שבע ב־3.12.94.

מבמבמים מוסיקה בקולות אנוש

[...] סווינגל סינגרס עם הסימפוניטה [...] פתיחת העונה. מנצח: אורי [...] בתוכנית: מיצירות ובר, ווהן [...] באך, רוסיני, דבוז'אק, מוצרט, [...] החיפושיות ובריהמס. [...] ירושלים.

[...] שור

[...] זמרי הסווינגל סינגרס ממשיכים מסורת [...] יוצאת דופן, שיצר וורד סווינגל בפריז לפני [...] שנים. הלהקה שנשאה את שמו, התמחתה [...] של יצירות כליות מתקופת הבארוק. לאחר [...] המקורית התפרקה, עבר סווינגל ללונדון, הקים [...] וכלל בתוכה רק זמרים בעלי השכלה [...] קלאסית. כך יכול היה להרחיב את הרפרטואר [...] יצירות מאת מלחינים קלאסיים ורומנטיים, [...] ג'אז ופופ.

[...] במבם בקולות אנוש ("בה דה בם") מוסיקה, [...] בריאתה לכלים, עשוי להיראות בעיני [...] מוסיקה כחילול הקודש. לא כך חשב הקהל [...] אולם הנרי קראון, והביע את דעתו הנחרצת [...] קצובות. סגנון השירה של השמיניה הוא [...] קליל וקצבי. כך שרו את הפוגה במי מינור [...] או את "הרונדו התורכי" מאת מוצרט. את [...] ווהן ויליאמס, "סרנדה למוסיקה", הם שרו [...] קונבנציונלי, עם ליווי תזמורתי, ואילו את [...] צ'ייקובסקי, "1812", הם שרו בסגנון פארודי [...] צהלת צחוק.

[...] המוסיקה מכלים לקולות היא בעייתית, משום [...] למשל, יש יותר מארבע אוקטבות, שלא [...] ואילו קולו של אדם מגיע לשתי [...] גם במשימה זאת, של העברה מן הכלי לקולי, [...] בכבוד. הקולות הנמוכים של הסווינגלים [...] הקונטרבאס והצ'לו, הטנורים והאלטים חיקו את [...] ואת כלי הנשיפה הנמוכים, ואילו הסופרניות [...] הכינורות ואת כלי הנשיפה הגבוהים. [...] עם מנצחה הרגיש אורי מאיר, היטיבה [...] הסווינגלים ולהגיש, בתחילת הסתיו, קונצרט [...] ומלהיב.

מסעות קולנועיים

[...] ללימודים גיאוגרפיים" וסינמטק תל־אביב [...] ב־28 באוקטובר סדרה של 14 מפגשים דו־[...] שתעסוק בנושא "המסע". הפגישות ייערכו בימי [...] בשעה 9.30 או בשעה 13.00 (לפי בחירה).

[...] – אמיתי, כתוב, מדומה, נפשי, בין־כוכבי – [...] סופרים, פסיכולוגים, פילוסופים, אנתרופולוגים, [...] קולנוע וסתם אנשים. בפגישות ייבחנו הדרכים [...] הקולנוע בנושא זה. כל מפגש יכלול סרט [...] על המסע בתרבות האדם.

הרצאות: "מסעות רוחניים" – מרצה: נחי אלון. [...] לגילוי אפריקה" – מרצה: גרשון שיינמן. [...] המסע הישראלי" – מרצה: פרופ' ג'אר נאמן. [...] כסיפור מסע" –מרצה: יואל רפל. "מסעות [...] דמיוניים" – מרצה: נחמן אינגבר. "מסעות [...]" – מרצה: פרופ' יעקב רז. "מסע בתוככי הנפש" [...] ניסים דיין.

[...] השתתפות ל־14 פגישות: 500 שקלים. לחברי [...] והמרכז ללימודים גיאוגרפיים: 390 שקלים.

הזוכים בתחרות ע"ש רפי גורליק

[...] בתחרות הפסנתרן המצטיין ע"ש רפי גורליק [...] שהתקיימה ביום שני, ה־3 באוקטובר 1994, במרכז [...] בירושלים, הם: טל וייסמן – הזוכה לשנה זו [...] ואורר בן־ארי – לשנה הבאה (תשנ"ו), סדר [...] נקבע על פי גילם.

[...] כל אחד משני הפרסים – 4,000 דולר. [...] יופיע ברסיטל במסגרת טקס הזכרון השנתי [...] גורליק, בחודש אפריל, מעמד בו יוענק הפרס. טל [...] יקבל את הפרס ויופיע בטקס הזכרון באפריל '95 [...] בן־ארי – באפריל '96.

"ספטמבר" יועלה בנובמבר

האמנית קרולין קרלסון, מהיוצרות הגדולות של זמננו בתחום המחול המודרני, תגיע לישראל בלוויית להקת הבלט של הלסינקי, לשתי הופעות שיתקיימו בהיכל התרבות בתל־אביב ב־12 ו־14 בנובמבר '94.

קרלסון תעלה בישראל את יצירתה החדשה "ספטמבר – כשהגורל שותה כוס קפה". זוהי יצירת אמנות טוטאלית, הכוללת כוריאוגרפיה, עיצוב בימתי פלסטי, תלבושות דרמטיות, מוסיקה מהפנטת בביצוע חי של שלושה מוסיקאים, ותיאטרליות עוצרת־נשימה.

"ספטמבר" היא מסע אינטנסיבי החושף עולם פיוטי, בו חוברים זיכרונות, חלומות ומיתוסים – כאשר קרלסון עושה שימוש מרגש ומרהיב־עין באלמנטים של

קרולין קרלסון. "כשהגורל שותה כוס קפה".

תלבושות ותפאורה כמו כנפי מלאכים, חלונות, מגירות־ענק, וילונות שקופים עצומי־מימדים ועוד. איתה על הבמה 12 רקדניות ורקדנים בכירים מלהקת הבלט של הלסינקי, שהיא אחת מלהקות המחול החשובות באירופה, המציגה נוכחות פיסית חזקה ומרשימה בתיאטרליות שלה.

מאחורי הבמה, על כסא מוגבה כמו בהיכל הקודש, יושב המוסיקאי הפיני מיקו־יוויל מיקולה, המלווה את כל המופע במוסיקה מקורית פרי־עטו, שהוגדרה כ"שירת השטן ושירת המלאכים גם יחד". התאורה המיוחדת של קלוד נאוויל משלימה יצירת אמנות רב־תחומית, המשלבת פס קול מוקלט ומוסיקה חיה, וכוללת אלמנטים רבים מעולם המחול הקלאסי והמודרני. הצופים נחשפים למופע יוצא דופן באווירתו, היוצר מוזאיקה של פיוט, חלום ומציאות.

קרולין קרלסון, ילידת ארצות הברית (1943) ובת למשפחה ממוצא פיני, נחשבת לאחת מפורצות הדרך במחול המודרני בעשרים השנה האחרונות וליוצרת חדשנית, שלזכותה נזקפות האימפרוביזציות הראשונות במחול בשילוב מוסיקה חיה. היא יוצרת ומופיעה עם להקות המחול הגדולות בעולם, ביניהן להקת בית האופרה של פאריס, לה סקאלה של מילאנו, התיאטרון והאופרה של הלסינקי, תיאטר דה־לה־ויל מצרפת ועוד, ומחלקת את עיקר זמנה בין הלסינקי, פריס ושטוקהולם, שם היא מכהנת מזה כשנה כמנהלת האמנותית של באלט קולברג הנודע.

הביקור הנוכחי של קרלסון בישראל מופק על ידי "מולטי מדיה". זהו ביקורה השלישי בארץ, לאחר ביקור ראשון ב־1977 וביקור נוסף ב־1984, שבו העלתה בירושלים בהצלחה רבה את מופע היחיד שלה "בלו ליירי" במסגרת פסטיבל ישראל.

שיעור בתרבות וטעם־טוב

שרית רמתי

בית יפה ומיוחד במינו, בשעת בוקר סתווית למשעי, באיזור הישן של יפו, מעל מסעדות "תורכיז" ו"הריף", נערך ככה סתם, אירוע שאורגן ע"י השגרירות השווייצרית ונקרא "Cultural Matinee in Yafo". האירוע כלל תערוכה מציוריו של מיכאל סמוס, ונגינה באבוב על ידי אורי מירז. סמוס הינו פליט שואה שבילה את ימי המלחמה בגיטו

הצייר מיכאל סמוס (מימין) והאבובן אורי מירז, בשעת בוקר סתווית.

לחבר אליהם את נגינתו של אורי מירז ויצירתו של בן־ציון אורגד. מירז, חבר בתזמורת הקאמרית הישראלית, בחר לנגן שתי יצירות לאבוב סולו. "פנטזיה" מאת ג'.פ. טלמן, ומונולוג מאת אורגד. שניהם מונולוגים המשאירים חופש רב לביצוע, אותו לקח מירז במשורה מבורכת.

אורגד הציג את עצמו כמלחין שהישראליות שלו מתבטאת רק בעובדה שהוא בעל אזרחות ישראלית. לאור שמיעת היצירה נשארה תמוהה בעיני שאלת זהותו הלאומית של המלחין, שאותו אני מכבדת במיוחד. יש בה מוטיבים רבים שאינם משתמעים לשתי פנים, וקשה להאמין שהם תוצאה ישירה של הפרשנות. מצאו חן בעיני היצירה והביצוע.

כאמור, האירוע אורגן ע"י השגרירות השווייצית, או ליתר דיוק, ע"י הנספח התרבותי שלהם, רומן בוש. יחד עם המתאבנים ואנשי השגרירות השווייצרים, יצא אירוע שהם יכולים להיות גאים בו.

מפגש בחי"ס לאמנות – החודש בתל אביב

בית הספר לאמנות "קמרה אובסקורה" מסכם את האירועים לציון 15 שנה להקמתו, במפגש אקדמי ראשון מסוגו, עם בית הספר לאמנות OF VISUAL ARTS SCHOOL, ניו־יורק. המפגש יעסוק בהתפתחויות הטכנולוגיות וההשפעותיהן העתידיות על הצילום, הקולנוע, הוידיאו, האנימציה ואמנות המחשב.

במפגש יתקיים דיון מקצועי בין אמנים, מרצים ואנשי סגל מבתי ספר לאמנות בארץ לבין עמיתיהם מה־ARTS SCHOOL OF VISUAL בניו־יורק. המפגש יתמקד בניסיון להבין את ההשלכות התרבותיות והאמנותיות הנובעות מהתפתחות הטכנולוגיה ואמצעי התקשורת, ויעסוק בבחינת היחסים בין תחומי האמנות השונים, ובבדיקה מחדש של ההגדרות וההבחנות המסורתיות ביניהם. יגיעו למפגש כעשרה אמנים ומרצים נבחרים מהמחלקות לצילום, אמנות מחשב, קולנוע, וידיאו ואנימציה.

ההרצאות והסדנאות יתקיימו ברובן ב"קמרה אובסקורה" בתאריכים 16־20 באוקטובר, 1994, ובנוסף להן יוצגו בבית הספר תערוכת סגל ובוגרי המחלקה לתואר שני בצילום מה־SVA, מיצב וידיאו/מחשב אינטראקטיבי ועוד. אירועים נוספים והקרנות מיוחדות יערכו במוזיאון תל־אביב ובסינמטק תל־אביב.

□□□ "מהלך על נייר" הוא שם תערוכתו של משה האוזמן שתתקיים בתאריכים 25.10־17.11.94 במרכז ללימודי אמנויות (רח' יפת 28) ביפו. אוצרת: אורית פרנקל־הדריס.

□□□ התערוכות – "1100 שנות ארכיטקטורה בפראג", מיצב של האמנית מילנה דופיטובה ומיצב של האמן פאבל הרמל, מוצגות במרכז ז'ראר בכר (רח' בצלאל 11) ירושלים עד 31.10.94.

□□□ תערוכת צילומים של בתי קברות יהודיים בבוהמיה ומוראביה מוצגת מ־11.10 עד 31.10.94 באולם ברמן, בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי.

□□□ בגלריה יפעת (באתר ההנצחה) שבקיבוץ יפעת, מוצגת תערוכת עבודות של נועה רוזן "תחושות טרציתי לסכות" – עד סוף אוקטובר. פרטים בטלפון: 06־548834.

□□□ במוזיאון הנגב (רח' העצמאות, באר־שבע) מוצגת התערוכה "פיסול קרמי – עבודות בחומר" (במסגרת ארט פיקוס) עד 12.11.94.

□□□ במכללת הדסה בירושלים מוצגת תערוכת בוגרים ומורים "זמן חשיפה" של החוג לעיצוב תעשייתי והחוג לצילום מקצועי. אוצרת: ציפי ויצמן. נעילה: 10.11.94.

□□□ בגלריה לימבוס (בן יהודה 159־161) בת"א, מוצגת מ־11.10 תערוכה אחת "אטלנטיס – ימים אבודים" של חמישה אמנים: דפנה איבילוב, יעל ביבר, איל בן־דב, יהודית גואטה, וגליה גור־זאב.

□□□ קובי ניב ודודו גבע ההורים החוקיים של יוסף הפקיר, שהופיע בעיתונים שונים ותועד במספר ספרים, מגיעים עתה להציגו בתערוכה, שתפתח ב־17.10.94 בסינמטק ת"א.

יוסף, הפקיד המפוזרם.

□□□ במוזיאון הארם והסביבה (רח' שרת 16) בפתח תקוה, ייפתחו ב־11.10.94 שתי תערוכות: הדיקום סוקס ואשר (באדיבות מוזיאון ישראל).

□□□ תערוכת ציורים של הדרה רותם, ותערוכת הדפסים של שלמה צדקיה, מוצגות בבית "יד לבנים" ברעננה עד 29.10.94. אוצרת: אורנה פיכמן.

□□□ תערוכתה של הדסה בארי "מונוטיפ, ישראל 94" תוצג מ־15.10.94 ועד 26.10.94 בגלריה אפרת בת"א. מונוטיפ הוא הדפס בודד הנוצר מהעברת ציור ממשטח חלק אל הנייר. תהליך הדפס זה פותח אפשרויות מגוונות ומעניינות.

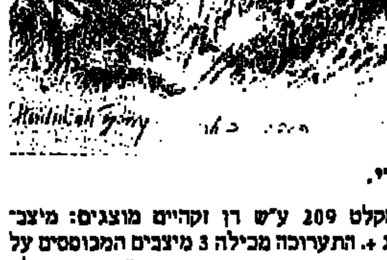

הדסה בארי.

□□□ במקלט 209 ע"ש דן זקהיים מוצגים: מיצב־תיעור־מיצג +. התערוכה מכילה 3 מיצבים המבוססים על חומרים דוקומנטריים ממיצגים שנעשו ע"י אמני מקלט 209. משתתפים: ענת שן, תמר רבן ורון זקהיים שנפטר השנה. עבודותיו מוצגות ע"י אשתו קרול גורין.

העבודות מתייחסות למסמכים, תצלומים ואובייקטים ממיצגים, כאל חומר גלם למחשבה שניה ולעשייה חדשה. התערוכה מכילה גם פינת ישיבה ועיון, בה מוזמן הקהל לעיין בחומר תיעורי נוסף של המקלט: קטלוגים, צילומים, סרטי וידיאו. נעילה: 14.11.94.

□□□ ב־11 באוקטובר תיפתח במוזיאון ארץ ישראל בתל אביב התערוכה "קו דיאלוג", במסגרת אירועי ארט פוקוס. מטרת התערוכה ליצור דו־שיח בין קבוצת אמנים ישראלים לקבוצת אמנים פלשתינים, באמצעות מכשיר הפקס. האמנים (ציירים, צלמים ומשוררים) התבקשו לשלוח צילומי יצירות ותומר ביוגרפי, שהועברו לכל אחד מחברי קבוצת הדיאלוג כמעין הצגת תעודת זהות. לכל אמן ניתנה האפשרות לבחור אמן אחר או יותר מתוך קבוצת הדיאלוג, וליצור עמו/עמם קשר בתחומי עניין משותפים, באמצעות מכשיר פקס המוצב באולם התערוכה במוזיאון. היצירות, שיגיעו מדי יום, יוצגו באולם התערוכה.

לא דיון על שטח

שלום עם סוריה יפתח דינמיקה שונה מזו הקיימת היום, דינמיקה שיהיה קשה לשנותה מהיום למחר. אמנם אין זו פוליסת ביטוח, והנדבך המרכזי של בטחון ישראל תהיה גם להבא חברה בעלת איכות, כלכלה איתנה וצה"ל

□ רפי קוצר

המערכה הציבורית על הגולן בעיצומה. בדיון הציבורי נשמעים קולות צורמים, וגם כאלה שיש בהם היגיון, פרט למסקנות, שהן מנוגדות להיגיון של הכותב עצמו.

אצלנו מקובל, שכל פוליטיקאי נעשה מומחה לכל. ההבדל בין פוליטיקאי ובין מדינאי הוא בכך שהפוליטיקאי מתמרן בהווה על סמך נסיון העבר שלו בלבד, בעוד המדינאי מנסה בהווה לעצב את יסודות העתיד.

טיבה של מדיניות, שהיא אינה יכולה להתנהל בכל שלביה על-ידי בית המחוקקים, ולא על-ידי הציבור כולו. הכנסת יכולה לקבוע את הכיוון הכללי, את הבסיסים הרעיוניים של פעילות מדינית. הזרוע המבצעת, הממשלה, היא המוסמכת לבצע, קרי: לנהל משא-ומתן. את התוצאות היא צריכה להביא לאישור הכנסת או העם. הכנסת יכולה לא לאשר; העם, במשאל-עם או בבחירות, יכול להצביע בעד או נגד.

בעיית הגולן איננה דיון על שטח בלבד – זה דיון על אסטרטגיה של שלום, או דחייתה. אופוזיציה רצינית צריכה להציע אלטרנטיבה שלמה למהלך, ולא לעסוק בתמרונים פרלמנטריים, גם אם הם חוקיים.

חייתי בצילה המאיים של הרמה במשך עשרות שנים, בשער הגולן. מצפון-מזרח היו הסורים, מצד ירדן נפלו קטיושות של הפתח. בני הצעיר ישן שלוש שנים במקלט. זכורות לי כל הפעולות בשטחים המפורזים, והקרבות בנוקייב ותופיק. כשעלינו על הרמה אחרי מלחמת ששת הימים, ראינו את כל הביצורים ושדות המוקשים שהסורים הקימו שם. זה היה מרכא. הייתי בין אלה שתמכו בהתיישבות בגולן ובהחזקתו. חברים במפם בוודאי זוכרים את המלחמות שניהלתי עם מתנגדי ההתיישבות בגולן. מבחינת הרגש, אני גם היום עם המתיישבים שם, ואני מבין לליבם. הם נלחמים על הבית שהקימו. הם לא הלכו לשם בשם קדושת הארץ, אלא בשם הרעיון להחזיק את השטח על-ידי התיישבות ולהפוך שממת בולת לאדמת ישוב, והם עשו זאת בעמל רב ובהצלחה.

מדוע בכל זאת שיניתי את דעתי, לכך יש תשובה פשוטה – כי המציאות עכשיו שונה. המציאות העולמית, המציאות במזרח התיכון והמציאות בישראל.

בזירה הבינלאומית נוצרה מציאות חדשה, עם קריסת שיווי המשקל הדו-קוטבי בין שתי המעצמות. העולם נשאר עם מעצמת-על אחת, ובמקום בריה"מ יש כיום מדינות לאומיות קטנות, חדשות ועניות, בהן נותר נשק גרעיני העלול לסכן את העולם. למדינות אלה אין משאבים כדי לתחזק ולשמור על המאגר הגרעיני שלהן, ואין משאבים כדי לשקם את כלכלותיהן ולנקות את הזיהום הסביבתי שהצטבר. הן מוכנות למכור חלקים מהכוח הגרעיני הזה, והמומחים והידע, לכל המרבה במחיר.

עובדה היא, שקיימת דליפה מתמדת של חומר רדיואקטיבי ממזרח למערב. חלק בהברחות וחלק דולף בסדקים בין האצבעות דרכן מסתכלות הממשלות במדינות אלה. פקיסטן, קוריאה הצפונית, עירק, איראן והודו – לכמה מהן יש נשק גרעיני, לאחרות יהיה בעוד שנים ספורות. לדברי קרל בילדר ממכון רנד, "... זרימת מידע לתוך ומתוך מדינה כלשהי אינה ניתנת עוד לשליטה על-ידי המדינה... זהו כוח עמוק יותר, המשנה את סביבת האיום ואת בעיית ההפצה... המידע הדרוש לפיתוח כלי נשק גרעיניים יתפשט באופן בלתי נמנע, מעבר לשליטת המדינה הלאומית... מה שנכון לגבי כלי נשק גרעיניים, נכון במידה שווה גם לגבי כלי נשק אחרים" (טופלר, ע' 226-7). גם הנשק הכימי והביולוגי נפוץ ונמצא במאגרים גדולים כמעט בכל מדינה בעולם. נשק זה אסור לפי האמנות הבינלאומיות, אבל בגלל היעדר תגובה מצד הקהילייה הבינלאומית והמעצמות כשהשתמשו בנשק זה בתימן ובמלחמת איראן-עירק, השימוש בנשק מסוגים אלה במלחמה הוא בעל הסתברות גבוהה. אצלנו חילקו מסכות נגד גז, עדות לכך שעניין הסבירות איננו דמיוני.

כל הגנרלים והאופוזיציונרים המונים את מספר הטנקים הסוריים, הטילים וחילי הקבע, לא שאלו את עצמם איך ניתן לנטרל את כל אלה. למעשה הם אומרים: המוצא היחיד הוא הרתעה על-ידי כוח צבאי נגדי, והמשך מצב העימות. זה מתבטא כרגע בהמשך מירוץ החימוש, המשך מצב המלחמה, אבל לא מלחמה פעילה בשלב זה.

במאמרו ערב החג קובע רוני בן-ישי, כי מבחינה כמותית בתחומים שונים עברו אותנו הסורים. גם הוא מונה את כל הכמויות, ומציין כי יתרונה האיכותי של ישראל הוא עכשיו במספר תותחים, בעיקר חיל אוויר, אמצעים ללוחמת לילה, וכמובן איכות הלוחמים. הייתי מונה עוד מספר יתרונות שלנו, אבל לא בזה עסקינן.

לדאבוני, כל אלה שמדברים על שמירת המכשול הקרקעי בגולן שבידי ישראל, מתייחסים למלחמה שהייתה. למלחמת יום הכיפורים קדמו הערכות על מכשולים קרקעיים ומערכת ביצורים. התיזה היתה, שאין לסדאת אופציה למלחמה. שערו בנפשכם מה היה נחסך אילו המדיניות לא היתה סטטית, אלא רואה בנכסים אלה אמצעי למשא-ומתן. זה אמנם לא חלב, אלא דם שנשפך, אבל כדאי לחשוב על זה.

יש עוד כמה פרמטרים שלא הובאו בחשבון על-ידי אלה הרוצים למנוע משא-ומתן על הגולן.

ראשית, המשך מצב העימות. אין בכוונתי להלך אימים בעניין כמויות אמצעי הלחימה שבידי הסורים. הימין בדרך כלל מאשים את רבין ופרס שאומרים כי אם לא נגיע להסדר עם דמשק בהזדמנות הזאת, תהיה מלחמה.

המשך מצב העימות ומירוץ החימוש הבלתי פוסק יעלו ללא ספק את סבירות המלחמה הבאה. מלחמה זו תיתכן אם תיווצר סיטואציה פוליטית מתאימה לסורים. נניח, קואליציה עם אירן סדאם חוסיין. מלחמה זו תיתכן אם הסורים ישיגו כלי נשק שיצמצמו את הפער בינינו, או כתוצאה מהערכת מודיעין שגויה של אחד הצדדים. הדוגמאות להערכה שגויה הן מלחמת ששת הימים – הערכה לא נכונה של נאצר, ומלחמת יום הכיפורים – הערכה שגויה שלנו.

אשר לגורם הזמן וסוג המלחמה, בספרו החדש, "מלחמה ואנטי מלחמה", אומר אלווין טופלר (ע' 209), על צבאות חכמים מול צבאות "מוחכמים":

"... אין לשכוח את הטילים עצמם. סדאם חוסיין של מחר, מציין גור (יועץ ההגנה לשעבר במשרד מזכיר ההגנה של ארה"ב) יוכל לקחת טכנולוגיה ישנה באופן יחסי, כמו טיל סקאד... ולהנחית אותה בדייקנות על מטרה. כל שצריך לעשות הוא להוסיף מקלט ניווט GPS מסחרי כמו הסלגר, שקנה לו שם במלחמת המפרץ, לשנות מעט את החיווט ולהוסיף כמה פריטים. וכך, תמורת 5,000 דולר בערך יוכל סדאם, או האירנים, או כל המבקש, להשיג תוך חמש שנים סקאד חכם, במקום הטיל שנודע לשימצה בסרבולו ובקושי לכוונו ששוגר לעבר תל-אביב וריאד.

התוספת של "חוכמת" גל שלישי, שאפשר להשיגה באופן מסחרי, לכל כלי הנשק הישנים של הגל השני, עלולה להופכם לכלי נשק חכמים בהוצאה מזערית, שאפילו צבאות מרוששים יוכלו לעמוד בה. כך ימצאו עצמם הצבאות החכמים היום לנוכח הצבאות המתוחכמים של המחר.

אמנם ארה"ב ומדינות מתקדמות אחרות מבחינה צבאית ישמרו על יתרונות מסוימים, כמו חיילים משכילים יותר, יכולות מקצועית יותר ושילוב מערכות טוב יותר. "אבל אין לצפות שהחד-צדדיות של מלחמת המפרץ תחזור על עצמה בעתיד, כיוון שלפחות חלק ממרכיבי הנשק של הגל השלישי יתפשט בעולם, כדרכונו של תהליך האיזורה", קובע טופלר.

תהליך האיזורה תעשיות הביטחון מתקדם בכל העולם. טכנולוגיות שהיו חסויות עד היום יכנסו לשוק האזרחי. טופלר רואה את המלחמה הבאה כמלחמה טכנולוגית חכמה באמצעים חדשים, שרק חלקם הופעל במלחמת המפרץ.

השר לשעבר ארנס טוען, כי "אי-אפשר לכבוש את ישראל עם טילים". זה נכון, אבל אפשר לגרום להרג רב מאד.

בתכנון המלחמה על המדינה להביא בחשבון את המשאבים העומדים לרשותה, את האבידות האפשריות, בצבא ובקרב אזרחיה, את הנזקים ובעיקר את מטרות המלחמה. לדעתי, ננצח במלחמה. אבל מה יהיה אחריה – נכניע את סוריה? נכבוש את דמשק? יהיה מצב מדיני אחר, או נחזור אל המשבצת הראשונה בלוח המשחק?

אני סבור שנחזור לנקודת ההתחלה, אחרי אבידות קשות והקזות דם איומות.

הזמן יפעל לטובתנו רק אם ננצל אותו היטב, נעשה הערכת מצב מפוקחת ונעשה נכון את הדברים הנכונים. איני מזלזל בנכס הקרקעי בגולן, אבל עם כל הכבוד והיראה, הוא חיוני במצב הנוכחי. חשיבותו לא תבוטל, אבל הוא יהיה פחות חיוני אם הנסיבות ישתנו.

כשרוצים שלום, יש לעשות את חשבון הרווח והפסד. שלום אינו יכול להיות רווח של צד אחד בלבד.

שלום עם סוריה ייפתח דינמיקה בה יקטן מאד הסיכוי של קואליציה מהסוג שהוזכרה; איזור הגולן שיושב בצפיפות על-ידי אוכלוסיה סורית, שיהיו בו אתרי תיירות ומסחר והוא יהיה מפורז, תהיה בו ערובה מסוימת. הצוה השלום והיחסים בין שתי המדינות, אמצעי חישה אלקטרוניים ואוויריים, נקודות תצפית של צבא אמריקני, גיבוי בינלאומי ושלום כולל עם מדינות ערב – כל אלה ייפתחו דינמיקה שונה מזו שקיימת היום, דינמיקה שיהיה קשה לשנותה מהיום למחר. כל אלה אינם פוליסת ביטוח, והנדבך המרכזי של בטחוננו יהיה גם להבא חברה בעלת איכות, כלכלה איתנה וצה"ל, אך הסיטואציה כיום היא כזאת שקיימת אפשרות להשגת שלום. יש בכך סיכון מסוים, ויידרשו קורבנות, אבל כדאי וחייבים לנסות, כי האלטרנטיבה השנייה יותר מסוכנת וקורבנותיה יהיו רבים וקשים יותר.

אל תגידו לי "העיניים של המדינה"

ראיתי את היכולת של עיני הלוויינים ומחשב העל, וראיתי מה זה טווח ביטחון, כשטיל עובר אותו בשתי שניות, ואיני רוצה לראות מלחמה אחרת □□□ איני רוצה לראות מפקד בעל עבר קרבי, שידע מלחמה ולא יודע את המלחמה לשלום, שובת רעב כדי להשיג מלחמה בעוד 5"ל שנים □□□ מכתב אישי אל תושבי רמת הגולן ואביגדור קהלני

□ אברהם כהן

ראיתי מלחמה אחרת. בקולורדו ספרינגס בארה"ב, בעומק רב מתחת לאדמה, ראיתי על המירקע אנשים הולכים בכיכר האדומה, ועיר בפעולת יום-יום – מגובה של 80 מטר, וחייכתי למראה אדם שעושה צרכיו בחצר הבית, במרחק אלפי קילומטרים, בזמן אמת.

בצפייה במערך תקשורת שיכול להתביית על שיחה אחת מיני מאות אלפי שיחות בשבריר שנייה, הבנתי שלכותל יש גם עיניים. לשמע הסבר הפריסה של ברית נאט"ו ומאזן הנשק הלא קונבנציונלי חשתי חיל ורעדה לדעת עד כמה דקה קליפת כדור הארץ, ועד כמה רב הקושי בשמירת השלום.

דעו לכם, תושבי הגולן, שאיני רוצה לראות מלחמה אחרת. הזכות על הגולן לא שייכת לכם, תושבים יקרים, ואל תגידו לי "העיניים של המדינה", כי ראיתי את היכולת של עיני הלוויינים ומחשב העל, וראיתי מה זה טווח ביטחון שטיל עובר אותו בשתי שניות, ואיני רוצה לראות מלחמה אחרת. איני רוצה לראות מפקד בעל עבר קרבי, שידע מלחמה ולא יודע את המלחמה לשלום, שובת רעב כדי להשיג מלחמה בעוד 5"ל שנים.

זו איננה אחריות כלפי העם והמדינה.

לא יהיה קרב בלימה

במלחמה הבאה, אביגדור קהלני, לא יהיה קרב בלימה, כי 60 שניות יהיה הזמן הארוך ביותר ליצירת תוהו ובוהו, וחושך.

אנו חיים במציאות משתנה, ואני מצפה מכך שתשנה את תפישתך בתקופה בה הסכמי השלום בינינו לבין מדינות ערב מעלים דמעות התרגשות בעיני כולנו, ונפתחים קשרים דיפלומטיים עם מדינות רבות. בתקופה בה המדינה מתפתחת ומתחסנת, תן את הזכות לאלפים הרבים שידעו וגדלו ביתמות ובצער של אובדן, לנגב דמעה על אושר ולדעת שהקורבנות היקרים מכל, דמם לא נשפך לשווא בהגנה על מולדתם, ועזור לממשלתך לכבוש את השלום.

ואתם תושבי הגולן, אל תגידו: על גופותינו וכו' מהרמה. תנו את זיעת גופכם לבנייה ושלום, לא למלחמה ולאבדון.

הכותב היה חבר המשלחת שהוזמנה מטעם המימשל האמריקני

שאלות, משאלות והיפותזות

חה"כ רן כהן מאמין שאפשר היה להכליל את ש"ס בממשלה גם בלי חוק "עוקף בג"ץ". אולי, אבל קשה להניח כי אחרי שלשכת העבודה נתנה לש"ס את כל תאוותה, תתרצה עכשיו ש"ס ותסתפק בפחות. הזעם על העבודה לא מחזיר את הגלגל אחורנית □□□ גם אלה שהאמינו שכדאי להתעקש על פשרה בגולן ניצבים בפני מציאות חדשה, וטענת רבים מהם כי לרן כהן יד וחלק במציאות הזאת אינה משנה את המציאות

□ מאיר בן-מאיר

לכאורה הכל כבר נכתב ונאמר על התנאים לעשיית שלום עם סוריה, ולהבדיל אלף אלפי הבדלות גם בעניין התנאים לכניסת ש"ס לממשלה, לשם הרחבת הבסיס הקואליציוני לעשיית מעשה השלום. אך בפועל שבה המציאות ומספקת חדשות לבקרים.

חה"כ רן כהן מאמין, כי אם תפנה ישראל את כל הגולן אסד "יספק את הסחורה" ויעשה שלום עם ישראל. אשרי המאמין. יש מי שסבורים כי תקדים סיני איננו בהכרח תקדים, ואפשר למצוא פשרה טריטוריאלית עם אסד בגולן. קשה להאמין. לאו דווקא משום שאסד איננו יכול לדרוש מישראל פחות מסדאת, אלא ואולי בעיקר משום שאסד אינו יכול להסתפק בפחות ממה שמציע לו חה"כ רן כהן, חזור והצע.

רן כהן מאמין וטוען, שאפשר היה להכליל את ש"ס בממשלה גם בלי חוק "עוקף בג"ץ". יכול להיות שאכן אפשר היה, אבל קשה להניח כי אחרי שלשכת העבודה נתנה לש"ס את כל תאוותה תתרצה עכשיו ש"ס ותסתפק בפחות. חה"כ כהן יכול לזעום ולגנות את ... העבודה, אבל הזעם אינו מחזיר גלגלים לאחור. גם ... שהאמינו כי ראוי ואולי אף כדאי להתעקש על פשרה בגולן, ניצבים בפני מציאות חדשה, וטענת רבים ... לרן כהן יד וחלק במציאות הזאת אינה משנה ... המציאות כהוא זה.

גם רן כהן עומד בפני מציאות חדשה, וטענתו ... לעבודה יד וחלק במציאות לא תשנה אותה.

יכול להיות שלהיסטוריונים שמורה הפריווילגיה להציג שאלות היפותטיות כגון מה היה קורה אילו... לפוליטיקאים לא עומדת זכות כזאת, הם חייבים ... לשאלות קונקרטיות, ולא להיפותזות.

הבחירה הקונקרטית הניצבת בפני רן כהן היא – ש"ס בפנים, כשכל תאוותה מסופקת לה ע"י העבודה והמשך תהליך השלום, או ש"ס בחוץ, וסיכון תהליך השלום. כשבפני מי שרוצים פשרה בגולן ניצבת השאלה – ויתור על כל הרמה, או אחיזה ברמה והפסקת המו"מ לשלום.

למי שחייבים בתשובות לא ניתנת הפריווילגיה לבחור את השאלות. מאז הגירוש מגן העדן ניטלה מן האדם הברירה לבחור בין טוב לרע, אלא בין רע לרע יותר.

בפוליטיקה הישראלית לא חסרות צפרדעים

בהקשר של רן כהן, ש"ס וכו', מן הראוי להזכיר המעשה בשמעון ולוי שהיו מהלכים בדרך ונתקלו בצפרדע נקרתה בדרכם. אמר שמעון ללוי: בלע את הצפרדע ואתן לך עשרה שקלים. חשקה נפשו של לוי בממון, התגבר ובלע את הצפרדע. משהמשיכו בדרכם קירקרה הצפרדע בבטנו של לוי, ושמעון היה מיצר על עשרת השקלים שאבדו לו בפחזו.

ראה הקב"ה בצרתם, וזימן להם צפרדע נוספת בדרכם. מיהרו שניהם להציע זה לזה את היפוכה של עיסקת הפחז שעשו לפני כן. שמעון מיהר ובלע את הצפרדע השנייה, ושב וקיבל את ממונו מלוי. כשהמשיכו ללכת אמר שמעון ללוי: ראה מה נפלאו דרכי השם. ישתבח – גם בקיבתי וגם בקיבתך מקרקרות צפרדעים, ואילו עשרת השקלים נותרו במקומם.

מרקחת צפרדעים אמנם איננה ... בפוליטיקה אי-אפשר להיות אניני טעם. מי ... צפרדעים, ימים יגידו. אך אל דאגה, בנתיבי הפוליטיקה הישראלית, הצפרדעים מצויות בשפע.

טלוויזיה

ושוד. המספרים על חוויותיהם כמשתתפים או כצופים בסרטי וולט דיסני. מנחה התכנית – מייקל אייזנר, נשיא אולפני וולט דיסני

21.00 קומדי סטור – תכנית בידור
21.30 לילה גוב – תכנית בידור לילית, בהנחייתו של גידי גוב
22.45 ירח מעל מיאמי – סדרה בלשית רומנטית
23.40 בראש של הרמן – סדרה קומית
00.00 החדשות
00.05 בראש של הרמן – המשך

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 חבויות הבוקר של קול המוסיקה
10.15 פותחים באלינגטון ומסיימים בשוסטקוביץ' – דיוק אלינגטון: INDIGO MOOD (ארי דניאלס, קלרנית/ דייב גרוזין, פסנתר ועיבוד); ברהמס: סונטה בפה מינור לקלרנית ולפסנתר, אופ' 1/120 (תאה קינג/ קליפורד בנסון); 2 יצירות עם מריו די קלארווה (סבינה מאייר/ וולפגנג מאייר): רייזר והל: פולנק: סונטה לשתי קלרניתות; מוצרט: דיברטימנטו בפה מז'ור ל-3 בסטהורן (בעקבות אריות מתוך דון ג'ובאני); בטהובן: חמישייה במי-במול מז'ור לפסנתר ולכלי-נשיפה, אופ' 16 (ר. לופו/ דה פריז/ פיטרסון/ וארוו/ פולארד); שוסטקוביץ': חמישייה בסול מינור לפסנתר ולכלי-קשת, אופ' 57 (ולאדימיר אשכנזי/ רביעיית פיצוויליאם).
12.00 קול החצוצרות – לגראן: ההונה (מיילס דיוויס); הומל: קונצ'רטו במי-במול מז'ור לחצוצרה ולתזמורת (ארתורו סנדובאל/ סימ' לונדון/ לואיס האזה); ואנ'קאר: קונצ'רטו לחצוצרה, לכלי-נקישה ולכלי-מקלדת (ניון וולאס/ וולאס קולקשן/ ר. קואפיל/ ס. רייט); ארוטוניאן: קונצ'רטו לחצוצרה ולתזמורת (ברנאר סוסטרו/ פיל' עמק הלואר/ מרק סוסטרו); שלושה חצוצרנים בהופעה משותפת בפסטיבל מונטרה 1975: דיזי גילספי, רוי אלדרידג' וקלארק טרי ושלישיית א. פיטרסון.
13.10 אגן הים התיכון
13.57 בימת שיר
14.06 מוסיקה לשעת צהריים
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – חגיגות 300 לנמור (בלגיה)
18.00 מחזורי יצירות – היצירות לפסנתר של יוהאנס ברהמס
19.05 צלילים בין ערביים
20.00 בימת שיר
20.03 מעברים – מסע בצלילים
22.00 מסרף התקליטייה
23.00 צלילים לסיומו של יום

רשת א'

06.06 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה עם בני הורל
08.55 קראתי ספר
09.05 פתוח – חוקי עבודה
09.55 מתכון יומי
10.05 סלרדיו – שירות מידע למאזינים
11.05 שירים עבריים
12.05 מוסף מזרח תיכון
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער, ובו חסביחים, סיפורים, שירים, חידונים, כתבות ושיחות על נושאים שונים
15.00 שירים ישראלים מעורבים
16.05 מועדון שעון הזהב
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 "קול האמנויות" – על הנעשה באמנות הפלסטית: עיצוב, צילום, פיסול, ארכיטקטורה וציור
18.05 מנחת ערב – משדר לאקטואליה ומורשת ישראל
19.05 בין הזמנים
19.45 שיעור במחשבת היהדות
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית
20.50 פרקי היום בתנ"ך
21.00 בחברותא – יהדות במרחב הזמן
22.05 יחסים – על חיזור אהבה ומין
23.05 "מלים שמוסות לנעה" – והפעם: "זרות ברוח" – דיוקן של הסופר העולה גרגורי כנוביץ': בתוכנית משתתפת המתרגמת דווידה קרול; קורא מוטי ברכאן

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות מוסיקה
08.05 עניין אחר – עוד חדשות ואורח עם דליה יאירי
09.05 מה היה לנו עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום – משדר צהריים
14.05 רועי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע הכסף עם נוח דווידוב
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים – מגזין בעניני משפט עם משה נגבי
20.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט והיום הזה
21.15 משחקי לילה עם זאב עזר
23.05 סולנולים בספים עם אלכס הילמן
01.05 לתוך הלילה עם יוסי סיאס
05.05 אור ראשון

רשת ג'

06.05 הכל פתוח
07.05 אוקטן גימל
09.05 בוקר בוקר עם מוחם פרי
10.05 תוכנית עשר עם אורנה יקיר
11.05 סיאס וחוה עם יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית עם גיל קומר
13.05 לוהט עם שוש עטרי
14.05 חרש, חדיש ומחודש עם סוני פיין
15.05 חולה רדיו עם דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים עם עופר נחשון
17.05 ברחובות שלנו
19.05 שעה אישית עם שמעון פרוס
20.05 MTV בגימל – עם נתיב רובינזון
21.05 כותל המזרח – תחנה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – ר'שים
23.05 קצה אחרת עם אורלי סורג

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תוכנית בוקר לחיילים
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – "האומנות המוחת באירופה". מרצה פרופ' נורית כנען
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה
07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה
09.05 קשה בבוקר עם ארז טל
10.05 נכון לעכשיו עם קובי מידן וברי גלעד
12.50 "בילוי היום" - מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר
13.15 "מוטל בספק" - תוכנית וראיון עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר עם אריה מליניאק. שיחות טלפוניות עם מאזינים בנושאי היום
15.55 באופן מילולי עם אבשלום קור
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שיחה אישית עם חיילים בקומודו הימי· מראיין פנחס עירן
19.05 סוף היום – עם דידי פייר ואייל פרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 יבוא ללוח – מגזין גלי צה"ל לענייני חינוך עם פנחס עירן
21.00 שבוע דוב – עם דובי לנץ
22.05 ויטמינים – מוסיקה בריאה עם דני קרפל
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה – עם ירון וילנסקי
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב
00.15 ציפורי לילה - תוכנית מוסיקלית בנימה אישית
02.00 לא רוצים לישון - מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

גלגל"צ

07.05 מריוה בדרך עם אמיר אשר
09.05 החרוספות – שירים שכיף לשמוע
10.05 שמש עם אלי ישראלי
12.05 משהו לדרך עם אורלי יניב
13.05 מיזג אוויר עם ארי שמאי
14.05 טפטוף עם סיון דורון
15.05 יואב קוטנר ממשיך לנסוע – תוכניתו האישית של יואב קוטנר
16.05 חכם בכביש עם רון לויוטל
18.05 גלגלאה – עם לאה טוז
20.05 דרייב אין עם ווטה לב
22.05 לילה טוב עם יעל קרוון

קולנוע

תל אביב

גורדון: האישה שיצרה שמן שומשום. 17.00, 20.30; אורלנדו. 19.00, 22.15.
גת: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.25, 21.45
דקל: ספיר. 19.30, 21.40.
הוד 1: פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.
הוד 2: החיים שלי. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 3: מציאות נושכת. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00.
הוד 4: הלקוח. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
חן 1: אהבה של גבר לאישה א-ה 17.00, 19.20, 21.50.
חן 2: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: ספיר. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: המסכה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
טיילת 1: הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 2: שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.00
טיילת 3: מציאות נושכת 17.00, 19.15, 22.00
לב 1: רוצחים מלידה. 12.00, 14.15, 16.50, 19.30, 22.00.
לב 2: גשם של אבנים 12.15, 14.00, 17.00, 19.45, 22.00.
לב 3: נו פיש 14.15, 16.30, 18.15, משחק הדמעות. 12.05, 19.45, 22.00.
לב 4: עירום. 12.10, 14.05, 19.30, 22.00; הורים בהזמנה. 17.00.
מוזיאון 1: היומן של גוי מורפי. 17.00, 19.45, 22.00.
מוזיאון 2: האישה שיצרה שמן שומשום. 17.00, 19.45, 22.00
רב אור 1: אימא סדרתית. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: המסכה 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 3: ארץ הצללים. 21.50, חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30.
רב אור 4: תמונות קצרות. 17.30, 21.00.
רב אור 5: סיפור פרוע ברונקס. 17.00, 19.25, 21.55.
שחף 1: פורסט גאמפ 16.30, 19.15, 22.15
שחף 2: סכנה ברורה ומידית 16.30, 19.15, 22.15.
תל אביב 1: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00.
תל אביב 2: שקרים אמיתיים 16.30, 19.15, 22.00
תל אביב 3: הלקוח 16.30, 19.15, 22.00.

ירושלים

גיל 1: פורסט גאמפ. 13.00, 16.00, 19.00, 21.24
גיל 2: סכנה ברורה ומידית 13.00, 16.00, 19.00, 22.00
גיל 3: רומן על אמת. 13.00, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: מציאות נושכת 13.00, 16.30, 19.30, 21.45
גיל 5: רוצחים מלידה. 13.00, 17.00, 19.30, 22.00.
גיל 6: החיים שלי 13.00, 17.00, 19.15, 21.30
גיל 7: שקרים אמיתיים 13.00, 16.00, 19.00, 21.45.
גיל 8: הלקוח 13.00, 16.30, 19.00, 21.30.

חיפה

אורלי: תמונות קצרות. 17.30, 21.00.
רב גת 1: זאב 16.35, 19.00, 21.30
רב גת 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20.
רב אור 1: אהבה של גבר לאישה. 16.30, 19.00, 21.20.
רב אור 2: ספיר. 19.00, 21.20; חופשה בחיתולים. 17.00.
רב אור 3: מלך האריות. 17.00, 19.00, 21.20
רב מור 1: אהבה של גבר לאישה. 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 2: ספיר. 16.30, 19.00, 21.30.
רב מור 3: מלך האריות. 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 4: זאב 16.30, 19.00, 21.30.
רב מור 5: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.40, 19.05, 21.30.
רב מור 6: סיפור פרוע ברונקס. 21.30; חופשה בחיתולים. 17.00, 19.10
רב מור 7: המסכה. 17.00, 19.10, 21.30.

אשדוד

גיל 1: רומן על אמת 16.45, 19.15, 22.00
גיל 2: זאב. 16.30, 19.15, 22.00.
גיל 3: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 4: הלקוח. 17.00, 19.15, 22.00.
גיל 5: אהבה של גבר לאישה 16.45, 19.15, 22.00.

אשקלון

חן 1: אהבה של גבר לאישה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: זאב. 16.50, 19.25, 21.55.
חן 4: ספיר 21.50: חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30
חן 5: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.25, 21.50

נתניה

חן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2: אהבה של גבר לאישה. 19.25, 21.55; מלך האריות. 17.00
חן 3: זאב. 17.00, 19.25, 21.55.
חן 4: ספיר 16.50, 19.25, 21.50.

ראשון לציון

חן 1: זאב 16.50, 19.25, 21.55.
חן 2: ספיר 16.50, 19.25, 21.50
חן 3: ארבע חתונות ולוויה אחת 19.30, 21.55. חופשה בחיתולים 17.00.
חן 4: אהבה של גבר לאישה. 17.00, 19.25, 21.50
נעמן: פילדלפיה 19.30, 21.50.
ראשון: גשם של אבנים. 19.30, 21.45.
רון 1: החיים שלי 19.30, 22.00
רון 2: סוגר חשבון עם אבא 19.30, 21.30.

חולון

גל 1: ארבע חתונות ולוויה אחת 17.00, 19.30, 22.00
גל 2: רומן על אמת 16.30, 19.15, 22.00.
גל 3: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00
גל 4: שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.00
גל 5: אהבה של גבר לאישה 16.30, 19.15, 22.00.

באר שבע

אשל: סוגר חשבון עם אבא. 19.30, 21.30
רב נגב 1: זאב 16.50, 19.25, 21.55
רב נגב 2: אהבה של גבר לאישה 16.50, 19.25, 21.55.
רב נגב 3: ספיר 21.50. חופשה בחיתולים 17.00, 19.30.
רב נגב 4: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.25, 21.50.

חדרה

לב 1: זאב. 17.00, 19.15, 22.00.
לב 2: סכנה ברורה ומידית. 17.00, 19.15, 22.00.
לב 3: הלקוח 19.25, 22.00; חופשה בחיתולים. 17.00.
לב 4: גשם של אבנים. 17.00, 19.35, 22.00.

רמת גן

אואזיס 1: זאב 16.45, 19.20, 21.50.
אואזיס 2: הלקוח. 16.50, 19.25, 21.50.
אואזיס 3: סכנה ברורה ומידית. 16.35, 19.15, 21.55.
רב גן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת 16.55, 19.20, 21.55.
רב גן 2: אהבה של גבר לאישה. 19.25, 21.55. מלך האריות 17.00.
רב גן 3: ספיר 19.25, 21.55: חופשה בחיתולים 17.00
רב גן 4: פורסט גאמפ 16.30, 19.10, 21.55.

פתח תקווה

היכל 1: פורסט גאמפ 16.30, 19.15, 22.00.
היכל 2: סכנה ברורה ומידית 16.30, 19.15, 22.00
היכל 3: הלקוח 16.45, 19.15, 22.00.

שירותי חירום

משטרה

תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, פתח-תקווה – טל' 100. באר-שבע, נתניה, נצרת – טל' 100. חדרה – 22444.

בתי חולים

בתי מרקחת

בת ים: גני בת ים, הנביאים 3.
חולון: אהרון, הופיין 52.
ירושלים: ארמונה, לייב יפה 9.
נתניה: קופ"ח הכללית (עד 24.00) רזיאל 8; (עד 24.00) ברודצקי 31.
פתח תקוה: אסותא, ברון הירש 21.
רמת גן: עמית, בן גוריון 130.
תל אביב: ארלוזורוב, ארלוזורוב 76; סופרפארם 1, אחימאיר 1 רמת אביב; **תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00**, בימים א – ה, "בן יהודה", בן יהודה 142; עד השעה 24.00, בימים א – ה ובמוצ"ש, סופרפארם רמת אביב, איינשטיין 40.
חיפה: מגן דוד, גאולה 13.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע בימים א'-ה' בין השעות 20.00-08.00. בימי ו' בין השעות 13.00-08.00. טלפון: 177-022-1908.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים – 02-243358; ת"א – 226027 (24 שעות); חיפה – 04-229488 (11.00-20.00); גליל מערבי – 04-820222.

הקו הלבן – 03-204327, ימי א', ו', ה' 19.30-23.30.
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' וה'. 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים על-יד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל.
בחיפה: רחוב הפן 26, קומה ג', טל. 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה · הרפואה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבירה) קומה א'. טל: 03-285822, 294869.
מרפאת שיניים תורנית 24 שעות גם בשבתות וחגים בתיאום טלפוני 5449911 שלוחה 4318, רח' יהודה המכבי ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל': 03-5033939

סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 09-32432 א', ה' בשעות 17.00-21.00. תל-אביב 01-234819; חיפה 04-660111; ירושלים 02-14554, 09-72245.

אלי - עזרה באריסות כלפי ילדים במשפחה טל' 6956763, 261070. פועל מ-08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610301
ער"ן תל-אביב – טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113
ער"ן חיפה – טל' 04-672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410.
ער"ן נתניה – טל' 09-625110.
ער"ן כפר-סבא – 09-913999.
ער"ן באר-שבע – טל' 07-418111.
מוקד. מוקד חירום ·· אס.או.לב. שרות טיפול ומרץ לב, חיפה 24 שעות ביממה. טל. 04-679999

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101.
רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101, טל' 08-221022; עפולה – טל' 065-93334; טבעון – 101, טל' 04-931401; נהריה – טל' 04-823333; בת-ים – טל' 5511111; באר-שבע – טלפון 07-7476; שח"ר גוש דן, טל' 03-330843; פתח תקווה – 101, 93. חצור 931111 – 06-934333.

רכבות

מנהריה לחיפה ולתל-אביב: 05.45, 06.35, 07.35, 09.35, 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42.
מחיפה לתל-אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני היציאה מבת-גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30*, 12.30, 13.30*, 14.30*, 15.30*, 16.30, 17.10, 17.30, 18.30, 19.30.
מחיפה לת"א ולרחובות: 13.30, 15.30.
מנתניה לתל-אביב: 06.40, 08.13, 08.57, 10.20, 12.20, 13.50, 15.15, 15.55, 17.07, 17.50, 18.20, 19.03, 20.03, 21.05.
מנתניה לתל-אביב ולרחובות: 17.50.
מתל-אביב לרחובות: 07.12, 14.40, 16.00, 17.15, 18.13.
מתל-אביב לירושלים: 08.35.
מירושלים לתל-אביב: 15.05.
מרחובות לתל-אביב: 06.35, 07.20, 07.55, 15.20, 16.50, 17.25.
מרחובות לת"א ולנתניה: 07.55, 16.50.
מרחובות לתל-אביב ולחיפה: 17.25.
מתל-אביב לנתניה: 07.13, 08.27, 09.40, 11.10, 13.10, 14.40, 15.20, 16.20, 17.20, 17.40, 18.30, 19.30, 20.30.
מתל-אביב לחיפה: 06.00, 06.35, 07.25*, 08.05, 08.40*, 09.20, 10.00, 11.00*, 12.00, 13.00*, 14.00, 15.00*, 16.00, 16.40, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00.
מתל-אביב לנהריה: 06.35, 08.05, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00.
מחיפה (בת-גלים) לנהריה: 06.08, 07.28, 12.10, 13.20, 15.26, 16.05, 17.30, 18.30.
מקרית חיים לנהריה: 05.32, 06.25.

בימי ו' וערבי חג בלבד

מנהריה לחיפה ולתל-אביב: 06.30, 07.30, 10.30, 13.05.
מנהריה לחיפה: 14.45.
מקרית מוצקין לת"א: 12.30.
מחיפה לתל-אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת גלים): 06.00, 06.35, 07.30*, 08.30, 09.30, 10.00*, 10.30, 11.30, 11.00, 13.00, 14.00.
מתל-אביב לרחובות: 12.55.
מתל-אביב לירושלים: 08.40.
מירושלים לתל-אביב: 12.05.
מרחובות לתל-אביב: 07.20.
מת"א לחיפה: 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 11.40*, 12.00, 13.00, 14.00.
מתל-אביב לנהריה: 08.00, 10.00, 12.00.
מחיפה לנהריה: 09.08, 11.20, 13.23.
מקרית חיים לנהריה: 06.15.

במוצאי שבת וחג

מחיפה לתל-אביב: 19.00.
מתל-אביב לחיפה: 20.30.

* מידע נוסף בטלפון: 03-5652200, 04-391133 ובלשכת המודיעין: 03-6927575, 04-554111.
* רכבת ישירה

גרנט התפטר — וחזר בו

מאמן מכבי ת"א החליט להתפטר בשבת בעקבות "התערבות הצוות הניהולי בחופש הפעולה המקצועי שלו", אך נסוג לאחר שיחה עם היו"ר, מודי פלד

□ נפתלי כהן

מאמן מכבי ת"א, אברהם גרנט, החליט להתפטר בשבת מאימון הקבוצה, אבל חזר בו אתמול, אחרי התערבותו של היו"ר, מודי פלד.

גרנט נימק את כוונתו להתפטר בהתערבותם המקצועית של אנשי הצוות הניהולי החדש, שלטענתו פגעו בחופש הפעולה המקצועי שלו.

גרנט טען בפני היו"ר, פלד, כי התערבות כזו מונעת מן הקבוצה את השקט שבו פעלה בשלוש השנים האחרונות, שבהן הוא מאמן במכבי ת"א.

לאחר הפגישה עם גרנט אמר מודי פלד: "היו היא הבנות בין הצוות המקצועי לבין הממונים מטעם חברת הניהול החדשה, אבל אנחנו אנשים מבוגרים, וניתן להסדיר הכל. אני יודע שגרנט הוא המאמן הכי טוב עבור מכבי ת"א, והוא ימשיך בתפקידו. העובדה שהוא חזר בו מוכיחה שלא קרה דבר".

את תגובתו של אברהם גרנט לא ניתן היה לקבל אמש.

אברהם גרנט, צעד מחאה

"לחשוב כמו נבחרת גדולה"

זה המוטו שניסה המאמן, שלמה שרף, להחדיר אתמול בכדורגלני נבחרת ישראל, עם פתיחת מחנה האימון, שיסכם את ההכנות למשחק נגד סלובקיה, מחרתיים, במוקדמות גביע אירופה לאומות ● רוני רוזנטל הגיע מלונדון והתאמן

□ שמואל קליגר

האווירה היתה מצויינת. כל הפצועים החלימו, ואפילו רוני רוזנטל, שהגיע מלונדון, הצטרף לחבריו – כך נפתח אתמול מחנה האימונים המסכם לקראת המשחק נגד סלובקיה במוקדמות גביע אירופה לאומות, מחרתיים ברמת-גן.

לא רק האווירה היתה טובה. גם היכולת באימונים היתה משופרת, ואפשר בהחלט להביט קדימה בתקווה, כשהמטרה ברורה: ניצחון שני ברציפות של נבחרת ישראל.

האימון הושתת על משחקי כושר גופני ומשחק פנימי של נגיעה אחת בכדור, ומה שראינו היה בהחלט משביע רצון. בפרט הצטיינו שחקני ההגנה, אבל גם כך ראינו שערים נאים של החלוצים, כשרוני רוזנטל התבלט בשער שסיכם את האימון הראשון מתוך שלושה עד המשחק.

המאמן שלמה שרף התרווח על כסאו במסיבת העתונאים, וציין כי עכשיו תהיה מלחמה של ממש על כל חולצה של ההרכב הראשון – אם כי יורשה לנו לשער כי לא צפוי שינוי דרמטי לעומת ההרכב שפתח נגד פולין.

המאמן ציין את יכולתו של רוזנטל, ובמחשבה נוספת ציין שכל השחקנים מצויים בכושר מצויין, ומה שחשוב כעת הוא לשמור על המוראל.

באסיפה לפני המחנה התמקד המאמן ב"ציונות", ציין את חשיבות תוצאת המשחק, ועמד על כך שהמוטיבציה צריכה להיות כמו במשחק נגד פולין.

"לכל ברור כי זהו משחק חשוב מאין כמוהו, גם מבחינת האפקט המצטבר באשר לקהל: להוכיח כי הניצחון על פולין לא היה מקרי.

המאמן חושש משאננות של השחקנים. הוא שואף להביאם ליכולת טובה בסגירה בהגנה, למשמעת טאקטית. "צריך להתרגל לחשוב כמו נבחרת גדולה" – זה המוטו וזו גם הכותרת של המשחק.

שרף ציין את התיקו שהוציאו שלשום הרומנים בצרפת, ובפני השחקנים גם הסביר את משמעות התוצאה "בחישובים קואליציוניים" של הנבחרת הישראלית. עוד ניצחון אחד וניתן יהיה לחשב חישובים.

בית 1

1.	רומניה	2	0־3	4
2.	ישראל	1	1־2	3
3.	צרפת	2	0־0	2
4.	סלובקיה	1	0־0	1
5.	פולין	1	2־1	0
6.	אורבייג'אן	1	3־0	0

האולימפית תסכם הכנותיה היום באשדוד

□ שמואל קליגר

הנבחרת האולימפית החלה אתמול באימונים למשחק נגד נבחרתה המקבילה של סלובקיה, שייערך ביום שלישי באיצטדיון באשדוד. האימון המסכם יהיה הבוקר בשעה 11, באשדוד.

המאמן, יצחק שום, שחזר ממשימת ריגול בצרפת, כבר ניהל את האימון שממנו נעדר רק חלוץ מכבי חיפה, גג'ואן גרייב, מסיבות אישיות.

שום חזר גדוש רשמים מצרפת. לדבריו, כבשנו מעמד חדש בכדורגל האירופי, ומעתה מתייחסים אלינו כעל נבחרת גדולה.

מבחינת ההרכב, נראה כי לא יחולו שינויים גדולים לעומת זה, שסיים בתיקו עם פולין.

משחקי מוקדמות אליפות אירופה נכנסים להילוך מואץ:

נצחונות לקרואטיה ולפורטוגל

נבחרת הכדורגל של קרואטיה ניצחה בזאגרב את ליטא 2:0, בבית 4 במוקדמות אליפות אירופה. ניקולה יירקאן (56) ואדריאן קוניצ'ו (61) כבשו את השערים, לעיני 12 אלף צופים.

קרואטיה צועדת בראש הבית, עם 6 נקודות, ומקדימה בשתי נקודות את איטליה, וב־3 את ליטא.

המשחק הבא בבית זה יהיה ביום רביעי, בו תארח אוקראינה בלא נקודה את סלובניה עם נקודה אחת.

שני שערים תוך דקה, על ידי פינטו (72) ולואיז פיגו (73), העניקו ניצחון לפורטוגל בריגה על לטביה 3:1. המשחק נערך בבית 6 במוקדמות אליפות אירופה.

פינטו כבש את השער הראשון לפורטוגל בדקה ה־31. בוריס מונייאקאס צימק בדקה ה־88.

לפורטוגל בראש הבית 6 נקודות, והיא מקדימה בשלוש נקודות את אוסטריה, אירלנד וצפון אירלנד.

שני משחקים נוספים בבית זה יתקיימו ביום רביעי: אוסטריה תארח את צפון אירלנד, ואייר את ליכטנשטיין.

לה קורוניה — סראגוסה: 3 מורחקים ותיקו 3:3

לה קורוניה הצליחה להשוות בביתה מול סאראגוסה 3:3, הודות לכדורגלן הוותיק, קלאודיו באראגאן, שכבש צמד בדקות 79 ו־86, לאחר שהחליף בדקה ה־56 את הבין־לאומי חוליו סאלינאס.

במשחק זה הורחקו שלושה כדורגלנים: פרננדו קאקרס, שהעליב קוון, הארגנטיני הצעיר חואן אסניידר (שניהם מסראגוסה). לה קורוניה שיחקה עם 10 כדורגלנים החל מן הדקה ה־32, כשחוזה ריברה ראה את הכרטיס האדום, לאחר שרחף את אסניידר.

לה קורוניה צועדת בראש עם 10 נקודות משישה משחקים, לפני ריאל מדריד (9), שגברה על ראסינג סאנטנדר 3:1. זאמורנו, ואסקז ובוטראגניו כבשו את השערים לריאל.

ערב יקודם לכן ניצחה ברצלונה את אתלטיקו מדריד 4:3, כשהברזילאי רומאריו כבש צמד.

מאמנה הברזילאי של ואלנסיה, קארלוס פארירה, נצטווה לעזוב את הספסל, לאחר שעלב בשופט, במשחק שבו נוצחה קבוצתו 2:0 ע"י ואייארוליד.

תוצאות נוספות: סוסייאדאד – סביליה 0:0; טנריפה – אוביידו 1:2; קומפוסטלה – סלטה ויגו 1:2; גיחון – לוגרונס 1:3; בילבאו – אלבסטה 1:2; בטיס־אספניול 1:3.

ברמן ניצחה בחוץ

צמד שערים של מרקו בודה, בדקות 42 ו־50, היקנה ניצחון חוץ 2־1 לוורדר ברמן על מינכן 1860, לעיני כ־28 אלף צופים. מילר העניק יתרון זמני למארחת בדקה ה־41. ניצחון זה הותיר את ברמן במקום השני, עם מספר נקודות שווה לזה של דורטמונד.

במשחק נוסף גברה המבורג, לעיני 25 אלף צופים, על בוכום 3־1. שפוירל כבש צמד (33 מפנדל ו־50) והבולגרי לצ'קוב הוסיף שער בדקה ה־42. האיסלנדי גודיונסון היקנה יתרון זמני לבוכום בדקה ה־21.

ניוקאסל — בלקבורן 1:1

במשחק השלמה בליגה האנגלית בכדורגל, סיימו ניוקאסל ובלקבורן בתיקו, 1:1, לעיני יותר מ־34 אלף צופים בניוקאסל.

אלן שירר היקנה יתרון לאורחים בדקה ה־58 בבעיטת 11 מ', והאווי הישווה בדקה ה־88.

לניוקאסל בראש הטבלה 23 נקודות, לפני נוטינגהאם 21 ובלקבורן 18.

במשחק השלמה בליגת המשנה, ניצחה לוטון בסטוק 1:2.

2:2 לגאלאטה

האלופה התורכית, גאלאטאסריי, צועדת בראש הטבלה עם 20 נקודות, לאחר שסיימה בתיקו 2:2 עם גאזיאנטספור.

בשיקטאש במקום השני, עם 18 נקודות, ניצחה בחוץ את גנצ'לרבירליג'י 0:2, ומקדימה בשתי נקודות את פנרבחצ'ה, שסיימה בתיקו 1:1 עם בורסה וטראבזון, שגם היא נפרדה בתיקו 1:1 מאנקרה גוצ'ו.

★ טניס־שולחן: קבוצת הנשים הרומנית קלוז' ניצחה את הפועל נצרת־עילית 1:4, בסיבוב השני בגביע אירופה. 200 איש חזו במשחק, שבו הצטיינו הישראלית מרינה קרבצנקו, והרומניה מיכאלה סטף, שהיא אלופת אירופה לנערות.

בבית"ר ת"א חיכו, ויאשביץ' לא הגיע

□ נפתלי כהן

חברי הנהלת בית"ר ת"א המתינו אתמול לשוא בשדה התעופה בן גוריון, לחלוץ האוקראיני, אלכסנדר ויאשביץ', מקבוצת דינמו מינסק.

הכדורגלן לא הגיע, והתברר כי החמיץ את הטיסה לת"א, בגלל שלא הצליח להצטייד באשרת כניסה לישראל. היום אמור השחקן לקבל את הויזה ולהגיע דרך רוסיה.

אתמול הועלה שמו של הבלם מיכה צופין ממכבי פ"ת, עליו המליץ המאמן, אברהם מרצ'ינסקי.

נס־ציונה לא רוצה את אסרה

□ משה רוזנברג

הפועל פתח־תקווה ניסתה למכור בשבת את הכדורגלן הגנאי, מייקל אסרה, לקבוצת ס.ב. נס־ציונה.

אסרה שולב בשבת, במשחק גביע הטוטו, נגד הפועל בית־שאן, כשביציע יושבים נציגים מנס־ציונה. אולם השחקן לא גילה יכולת טובה, ועסקני נס־ציונה החליטו לוותר עליו.

חבר העמותה, בנימין נבהויז, אמר: "כנראה שלאסרה נוח יותר לשבת אצלנו על הספסל ולקבל משכורת טובה, (65 אלף דולר – מ.ר) מאשר לשחק בליגה הארצית. זאת הסיבה, לדעתי, שהוא הפגין יכולת לא טובה".

השבוע אמורים להגיע למבחנים בקבוצה שלושה שחקנים זרים מארגנטינה, רוסיה ובולגריה.

אברהם לוי: אין סיבה להחליף את יוסי מזרחי

□ עמי רוזנברג

מעמדו של יוסי מזרחי כמאמן יחיד בבית"ר ירושלים התחזק לאחר הניצחון המרשים 2:4 במסגרת גביע הטוטו על עירוני אשדוד.

מנהל הקבוצה, אברהם לוי, אמר אמש: "אין כל סיבה להביא מאמן אחר. מזרחי עושה עבודה מצויינת ואת התוצאות ראינו באשדוד, למרות שהמשחק היה במסגרת גביע הטוטו".

הכדורגלן האוקראיני, ולדימיר גרישנייב, עדיין לא חזר לאימונים, אם כי קצב החלמתו מהפציעה בברך משביע רצון, ונראה כי בסוף השבוע הוא יחזור להתאמן.

כהכנה למשחק הליגה נגד הפועל בית־שאן, במקום ... במגרש הקטן בטבריה, הוחלט ... לערוך מחר משחק אימון נגד ... מהליגה הארצית, במגרש ... במידותיו לאיצטדיון בטבריה.

אתמול היתה פנייה ... בית־שאן לשריין עבור אוהדי ... לפחות 500 כרטיסים, אולם התשובה היתה שלילית, מאחר שלבקשת ... שאן, המשטרה אישרה רק ... כרטיסים למכירה, והם ... יימכרו במכירה מוקדמת, כך ש... אפשרות להעביר לירושלים יותר ... 100 כרטיסים.

סלע עלה מן המוקדמות — ויפתח נגד ספדאה

היום במשחק ההזנקה של טורניר ג'ויס איזנברג

□ אריה גיטליס

טורניר ג'ויס איזנברג ייפתח היום (14.00) במרכז הטניס ברמת השרון, כשבאיצטדיון המרכזי יתמודדו עופר סלע מישראל (שהעפיל מן המוקדמות), עם וינס ספדאה מארה"ב.

במקביל, במגרש מספר 14, יתמודדו קריסטיאן סצ'יאנו מגרמניה, שהעפיל גם הוא מן המוקדמות, עם השבדי, יאן אפל.

לאחר המשחק הראשון, באיצטדיון המרכזי, יתמודד איל רן מישראל, שקיבל כרטיס חופשי לטורניר, עם המדורג מספר 8, השבדי יונאס ביורקמן.

לאחר מכן ולא לפני 17.30 ייערך באיצטדיון המרכזי ... המסקרן של היום הראשון, בין ... בלום לאוסטרי, תומס ... המדורג מספר 3 בטורניר.

לקינוח באיצטדיון המרכזי יתמודדו המדורג 1 ... פררה מדרום אפריקה, ... רואיג מספרד.

משחקים נוספים: כריסטיאן ברגסטרום (שבדיה) – ... (ספרד): פיליפ דה ... צ'אק אדמס (ארה"ב): ... יונתן ארליך (שהעפיל ... המוקדמות).

תוצאות גמר המוקדמות: ... ארליך – ניר וולגרין 6:7 (7:5), 3:6, 4:6; סצ'יאנו – ליאור ... 5:7, 4:6; עופר סלע – ליאור ... 2:6, 2:6; וילסון (ניו־זילנד) – ... מוטוואסל 4:6, 2:6.

בניצחון על בוריס בקר — קרייצ'יק אלוף סידני

הטניסאי ההולנדי, ריצ'ארד קרייצ'ק, בן 22, זכה בטורניר סידני, שבו דורג 7, לאחר שגבר בגמר על בוריס בקר (2), בן 26, 6:7, 6:7, 2:6, 3:6.

במשחק שנמשך שעתיים ו־32 דקות, ביצע קרייצ'ק 34 אסים, כשמהירות כדור החבטה מגיעה ל־205 קמ"ש בממוצע. קרייצ'ק ביצע 93 אסים במשך שבוע של תחרויות, לעומת 85 של בקר, 19 מהם בגמר.

מגנוס לארסון משבדיה ... בטורניר טולוז, לאחר שניצח ... בקלות את ז'דאר פלמר מארה"ב 3:6.

בגמר כל־ספרדי באתונה, ... אלברטו בראסאטגי את ... מרטינז 6:4, 6:7, 3:6.

הבולגריה מאנולה מאלייבה זכתה בטורניר ציריך, ... בגמר את נטליה זוורבה ... 5:7, 6:3, 4:6.

גדול באוסטרליה: ריצ'רד קרייצ'יק. מלווה בשאגה כדור החזרה שלו. מול הודמר ... בקר. בניצחונו המרשים בגמר באולם בסידני. קרייצ'יק שוב ... באחד הטניסאים האימתניים בטניס העולמי היום (צילום: ...)

תומר קרני, קלאץ' אמיתי

□ נפתלי קורן

מכבי ירושלים אינה מצליחה לנצח משחקים צמודים. עובדה: למרות שהובילה ברוב שלבי המשחק אתמול על מכבי ראשל"צ, שמטה את יתרונה, נגררה להארכה, והפסידה בה 96:93.

ראשל"צ התקשתה לשחזר את יכולתה הטובה מחמשת המחזורים הראשונים, בעיקר משום שחסרה את הסנטר העצום שלה, ג'יימס גאלי, שנפצע במשחק בגביע קוראץ' בשבוע שעבר. ג'ראלד פריו פתח רע, אבל כשנכנס לטראנס – אי אפשר היה לעצור אותו.

ירושלים נשענה על התלהבות ומשחק התקפה מעולה של ג'ו דאוסן ודרור כהן המפתיע. זה הספיק לאורך כל המשחק, אבל במבחן האמת, בשניות ההכרעה, התברר כי ירושלים חסרה את הנסיון והאיש שיוביל אותה ויקח אחריות.

32 שניות לסיום המשחק עמד ג'ראלד פריו הנפלא על קו העונשין. הוא החטיא את הראשונה וירושלים מובילה 84:85. בוצר הצעיר ביצע עבירה על ג'רי סיימון, שהלך לקו, החטיא את הראשונה וקלע את השניה – 84:86 לירושלים, 23 שניות לסיום.

ואז ביצע שמחוני עבירה מיותרת על תומר קרני, שבקור רוח השחיל פעמיים, השווה את התוצאה ל־86:86, וכפה הארכה.

בהארכה הסיפור התהפך, כאשר ראשון־לציון רצה, ירושלים הסתבכה בעבירות, ותומר קרני לא נכשל והעלה את ראשון ל־87:90.

2.5 דקות לסיום ההארכה ביצע קלווין רוברטס עבירה על דרור כהן, שקלע את השתיים והשאיר את ירושלים בתמונה. בוגין יצא ב־5 עבירות, וג'ו דאוסן במאמץ אחרון הצליח שוב לאזן – 92:92, 33 שניות לסיום ההארכה.

הכל חשבו כי ירושלים תרוץ לניצחון, ותנחיל הפסד ליגה ראשון למובילה, אבל ג'ראלד פריו בעונשין ותומר קרני, בחטיפת המשחק, גנב את הכדור מדאוסן, השלים במתפרצת – 93:96 – וראשון־לציון עדיין בלתי מנוצחת.

מכבי ראשל"צ – מכבי י־ם 93:96 (43:48 ;86:86)

★ האולם במלחה. 600 צופים. שפטו: יערי ריינש וסמי בכר.
★ קלעו למכבי ירושלים: דאוסן 32, דרור כהן 25, תלמם 10, סיימון 9, שמחוני 8, לוי 5, סבן 4.
★ למכבי ראשל"צ: פריו 32, גוט 14, בוגין 14, בצר 9, קובי בלול 9, קרני 8, רוברטס 8.

הטבלה

מכבי ראשל"צ	6	456־574	12
מכבי ת"א	6	448־586	11
מכבי ר"ג	6	514־605	10
הפ' אילת	6	475־513	10
בני הרצליה	6	480־596	10
גליל עליון	6	475־495	10
הפ' ירושלים	6	516־483	9
הפ' ת"א	5	398־483	8
מכבי ירושלים	6	485־571	8
הפ' יזרעאל	6	527־501	8
הפ' חולון	5	381־425	7
הפ' חיפה	6	555־501	7
הפ' גבעתיים	6	534־487	7
בית"ר ר"ג	6	834־318	6

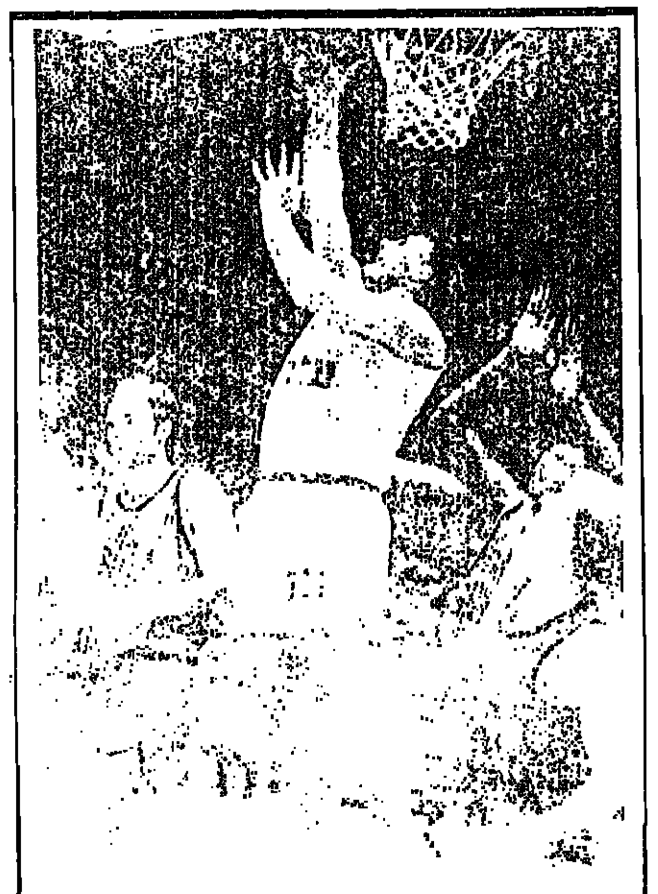
כח מתפרץ: איש אינו יכול לעצור את העוקץ של מכבי ת"א, ראדיסב צ'ורצ'יץ', כשהוא נכנס בכח לסל. גם לא דארנקו דוברואש, וון דלזל וג'רי תומפסון, שנחלו אתמול עם הפועל ירושלים הפסד צפוי לגמרי בהיכל – 67:73 (צילום: אריה קופר)

גוד דיי, גליל

□ מאיר דהדי

הפועל גליל עליון ומאמנה, פיני גרשון, לא יכלו להזמין יריבה נוחה יותר להריץ את ההרכב החדש של הגליל.

ביום ששי רשמה הגליל את ראדן דיי, ואתמול, לאחר בדיקה רפואית של שעה וחצי, הוחלט להחתים גם את טרי דוויר, ששיחק בשלוש העונות האחרונות באוסטרליה. בדיעבד, נראה כי בשני המקרים עשתה גליל עסקות טובות.

גבעתיים עשתה בעיות רק בפתיחה, כשהובילה 2:5, אך כאן נכנס דיי לפעולה, וב־5 הדקות הראשונות קלע 8 מתוך 16 הנקודות של הגליל.

גבעתיים לא ויתרה, פלאמר נתן פייט מצויין לגבוהי הגליל, אך יציאתו של ג'רום בטיסט בדקה השמינית, לאחר שביצע עבירה שלישית (במצב 15:21), נתנה את האות לבריחה של הגליל, בעיקר באמצעות דוויר וקטש, והמחצית הסתיימה ב־29:47 לגליל.

המחצית השנייה נפתחה בלחץ של הגליל, ויכולת טובה של קטש, ליף ודיי הקפיצה את התוצאה ל־39:63 (דקה 27) – יתרון השיא של הגליל.

כאן החל פיני גרשון לערוך נסיונות עם שחקני הספסל, ניסה את דיי כרכז, וגבעתיים צימצמה בדקה ה־33 ל־55:70.

בדקה ה־35 הוצא גם דוויר, כשבמאזנו 15 נקודות, 5 ריבאונדים ו־3 חסימות. 1.30 לסיום הוצא דיי לקול תשואות הקהל, עם 25 נקודות, 7 ריבאונדים ו־9 אסיסטים.

הפועל גליל עליון – הפועל גבעתיים 81:100 (29:47)

★ האולם בכפר־בלום. 800 צופים. שפטו: שלום וולצר ושמואל לוי.
★ קלעו לגליל עליון: דיי 25, קטש 24, דוויר 15, חזן 13, ליף 12, מוכתרי 5, פנובקה 4, מלוביק 2.
★ קלעו לגבעתיים: פלאמר 27, ארלר 11, בטיסט 10, פרישמן 10, נעמן 8, בנט 8, סחימה 4, אשכנזי 3.

נוקאאוט טכני ברוממה

□ יוסף גלזר

... הרצליה התאוששה אמש ... בליגה ובגביע קוראץ', ... מוחצת ברוממה את הפועל ... 87:101.

... המתח ההרצליינית, ... ג'ין הרטון ופול תומפסון ... 61 נקודות), היתה במיטבה ... לחיפה כל סיכוי. חיפה ... לחימה ולא שיחקה ... נאבקת על חייה בליגה. ... שערורי השבוע האחרון (אי ... משכורות לשחקנים), ... על הקבוצה, שחסרה ... הגנתה היתה שטועה ... ההתקפה שלה מפוזר. ... בהתלהבות 0:7, אך ... המכה ל־11:13. חיפה הוליכה בפעם האחרונה 17:19, אולם 3 שלשות רצופות של כץ וגארמור העניקו להרצליה יתרון 19:28, שתפח עד 25:41 וצומק עד להפסקה ל־38:47.

בדקה ה־24, כשהרצליה הוליכה 42:54, נשרקה עבירה רביעית לחובת שמעון אמסלם מחיפה, שהיה הטוב מקבוצתו במחצית הראשונה. אמסלם פלט דבר מה לעבר השופט, ראובן וירובניק, ספג עבירה חמישית טכנית – וזה היה הנוקאאוט שורק את חיפה לקרשים.

הרצליה ניצלה זאת כדי לברוח ל־42:60, ובניצוחו של הרכז אמישה דהרה ל־50:73. שלוש שלשות רצופות של ויליאמס צימקו עד 66:80, אך תומפסון קבע יתרון שיא 71:95, ובסיום 87:107.

בני הרצליה – הפועל חיפה 87:101 (38:47)

★ האולם ברוממה. 600 צופים. שפטו: ראובן וירובניק ...
★ קלעו לבני הרצליה: כץ 30, ... 19, תומפסון 26, מולכו ... 7, ברמור 5, ארליך ...
★ להפועל חיפה: קנדי 28, ... 17, גורדון 14, ... 10, ליבנה 8, סטילר 5, ... 2, פינגלין 2, שני כהן 1.

יובנקס 101

□ י. חכם

101 נקודות – זה השיא שקבע אתמול כדורסלן מכבי ר"ג, ג'יי.ג'יי. יובנקס, בניצחון המוחץ על ילדי בית"ר ר"ג – 66:161 (27:81).

קלעו למכבי ר"ג: יובנקס 101, קורנליוס 16, בן־פטו 12, בוצר 6, קליין 6, לחט 5, יוסי פרץ 5, רבלים 4. לבית"ר ר"ג: אמסלם 20, פרס 13, יונה 9, דיין 8, צ'צקס 6, שמואל חן 4, אורגר 2, שבתאי 2, ארליך 2. שפטו: גדי זילברברג ועמי גלילי, לעיני 100 צופים בר"ג.

פור להפועל ראשל"צ

20:25 על וינטרטור השווייצית בגביע האלופות

□ אלכס קליין

נבחרת ישראל בכדוריד, הפועל ראשון לציון, פתחה אתמול בצורה טובה את הופעותיה בגביע האלופות האירופי, כשגברה על אלופת השווייצית – 20:25.

... הוליכו כבר בפתיחה ... יכולת מצויינת של ... הדים ואליישו, שהורף ... 2 מכות 7 מטר. בהמשך ... השווייצי המצויין, גרומל ... שהבקיע שישה שערים במחצית ... לצמצם את פיגור קבוצתו ... במחצית.

... פתיחת המחצית השנייה, ... של ליאוניד ברנשטיין ... רצה ראשל"צ ל־0:4, ... 9:14 (דקה 38).

... התגלה הכוכב הקוריאני של ... עצום, במלוא גדולתו, ... והבקיע ששה שערים, ... את קבוצתו בתמונה, אך ... הצליח. עירן מימון ... שלושה שערים חשובים ... לראשל"צ מקדמה סבירה ... משחק הגומלין ביום ראשון הבא – 20:25.

שערים להפועל ראשל"צ: מימון 6, ברנשטיין 6, לריגין 4, יפה 3, אלון לוי 2, הרמלין 2, שלום כהן 1, סאמצ'וק 1. הירבו להבקיע לוינטרטור: רומן 8, קנצון 7. שפטו: הרומנים פופסקו ובלנסקו, לעיני 600 צופים בהיכל בראשל"צ.

תבוסה לנס־ציונה במונפלייה 27:11

במשחק הראשון בסיבוב השני בגביע ההתאחדות האירופית בכדוריד, ניצחה מונפלייה הצרפתית באולמה את א.ב. נס־ציונה 11:27 (5:14), שזו לה ההופעה הראשונה במפעל האירופי.

2000 צופים חזו במשחק. לנס־ציונה הירבו לכבוש: ברשסקי 3, אלון (3).

★ כדוריד, לאומית: הערב ייערכו משחקי המחזור ה־5: מכבי רחובות – הפועל רחובות; מכבי רעננה – מכבי ת"א (ברמת־הכובש); מכבי פ"ת – אליצור הרצליה; מכבי נתניה – הפועל פ"ת; הפועל רמת־גן – אס"א תל־אביב; מכבי ק"ש/חולון – מכבי ראשל"צ. השעה הראשית – 20.30.

י.חכם

רוזנברג צלף, סימס שמר

□ ספי בלסקי

משחק מעולה בהגנה ובהתקפה, ו־7 סלי 3 נקודות של ארי רוזנברג, העניקו אתמול להפועל אילת ניצחון קל על הפועל עמק יזרעאל.

במחצית הראשונה התפתח קרב שקול, עם יתרון קל לאילת, במשחק התקפה מרוייק של רוזנברג ואנררו קנדי, אבל לא פחות מכך הודות לשמירה מצויינת של ווילי סימס על דורני מונרו, ושל קנדי על דרק גרווין – מה שלא איפשר לכדורסלני העמק לפתח משחק התקפה מסודר.

מול הסרבול של שחקני העמק שיחקה אילת בצורה מאורגנת, והובילה 15:17 בדקה השביעית, 19:24 בדקה ה־11, ובמחצית 36:41.

במחצית השנייה הגבירה אילת את הקצב, הגדילה את הפער בהדרגה עד להפרש השיא (44:59) בדקה ה־26, כשלעמק, במשחק התקפה חלש, אין מענה.

הפועל אילת – הפועל עמק יזרעאל 82:96 (36:41)

★ האולם בגבת. 600 צופים. שפטו: שלמה אפריאט ושי שטוריקס.
★ קלעו להפועל אילת: רוזנברג 25, קנדי 23, ראוסס 21, חיי 9, קנטור 8, סימס 5, מטלון 5.
★ קלעו לעמק יזרעאל: גרווין 25, מונרו 20, קטן 8, שוורצמן 8, לב 8, אברהמי 7, גורמן 2, סלע 2, אברמוב 2.

שתי נציגות ישראל בגביע רונקטי לנשים, מכבי רמת־חן ואליצור "נוה־דוד" רמלה יתמודדו הערב (20.30) בכפר המכביה, במסגרת המחזור ה־6 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל.

שאר המשחקים: א.ס. רמה"ש – הפועל עמק הירדן (19.30); אס"א ירושלים – הפועל גבעת־נשר (20.30); בני יהודה ת"א – אליצור "סלע" ראשל"צ (18.30); הפועל קישון – אליצור חולון (20.00). מכבי תל־אביב חופשית.

י. חכם

הפועל ירושלים בשטח, מכבי תל־אביב במתח

□ יצחק לביא

מכבי ת"א ירקה אתמול דם לפני שניצחה את הפועל ירושלים. שלוש דקות בפתיחת המחצית השנייה לא קלעו כדורסלני האלופה ולו נקודה אחת, בשבע הדקות הראשונות של מחצית זו קלעו התל־אביבים רק 5 נקודות, ובכל המחצית הם קלעו 28 נקודות.

כל זה הכניס את ירושלים חזק לתמונת המשחק, אך בסיום, כצפוי, ניצחו חניכיו של מולי קצורין 67:73. עם זאת, חוסר היציבות הבולט צריך להדאיג את הצוות המקצועי של מכבי ת"א, שבועיים וחצי לפני פתיחת משחקי בית שמינית הגמר בגביע אירופה לאלופות.

עקב אכילס של מכבי: הירידה הדרסטית באחוזי הקליעה, 15 איבודי כדור ויכולת חלשה של מספר שחקנים בדקות רבות במחצית השנייה.

המחצית הראשונה היתה צמודה עד הדקה ה־12. מכבי הוליכה 12:16 (6), אך הירושלמים הפכו את הקערה – 18:20 (9). לקראת סיום המחצית ברחו התל־אביבים ל־25:30 (14), וכשהיה נראה כי ירושלים תמחץ, הצליחו הירושלמים, במשחק טקטי ממושמע, לצמצם בהדרגה עד ל־52:54 (30), הרבה בזכותם של פפי תורג'מן, רדנקו דוברואש ובילי תומפסון.

בדקה ה־34 עוד החזיקו הירושלמים מעמד – 59:61 למכבי, אבל הסיום היה כולו צהוב, כשצ'ורצ'יץ' דאג להשאיר את הנקודות בבית, במבצעים יפים בחמש הדקות האחרונות – 67:73.

מכבי תל־אביב – הפועל ירושלים 67:73 (34:45)

★ האולם ביד אליהו. 1500 צופים. שפטו: משה ביטון וזאב נוימן.
★ קלעו למכבי תל־אביב: צ'ורצ'יץ' 22, קולמן 14, ג'מצ'י 12, דניאל 10, אלימלך 7, קנט 6, גודס 2.
★ קלעו להפועל ירושלים: תורג'מן 14, תומפסון 14, דוברואש 14, רוברטס 14, דלזל 8, אייל 2.

במחזור הבא

יום א', 23.10: הפועל ירושלים – הפועל חולון; הפועל גבעתיים – מכבי ת"א; הפועל אילת – הפועל גליל עליון; בני הרצליה – הפועל עמק יזרעאל; בית"ר ר"ג – הפועל חיפה; מכבי ראשל"צ – מכבי רמת־גן; הפועל תל־אביב – מכבי ירושלים.

73 זהב לסין במשחקי עמי אסיה בהירושימה

סין ממשיכה לצבור מדליות במשחקי אסיה בהירושימה. לאחר היום השמיני צברו הסינים 73 מדליות זהב, 48 כסף ו־17 ארד, לפני דרום־קוריאה (31־20־30), ויפאן (28־30־49).

בטורניר הכדורגל הביסה יפאן את בורמה 0:5, ותתמודד מחר ברבע הגמר עם דרום־קוריאה. סעודיה ניצחה את הונג־קונג 1:2 ותפגוש את סין.

כווית תפגוש ברבע הגמר את איחוד האמירויות, שסיימה בתיקו 2:2 עם קטאר. המשחק הרביעי יהיה בין אוזבקיסטאן לתורקמניסטאן, שסיימה בתיקו 2:2 עם באחריין.